

Scan

เรื่องความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดและการปฏิบัติการแก้ไขที่พนักการตรวจสอบประเมิน
ISO 14001 ในอุตสาหกรรมเคมีและ ปิโตรเคมี

นายพิพชัย ปราการพิลาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสาขาวิชาผลกระทบสุขศาสตร์มหาบัณฑิต
แขนงวิชาสาขาวิชาผลกระทบสุขศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2550

**Nonconformity and Corrective Action from ISO 14001 Audit in Chemical and
Petrochemical Industry**

Mr. Tipornchai Prakarnpilas

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Public Health in Industrial Environment Management

School of Health Science
Sukhothai Thammathirat Open University

2007

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	เรื่องความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดและการปฏิบัติการแก้ไขที่พบจากการตรวจประเมิน ISO14001 ในอุตสาหกรรมเคมีและปีโตรเคมี
ชื่อและนามสกุล	นายพิพรชัย ปราการพิลาก
แขนงวิชา	สารานุษศาสตร์
สาขาวิชา	วิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์สราญช ศุธรรมมาสา

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้แล้ว

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์สราญช ศุธรรมมาสา)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สุคาว เลิศวิสุทธิ์ไพบูลย์)

คณะกรรมการบันทึกศึกษา ประจำสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ อนุมัติให้บันทึกศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสารานุษศาสตร์มหาบัณฑิต แขนงวิชาสารานุษศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

(รองศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ ศิวงศ์เดชาเทพ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

วันที่ 26 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2551

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่องความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดและการปฏิบัติการแก้ไขที่พนจาก การตรวจประเมิน ISO 14001 ในอุตสาหกรรมเคมีและปิโตรเคมี

ผู้ศึกษา นาย พิพัช ปราการพิลาศ ปริญญา สารานุศาสน์มาตรฐานห้องปฏิบัติการ (การจัดการสิ่งแวดล้อม อุตสาหกรรม) อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์สรวุฒิ สุธรรมมาส ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา (1) ข้อมูลสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดที่พนใน การดำเนินระบบขององค์กรที่ได้รับการรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 และ (2) เพื่อศึกษาแนวทางในการแก้ไขป้องกันปัญหาในการดำเนินการ ไว้ซึ่งระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ตามมาตรฐาน ISO 14001

การศึกษาระบบที่เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อขอรับประกาศนียก证 คือองค์กรที่ได้รับ การรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 จำนวนทั้งสิ้น 35 ราย ซึ่ง ครอบคลุมทั้งภาคธุรกิจอุตสาหกรรมเคมีและปิโตรเคมีเป็นการศึกษาทั่วประเทศ และนำข้อมูลที่ได้ มาจัดระเบียบ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และทำการพรรณนาส่วนที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลพร่องที่พนมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือลำดับแรก ข้อกำหนด 4.3.2 กฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ จำนวนข้อมูลพร่องที่พนเท่ากับ 15 ข้อมูลพร่อง คิดเป็นร้อยละ 36.6 (อุตสาหกรรมเคมีพนข้อมูลพร่องจำนวน 13 ข้อมูลพร่อง คิดเป็นร้อยละ 34.21 และอุตสาหกรรมปิโตร เคมีพนข้อมูลพร่องจำนวน 2 ข้อมูลพร่อง คิดเป็นร้อยละ 66.67) ลำดับที่สอง ข้อกำหนด 4.4.6 เรื่อง การควบคุมการดำเนินการ จำนวนข้อมูลพร่องที่พนเท่ากับ 9 ข้อมูลพร่อง คิดเป็นร้อยละ 22.0 (อุตสาหกรรม เคมีพนข้อมูลพร่องจำนวน 8 ข้อมูลพร่อง คิดเป็นร้อยละ 34.21 และอุตสาหกรรมปิโตรเคมีพนข้อมูลพร่องจำนวน 1 ข้อมูลพร่อง คิดเป็นร้อยละ 33.33) และลำดับที่สาม ข้อกำหนด 4.5.2 การประเมิน ความสอดคล้องและข้อกำหนด 4.3.1 ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมจำนวนข้อมูลพร่องที่พนเท่ากับ 4 ข้อมูลพร่องเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 9 อุตสาหกรรมเคมี มีจำนวนข้อมูลพร่องต่อโรงงานมากกว่าคิดเป็น 2.6 เท่าของอุตสาหกรรมปิโตรเคมี และอุตสาหกรรมเคมีมีสาเหตุของความไม่เป็นไปตามข้อกำหนด จากความไม่เข้าใจในข้อกำหนดของผู้ปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 52.63 ส่วนอุตสาหกรรมปิโตรเคมีไม่ พนเลย แนวทางการปฏิบัติการแก้ไขข้อมูลพร่องยังไม่เป็นการแก้ไขสาเหตุของปัญหาที่เกิดอย่างแท้จริงและยังไม่เน้นที่การป้องกันไม่ให้เกิดขึ้น

คำสำคัญ ความไม่เป็นไปตามข้อกำหนด การปฏิบัติการแก้ไข ISO14001

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จของการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี ด้วยความกรุณาเป็นอย่างสูงของ
รองศาสตราจารย์สรา Vu ศุภรบมาสา ที่ได้กรุณา ติดตามความคืบหน้า ตรวจสอบ และให้คำแนะนำ ใน
การแก้ไข วิทยานิพนธ์ ตั้งแต่การร่างหัวข้อวิทยานิพนธ์ การจัดพิมพ์ฉบับร่าง ตลอดจนฉบับเสร็จ
สมบูรณ์ รวมทั้งกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระซึ่งได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น และกรุณาสละเวลาอันมีค่า
ยิ่ง ในการให้คำแนะนำ อันมีคุณประโยชน์อย่างยิ่งต่องานการค้นคว้าอิสระฉบับนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์สาขาวิชาภาษาศาสตร์สุขภาพทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ ทางวิชาการ
และประสบการณ์ต่างๆ ในระหว่างการศึกษา

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับการสนับสนุนกำลัง ใจจากคุณภรรยา ลูกสาว ลูกชายและเพื่อนๆ
วิชาเอก การจัดการสิ่งแวดล้อมอุดหนารกรรม ซึ่งถือว่ามีค่ามากในการทำการวิจัยในครั้งนี้และการสละ
เวลาท่องเที่ยวในวันหยุดของคุณลูก ๆ นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณธนกร ไหวนิยม ให้การ
สนับสนุนและคำปรึกษา และบริษัทผู้ให้การรับรองระบบมาตรฐานซึ่งไม่ประสงค์ออกหมายที่กรุณา
ให้การอนุญาต สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล

ทิพรชัย ปราการพิลาศ

พฤษภาคม 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
กิตติกรรมประกาศ	๑
สารบัญตาราง	๗
สารบัญภาพ	๘
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	๓
ขอบเขตการศึกษา	๓
นิยามศัพท์เฉพาะ	๓
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๕
บทที่ ๒ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๖
บทบาทหน้าที่ของสถาบันผู้ให้การรับรองระบบการจัดการ	๖
ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001	๗
อุดสาหกรรมเคมีและปิโตรเคมี	๑๑
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๓
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการศึกษา	๑๖
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๑๖
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	๑๗
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๘
การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๘
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๑๙
คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	๑๙
จำนวนข้อมูลพร่องที่พบระหว่างการตรวจประเมินตามมาตรฐาน ISO 14001	๑๙
ข้อมูลพร่องจากการตรวจประเมินตามมาตรฐาน ISO 14001	๒๓

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๕ สรุปผลการศึกษา อกิจประโยชน์ และข้อเสนอแนะ	76
สรุปผลการศึกษา	76
อกิจประโยชน์	78
ข้อเสนอแนะ	83
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	90
ก ข้อกำหนดของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001: 1996	91
ข ข้อกำหนดของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001: 2004	101
ประวัติผู้ศึกษา	108

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 รูปแบบที่ใช้เวเคราะห์ข้อมูลข้อบกพร่อง	17
ตารางที่ 4.1 จำนวนข้อบกพร่องที่พนธะระหว่างการตรวจประเมินแยกตามข้อกำหนดตาม มาตรฐานระบบ ISO 14001	21
ตารางที่ 4.2 ลำดับและร้อยละของข้อบกพร่องแบ่งตามหัวข้อและชื่อข้อกำหนด	22
ตารางที่ 4.3 ข้อกำหนด 4.3.2 กฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ	23
ตารางที่ 4.4 ข้อกำหนด 4.4.6 การควบคุมการปฏิบัติงาน	39
ตารางที่ 4.5 ข้อกำหนด 4.5.2 การประเมินความสอดคล้อง	48
ตารางที่ 4.6 ข้อกำหนด 4.3.1 ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม	51
ตารางที่ 4.7 ข้อกำหนด 4.5.3 ข้อบกพร่องและการปฏิบัติการแก้ไขและป้องกัน	55
ตารางที่ 4.8 ข้อกำหนด 4.5.1 การเพิ่มเติมตามแต่วัดผล	60
ตารางที่ 4.9 ข้อกำหนด 4.4.7 การเตรียมพร้อมเพื่อรับสถานการณ์เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน	62
ตารางที่ 4.10 ข้อกำหนด 4.4.2 การฝึกอบรม สร้างจิตสำนึกรักษาความปลอดภัย	60
ตารางที่ 4.11 ข้อกำหนด 4.5.3 การควบคุมบันทึก	65
ตารางที่ 4.12 ข้อกำหนด 4.6 การทบทวน โดยฝ่ายบริหาร	66
ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละข้อบกพร่องแยกตามสาเหตุค่างๆ	73
ตารางที่ 4.14 จำนวนข้อบกพร่องและร้อยละของอุตสาหกรรมปีโตรเคมีและ อุตสาหกรรมเคมีแยกตามสาเหตุค่างๆ	75

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001	2
ภาพที่ 4.1 ลำดับจำนวนข้อบกพร่องแยกตามหมายเลขข้อกำหนดตามมาตรฐาน ISO 14001 ..	20
ภาพที่ 4.2 สัดส่วนข้อบกพร่องแยกตามหมายเลขข้อกำหนดตามมาตรฐาน ISO 14001	21
ภาพที่ 4.3 สัดส่วนของสาเหตุข้อบกพร่อง	73

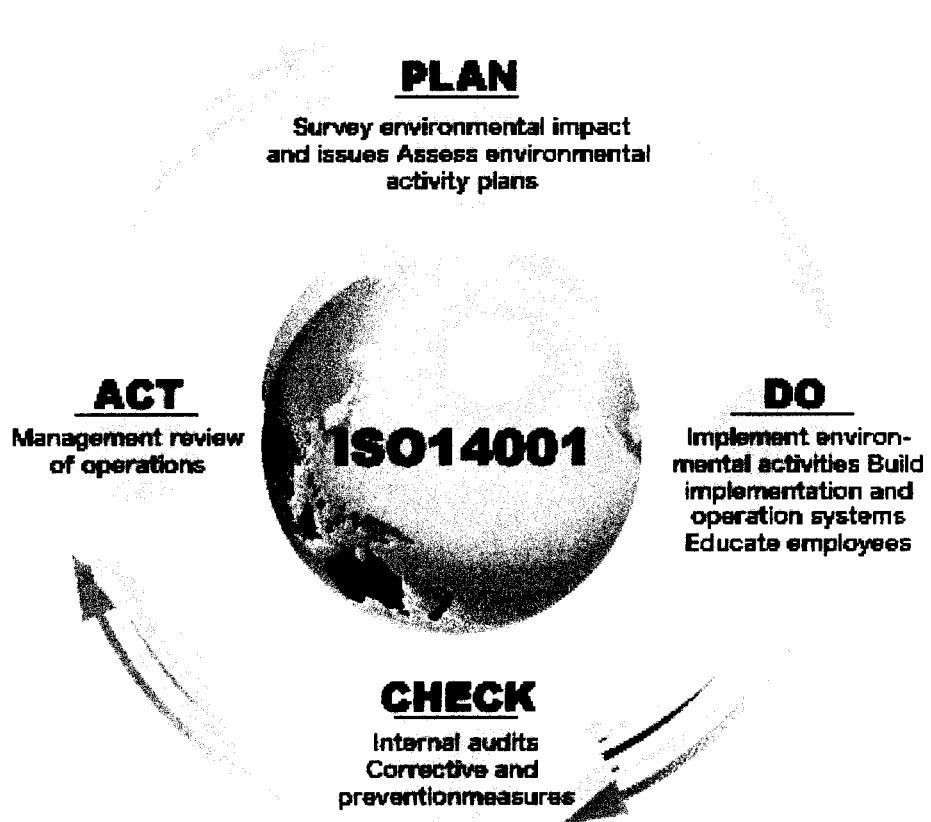
บทที่ 1 บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมระบบอนุรักษ์มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 เป็นแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยจะต้องมีการกำหนดนโยบายสิ่งแวดล้อมให้ชัดเจน การทราบประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อม มีการวางแผน การดำเนินงาน มีการตรวจวัด ตรวจสอบตามคุณภาพสิ่งแวดล้อม การปฏิบัติการแก้ไขและป้องกันปัญหาที่เกิด การทบทวนโดยฝ่ายบริหาร และจะต้องมีการตรวจสอบประเมินจากหน่วยงานภายนอกซึ่งทั้งหมดจะครอบคลุม ทุกกรรมกิจกรรม ผลิตภัณฑ์ และบริการขององค์กรที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สำหรับประเทศไทย ในฐานะที่เป็นสมาชิกที่เข้าร่วมในการพิจารณาระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 และได้ประกาศใช้อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2539 จากการประกาศใช้ดังกล่าว ประเทศไทยจะต้องปรับปรุงระบบงานให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 เมื่อนำไปใช้ในองค์กรและธุรกิจต่างๆ โดยเฉพาะในธุรกิจภาคอุตสาหกรรมเคมีและปิโตรเคมี ซึ่งถูกระบุว่าเป็นแหล่งใหญ่ในการสร้างปัญหาสิ่งแวดล้อมและการก่อให้เกิดมลพิษ ภาคธุรกิจอุตสาหกรรมเคมีและปิโตรเคมีจึงมีความสัมพันธ์และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสนใจต่อระบบฯ ดังกล่าว

องค์กรหรือสถาบันที่ให้การรับรองหรือออกใบรับรองการจัดทำระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมก็มีส่วนสำคัญในการรักษาสิ่งแวดล้อมดังกล่าว ซึ่งจะต้องมีการตรวจสอบว่ามีการปฏิบัติงานในการควบคุมปัญหาสิ่งแวดล้อมได้ครบตามที่มาตรฐานกำหนดหรือไม่ ซึ่งจะต้องมีการตรวจสอบประเมิน เพื่อการเตรียมความพร้อมรับรองระบบฯ เรียกว่า การตรวจประเมินเบื้องต้น (Initial assessment) และสำหรับการตรวจเพื่อให้การรับรองครั้งแรก เรียกว่า การตรวจครั้งใหญ่ ซึ่งเป็นการตรวจเพื่อให้การรับรองระบบ (Main assessment) และสำหรับบริษัทที่ได้รับ การรับรองแล้ว การตรวจที่จะมีขึ้นทุกๆ 6 เดือน หรืออย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ตามเกณฑ์มาตรฐาน ที่กำหนดไว้ในมาตรฐาน ISO/IEC 17021 ซึ่งเป็นข้อกำหนดที่สถาบันผู้ให้การรับรองจะต้องปฏิบัติตาม ทั้งนี้เพื่อให้ทราบว่าระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานดังกล่าวยังคงดำเนินอยู่อย่างถูกต้องหรือไม่เพียงใด (Surveillance assessment)

การดำเนินการระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามข้อกำหนดของมาตรฐาน ISO 14001 นั้น ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลัก คือ การกำหนดนโยบายสิ่งแวดล้อม การวางแผน การดำเนินการการตรวจสอบและการแก้ไข และการทบทวนโดยฝ่ายบริหาร ดังภาพที่ 1.1 ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ในขั้นตอนของการตรวจสอบและการปฏิบัติการแก้ไขนั้นนับว่าเป็นขั้นตอนสำคัญที่ทำให้ทราบว่าการดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กร มีประเด็นใดที่สอดคล้องและประเด็นใดที่ยังไม่สอดคล้องกับข้อกำหนด ISO 14001 ผู้ศึกษาจะมีความสนใจแนวทางการแก้ไขประเด็นที่ไม่สอดคล้องซึ่งพนจากตรวจสอบประเมิน เพื่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาระบบให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งครอบคลุมธุรกิจอุตสาหกรรมเคมีและปีโตรเคมี

ภาพที่ 1.1 ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

- 2.1 เพื่อศึกษาข้อมูลสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดที่พบในการดำเนินระบบขององค์กรที่ได้รับการรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001
- 2.2 เพื่อใช้เป็นความรู้ และแนวทางในการแก้ไขป้องกันปัญหาในการดำเนินไว้ซึ่งระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001

3. ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาเฉพาะรายงานจากการตรวจสอบประเมินบริษัท หรือองค์กรที่ได้รับการรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 จากสถาบันแห่งหนึ่ง ที่ให้การรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 และได้รับการรับรองภายใต้เงื่อนไขการรับรองสากลระหว่างประเทศ (Accreditation) ระบบงานมาตรฐาน ISO 9001 และ ISO 14001 เช่น จากสำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการรับรองระบบงาน (สรบ.) (National Accreditation Council – NAC), United Kingdom Accreditation System (UKAS) โดยรวมรวมข้อมูลจากบริษัท หรือองค์กรที่ได้รับการรับรองแล้วในธุรกิจอุตสาหกรรมเคมีและปิโตรเคมี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 จนถึง พ.ศ. 2550 ซึ่งมีจำนวน 35 ราย และเสนอผลการศึกษาในภาพรวมของกลุ่มประเภทธุรกิจ ไม่สามารถระบุชื่อบริษัท หรือองค์กร ต่างๆ ได้

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

- 4.1 การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continual improvement) หมายถึง ขั้นตอนการส่งเสริมระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อให้บรรลุถึงการพัฒนาผลงานเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม โดยรวมให้เป็นไปในแนวเดียวกับนโยบายสิ่งแวดล้อมขององค์กร
- 4.2 ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม (Environmental aspect) หมายถึง ประเด็นปัญหาอันเกิดจากส่วนของกิจกรรม ผลิตภัณฑ์ หรือบริการขององค์กรที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

4.3 ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental impact) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางด้านสิ่งแวดล้อมทั้งในเชิงบวกและลบ เป็นบางส่วนหรือทั้งหมดขึ้นก็จากกิจกรรม ผลิตภัณฑ์หรือบริการขององค์กร

4.4 ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental management system) หมายถึง ส่วนหนึ่งของระบบการจัดการทั้งหมดที่รวมถึง โครงสร้างองค์กร, แผนกิจกรรม, หน้าที่ความรับผิดชอบ, การปฏิบัติ, แนวทาง, กระบวนการ, และแหล่งทรัพยากรสำหรับการพัฒนา, ปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อม, การทบทวนและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล นโยบายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

4.5 สำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติวัดคุณภาพรับรองระบบงาน (National Accreditation Council – NAC) หมายถึง หน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบ และตรวจรับรององค์กรที่ให้การรับรองมาตรฐานสากลระบบการจัดการต่างๆ เช่น มาตรฐานสากลระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 หรือมาตรฐานสากลการบริหารระบบคุณภาพ ISO 9001 เป็นต้น

4.6 สอดคล้องกับข้อกำหนด (Conformity) หมายถึง ผลผลิต หรือคุณสมบัติของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ตลอดจนลักษณะวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้องตามข้อกำหนด เป็นผลให้เกิดความสอดคล้องกับข้อกำหนดขององค์กรของลูกค้า และข้อกำหนดตามกฎหมาย

4.7 ความไม่สอดคล้อง (Nonconformity) หมายถึง ความผิดปกติ หรือความบกพร่องอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือในลักษณะหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นผลผลิต หรือคุณสมบัติของวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ตลอดจนลักษณะวิธีการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด หรือกฎหมายที่วางไว้เป็นผลให้เกิดความไม่สอดคล้องกับข้อกำหนด

4.8 ปัญหาที่มีระดับความรุนแรงมาก (Major nonconformity) หมายถึง ปัญหาที่พบระหว่างการตรวจประเมินเบื้องต้น หรือการตรวจประเมินเพื่อให้การรับรองระบบฯ หรือการตรวจติดตามผล และมีความรุนแรงที่ทำให้ผู้ตรวจประเมินไม่สามารถรับรองระบบฯ ได้ ซึ่งปัญหาที่พบแต่ตัดสินเป็นปัญหารุนแรงเนื่องจากเหตุผลใหญ่ คือ การไม่สามารถทำได้ตามนโยบายสิ่งแวดล้อม คันหาดและประเมินประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมไม่ครบถ้วน ไม่สามารถปฏิบัติได้ตามข้อกฎหมายสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญ และไม่สามารถปฏิบัติได้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด เป็นต้น

4.9 ปัญหาที่มีระดับความรุนแรงน้อย (Minor nonconformity) หมายถึง ปัญหาที่พบระหว่างการตรวจประเมินเบื้องต้น หรือการตรวจประเมินเพื่อให้การรับรองระบบฯ หรือการตรวจติดตามผล และมีความรุนแรงที่น้อย และไม่ทำให้เกิดปัญหาใหญ่ที่ทำให้ทั้งระบบเสียหาย เช่น ไม่

สามารถปฏิบัติได้ตามข้อกำหนด ระบุนปฎิบัติ หรือเกณฑ์ที่กำหนด แต่เป็นเรื่องเดือนน้อย เช่น ไม่มีบันทึกการตรวจสอบการจัดแยกยะ เป็นต้น

4.10 การตรวจประเมินเบื้องต้น (Initial assessment) หมายถึง การตรวจบันทึก หรือกิจกรรมในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อหาความสอดคล้อง หรือเป็นไปตามข้อกำหนดมาตรฐานเพื่อเป็นการตรวจสอบความพร้อมของผู้เข้าร่วมที่จะรับการตรวจประเมินเพื่อให้การรับรอง ซึ่งเป็นขั้นตอนภาคบังคับของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

4.11 การตรวจประเมินเพื่อให้การรับรอง (Main assessment) หมายถึง การตรวจบันทึก หรือกิจกรรมในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อหาความสอดคล้อง หรือเป็นไปตามข้อกำหนดมาตรฐาน

4.12 การตรวจติดตามผลการรับรอง (Surveillance assessment) หมายถึง กระบวนการตรวจสอบ ติดตามประเมินผลการสังเกต (Observe) เฝ้าติดตาม (Monitor) และการทวนสอบ (Verification) ซึ่งสถานภาพของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (วิธีปฏิบัติงาน ข้อกำหนด และระบุนปฎิบัติต่างๆ) สภาพแวดล้อม และเงื่อนไขของกระบวนการตัวสินค้าหรืองานบริการ รวมถึงการวิเคราะห์ ข้อมูล หรือบันทึกต่างๆ ที่เกี่ยวนี้องกับระบบการจัดการฯ เพื่อสร้างความมั่นใจว่าข้อกำหนดทางสิ่งแวดล้อม หรือข้อตกลงกับลูกค้าจะได้รับการตอบสนองอย่างถูกต้องเหมาะสม

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ทำให้ทราบถึงสาเหตุของข้อบกพร่องจากการตรวจประเมินระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 ในแต่ละข้อกำหนดเพื่อใช้เป็นแนวทางในการป้องกันปัญหา

5.2 เพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ไขและป้องกันปัญหาไม่ให้เกิดซ้ำ ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นความรู้ในการส่งเสริม เพยแพร่ความรู้ความเข้าใจให้เกิดกระจากรในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ตามมาตรฐาน ISO 14001

บทที่ 2

วาระกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย กำหนดตัวแปร และสร้างเครื่องมือในการศึกษา โดยจะขอนำเสนอผลการทบทวนวรรณกรรมตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. บทบาทหน้าที่ของสถาบันผู้ให้การรับรองระบบการจัดการ
2. ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001
3. อุตสาหกรรมเคมีและปิโตรเคมี
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. บทบาทหน้าที่ของสถาบันผู้ให้การรับรองระบบการจัดการ

1.1 การของการรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 มีขั้นตอน ดังๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับสถาบันผู้ให้การรับรองแต่ละแห่งจะเริ่มต้นแต่ขั้นตอนที่บริษัท หรือองค์กรที่ต้องการ จะขอรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ติดต่อกับสถาบันผู้ให้การรับรอง ซึ่งข้อมูลที่จำเป็นดังๆ เช่น จำนวนพนักงานและพนักงานรับเหมาช่วง จำนวนสถานที่ประกอบการ ที่ดัง กิจกรรมการผลิตหรือการบริการ ข้อมูลการเกิดปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม ข้อมูลในการตรวจคุณภาพ สิ่งแวดล้อม ในอนุญาติต่าง เช่น ในอนุญาติโรงงาน (รง 4) และข้อมูลอื่นๆ ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการ กำหนดจำนวนวันที่ใช้ในการตรวจประเมิน และราคา ในการตรวจประเมิน

เมื่อได้รับราคา และมีการทดลองใช้บริการที่สถาบันได้ตาม ส่วนมากจะต้องมีการทดลองกัน เพื่อที่จะทำการตรวจสอบเอกสารที่ใช้ในระบบ เพื่อที่สถาบันที่ให้การรับรองจะเตรียมตัวในการเข้าไป ตรวจประเมิน ซึ่งในการตรวจประเมินแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ ตรวจประเมินเบื้องต้น (Initial assessment) และตรวจประเมินเพื่อให้การรับรอง (Main assessment)

1.2 การให้การรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ในประเทศไทย สถาบันผู้ให้การรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 (Certification Bodies, CB) เป็น สำหรับบริษัท หรือองค์กรที่ต้องการได้รับการรับรองระบบฯ ซึ่งส่วนมากสถาบันที่เข้ามาตั้งใน ประเทศไทยมาจากต่างประเทศ เนื่องจากได้รับการรับรองจากหน่วยงาน Accreditation Body แล้ว

สถาบันผู้ให้การรับรองระบบการจัดการของประเทศไทยที่สามารถให้การรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ได้ คือ Bureau Veritus Certification Thailand Co.,Ltd (BVQI เดิม), SGS, AJA, สถาบันรับรองมาตรฐานไอยเอสโอล (สรอ.) : Management System Certification Institute (MASCI) และสำนักรับรองระบบคุณภาพ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (สรร.) : Thailand Institute of Scientific and Technological Research Office of Certification Body (TISTR-OCB)

2. ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001

ผู้ศึกษาได้พบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบ ISO 14001 ในหัวข้อประวัติความเป็นมาของ ISO 14001 โครงสร้างของอนุกรรมมาตรฐาน ISO 14000 ฉบับปี ก.ศ. 2004 ความจำเป็นที่จะต้องมี มาตรฐานสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ ข้อกำหนดระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001: 2004 ประยุกต์ของการจัดทำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 และการให้การรับรอง ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ในประเทศไทย ดังต่อไปนี้

2.1 ประวัติความเป็นมาของ ISO 14001 มาตรฐาน ISO 14001 เป็นมาตรฐานการจัดการสิ่ง แวดล้อม (Environmental management standards) ที่พัฒนาขึ้นมาโดยคณะกรรมการด้านเทคนิค 207 (Technical Committee, TC207) แห่งองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (International Organization for Standardization, ISO) เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2539 เพื่อให้องค์กรต่างๆ มีระบบในการ รักษา ควบคุม และปรับปรุงคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งป้องกันสุขอนามัยของมนุษย์ (Human Health) โดยมีการวางแผนและกำหนดแนวทางในการดำเนินงานที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อป้องกันและลดความพิษที่ ด้านเหตุ ด้วยการพุ่งความสนใจไปที่ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (Environmental impacts) ที่มีหรืออาจมี (Potential) ซึ่งเกิดจากกิจกรรม กระบวนการผลิตภัณฑ์และบริการต่างๆ ขององค์กร นับตั้งแต่ขั้นตอน การได้มาของวัสดุคุณ การออกแบบ การวิจัยและพัฒนา การผลิต การส่งมอบ การนำไปใช้งานที่ได้ตาม วัตถุประสงค์ การนำกลับมาใช้ใหม่ การนำกลับมาใช้ซ้ำในจุดที่สามารถทำได้ การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้ม ค่าและมีประสิทธิภาพมากกว่าการปล่อยให้มีผลพิษขึ้น แล้วจึงค่อยมาคิดถึงการนำมารีไซเคิลที่เปลืองทั้ง ทรัพยากร และค่าใช้จ่าย

2.2 โครงสร้างของอนุกรรมมาตรฐาน ISO 14000 ฉบับปี ก.ศ. 2004 ในยุคที่สังคมโลก กำลังให้ความสำคัญในเรื่องสิ่งแวดล้อม อันเป็นผลสืบเนื่องจากมลพิษต่าง ๆ ไม่ว่าทางอากาศ ทางน้ำ การ กำจัดของเสีย ฯลฯ ได้ส่งผลกระทบต่อพลเมืองโลกอย่างมาก ผลกระทบนี้เกิดขึ้นกับทุกประเทศในโลก

และเป็นเหตุให้เกิดแรงผลักดันให้ องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน หรือ ISO (International Organization for Standardization) จัดทำอนุกรรมนาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม “ISO 14000 Series” ขึ้น

ISO 14000 เป็นชุดของมาตรฐานที่ประกอบไปด้วยมาตรฐานหลายเล่ม เริ่มต้นด้วยแต่ หมายเลข 14001 จนถึง 14100 (ปัจจุบัน ISO กำหนดเลขลำดับมาตรฐานในอนุกรรมนี้ไว้ 100 หมายเลข) โดยแต่ละเล่มเป็นเรื่องของมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมทั้งสิ้น

โครงสร้างของอนุกรรมนาตรฐานนี้แบ่งเป็น :

Standard	Title / Description
14001	Environmental Management Systems – Specification with Guidance for Use
14004	Guide to Environmental Management Principles, Systems and Supporting Techniques
14013/15	Guidelines for Environmental Auditing - Audit Programmes, Reviews & Assessments
14020/21/24/25	Environmental Labeling(EL)
14031	Guidelines on Environmental Performance Evaluation(EPE)
14040/44	Life Cycle Assessment General Principles and Practices(LCA)
14050	Vocabulary
14060	Guide for the Inclusion of Environmental Aspects in Product Standards
14064	Greenhouse gases
19011	Guidelines for quality and/or environmental management systems auditing
Guide 64:1997	Guide for the inclusion of environmental aspects in product standards

สำหรับมาตรฐานที่สามารถอธิบายการรับรองได้คือ ISO 14001:2004 Environmental management systems - Specification with guidance for use หรือที่เรียกและเข้าใจกันว่า เป็นมาตรฐานระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมนั่นเอง

2.3 ความจำเป็นที่จะต้องมีมาตรฐานสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ เนื่องจากผู้เกี่ยวข้องในงานสิ่งแวดล้อมต่างมีความเชื่อว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมเลื่อมโกรน และมลพิษที่เกิดขึ้น สามารถแก้ไขและป้องกันได้ด้วยการพัฒนาและคงไว้ซึ่งมาตรฐานระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมทำให้หลายๆ องค์กรทั่วในนานาชาติ และระดับประเทศไทย ต่างพัฒนามาตรฐานดังกล่าวขึ้นมา ดังนั้น สภาพยุโรป พัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมขึ้นหนึ่งเป็นทางเลือกสำหรับประเทศไทยสมัชิกนำไปปฏิบัติ และสหราชอาณาจักร พัฒนามาตรฐาน BS 7750 ที่เกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมสำหรับสถานประกอบการต่างๆ เป็นต้น แต่ มาตรฐานที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง มีโรงงานนำไปปฏิบัติเป็นจำนวนมาก คือมาตรฐาน ISO 14001 Environmental management systems ที่กำหนดขึ้นโดย International Organization for Standardization เมื่อ ก.ศ. 1996 ในประเทศไทยมีโรงงานหลายร้อยแห่งที่ได้รับการรับรองว่ามีการปฏิบัติตามมาตรฐาน ISO 14001 โดยมีหลายเหตุผลที่บังคับให้องค์กรต่างๆ ขอรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ด้วยเหตุที่มาตรฐานดังกล่าวมีความจำเป็น และมีหลายเหตุผลคือ

ในฐานะที่เป็นผู้ส่งมอบหรือผู้ผลิต ต้องการมีจิตสำนึกต่อความรับผิดชอบของคุณภาพสิ่งแวดล้อม ต้องการแสดงตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ในการที่ช่วยป้องกันปัญหามลพิษที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อ เป็นการลดแรงกดดันของสังคม บริษัท ได้ก่อตั้งที่มีการกระทำที่ทวนกระแสดงความต้องการของสังคม ที่จะ ถูกต่อต้านและถูกกีดกันออกไปจากสังคม ซึ่งผู้ผลิตต่างๆ ส่วนแต่ละประสบการณ์แล้วว่าสินค้าได้ก่อตัวที่ ถูกต่อต้านจากสังคม ต่อให้เป็นสินค้าที่มีระดับคุณภาพที่มีของเสียเป็นศูนย์ก็ตาม จะไม่ทำให้กระแส กดดันลดลง สังคมดังกล่าวถือว่าเป็นเสียงเรียกร้องที่ผู้ผลิตต่างๆ ต้องให้ความสนใจและมีความระมัดระวัง

ในฐานะที่เป็นผู้บริโภค เป็นที่ทราบกันดีว่า ผู้บริโภค คือลูกค้าที่แท้จริงของผลิตภัณฑ์ ผู้ บริโภคในยุคปัจจุบันและอนาคต จึงมีบทบาทสำคัญในการเรียกร้องผลิตภัณฑ์ที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ขณะนี้ความต้องการคุณภาพที่ดีของสิ่งแวดล้อม จึงเป็นความต้องการที่ผลักดันโดยผู้บริโภคหรือตลาด อย่างแท้จริง

2.4 ข้อกำหนดระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001: 2004 ผู้วิจัยได้สรุปข้อกำหนดตาม มาตรฐาน ISO 14001: 2004 (“มาตรฐานระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม: ข้อกำหนดและข้อแนะนำในการ

ใช้ ISO 14001:2004/ นอค14001:2548 ฉบับภาษาไทย” (2548, 15 พฤษภาคม) ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอน 109 ง หน้า 1-25) ทั้ง 6 ข้อกำหนด ดังปรากฏในข้อ 4.1 ถึง 4.6 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ก)

2.5 ประโยชน์ของการจัดทำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 การรักษาสภาพแวดล้อมนับวันจะซับซ้อนมากขึ้น จนกลายเป็นแรงกดดันต่อองค์กรธุรกิจเป็นอย่างมาก ดังนั้นองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน หรือ ISO (International Organization for Standardization) จึงได้กำหนดกฎเกณฑ์สำหรับอนุกรรมมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมขึ้น ได้แก่ ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม การตรวจประเมินการจัดการสิ่งแวดล้อม การประเมินความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม การแสดงผลลัพธ์ของผลิตภัณฑ์ และการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในวงจรของผลิตภัณฑ์ ซึ่งทั้งหมดคือ อนุกรรมมาตรฐาน ISO 14000

ทุกองค์กร ไม่ว่าจะเป็นผู้ผลิตรึ่ว่าให้บริการ เพราะในแต่ละองค์กรมีกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งสิ้น สำหรับองค์กรที่เป็นผู้ผลิต นอกจากจะได้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์แล้ว ในระหว่างกระบวนการผลิต อาจจะมีผลที่ไม่พึงประสงค์อื่น ๆ ตามมา เช่น เสียง ฝุ่น ของเสีย สารปนเปื้อน ถ้าเป็นองค์กรที่เป็นผู้ให้บริการ ก็จะอยู่ในรูปของการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างไม่คุ้มค่าและไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งล้วนเป็นผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หากมีการจัดการที่เหมาะสม ก็จะสามารถควบคุม และลดผลกระทบเหล่านี้ได้อย่างดี ถึงแม้ว่าแต่ละประเทศทั่วโลก จะมีข้อบังคับและกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมแล้วก็ตาม องค์กรต่าง ๆ สามารถนำอนุกรรมมาตรฐานISO 14000 ไปประยุกต์ใช้กับระบบของตนเอง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความสมัครใจ ซึ่งประโยชน์ที่ได้จากการนำไปปฏิบัติ ก็เป็นขององค์กร และสังคม โดยส่วนรวม ไม่ว่าจะเป็นการช่วยลดต้นทุนในระยะยาว เนื่องจากมีการพิจารณาถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ทำให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด เป็นผลให้ต้นทุนต่ำลง เพิ่มโอกาสใน ด้านการค้า ทำให้การเจรจาทางด้านการค้าสะดวกยิ่งขึ้น เป็นผลให้สามารถรักษาส่วนแบ่งทางการตลาดและเพิ่มโอกาสในการขยายตลาดในอนาคตอีกด้วย

สรุป ระบบการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ISO 14001: 2004 สามารถใช้กับองค์กร ทุกขนาด และทุกประเภท ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากร องค์กร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยที่ระบบนี้จะมีการบ่งบอกถึงสิ่งที่จะต้องปฏิบัติหรือ “ข้อกำหนด” ไว้อย่างชัดเจน และหน่วยงานที่ผ่านการรับรองระบบ ISO 14001 จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงได้นำเอาข้อกำหนดในระบบมาตรฐาน ISO 14001 มาเป็นตัวแปร ในการศึกษาความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดจากการตรวจสอบระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001และการปฏิบัติการแก้ไขสำหรับองค์กรที่ได้รับการรับรอง

3. อุตสาหกรรมเคมีและปิโตรเคมี

3.1 อุตสาหกรรมเคมี

อุตสาหกรรมเคมีในหมวด ได้แก่ สถานประกอบการซึ่งดำเนินกิจการเกี่ยวกับการผลิต อินทรีย์เคมีภัณฑ์ และอนินทรีย์เคมีภัณฑ์ขั้นอุตสาหกรรมพื้นฐานสำหรับงานอุตสาหกรรม ซึ่งสามารถ เป็นประเภทอุตสาหกรรมได้ดังนี้

3.1.1 อุตสาหกรรมเคมีขั้นต้นหรือขั้นพื้นฐาน

อุตสาหกรรมในหมวดย่อยนี้ ได้แก่ การผลิตอินทรีย์เคมีภัณฑ์ และ อนินทรีย์เคมีภัณฑ์ขั้น อุตสาหกรรมขั้นต้น หรือขั้นพื้นฐาน เช่น พชลิกา คลอริน อี็อกซิเจนเหลว ในโทรศัพท์ ไชโตรเจน เปอร์อี็อกไซด์ พงแทนทาลัม อาร์กอน โพลย์สีล ไนโตรบีมเพนอี็อกไซด์ โปรดักส์เชิญฟลูโอดีออกไซด์ ฟอร์มาลิน ก้าชาร์บอนมอนนีอี็อกไซด์ โพลีอะซีทัล ซีโอลีฟท์ “เอ” แอมโมเนียมไนเตรท การผลิต เอทิลแอลกอฮอล์จากการซัลไฟด์ในการทำเยื่อกระดาษ และการผลิตเอทิลแอลกอฮอล์ ยกเว้น การต้มและการกลั่นเอทิลแอลกอฮอล์ และการผสมสุรา เช่น บรั่นดี วิสกี้ และสุราชนิดคีรีสูง

3.1.2 อุตสาหกรรมเคมีขั้นกลาง

อุตสาหกรรมในหมวดย่อยนี้ รวมถึงสถานประกอบการซึ่งดำเนินกิจการหลักเกี่ยวกับการ ผลิตเคมีขั้นกลางที่ส่วนใหญ่เป็นเคมีภัณฑ์อินทรีย์ เพื่อนำไปใช้เป็นวัตถุคุณในอุตสาหกรรมขั้นปลาย ได้แก่ พทาลิกแอนไฮไดรค์, สารโซเดียมไตรโพลีฟอสเฟต (STPP), เมทิลเมทาอะคาเลต และพงเมลาเมิน ฟอร์ มัลดีไฮด์ เป็นต้น

3.1.3 อุตสาหกรรมเคมีขั้นปลาย

อุตสาหกรรมในหมวดย่อยนี้ รวมถึงสถานประกอบการซึ่งดำเนินกิจการหลักเกี่ยวกับการ ผลิตผลิตภัณฑ์เคมีสำเร็จรูป โดยใช้วัตถุคุณจากเคมีภัณฑ์ขั้นต้นหรือขั้นพื้นฐาน และเคมีภัณฑ์ ขั้นกลาง ได้แก่ ปูย ถ่าน สี สีyahomผ้า เครื่องสำอาง ผงซักฟอก น้ำแข็งแห้ง

3.1.4 กรณี

อุตสาหกรรมในหมวดย่อยนี้ รวมถึงสถานประกอบการซึ่งดำเนินกิจการหลักเกี่ยวกับการ ผลิตผลิตภัณฑ์เคมีที่เกิดจากการเตรียมสารประกอบ หรือการสังเคราะห์กระบวนการทางเคมี ได้แก่ กรณี น้ำส้ม กรณีเกลือ กรณีไฮโดรฟูโรริก

3.2 อุตสาหกรรมปีโตรเคมี

อุตสาหกรรมปีโตรเคมี คือ อุตสาหกรรมที่นำอาวัตถุดินซึ่งมีองค์ประกอบของสารไฮdrocarบอนไปเข้ากระบวนการเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ให้สูงขึ้น ปีโตรเลียมที่ใช้เป็นวัตถุดินได้แก่ แก๊สธรรมชาติ กอนเดนสเตท น้ำมันดิน แวนฟลา แก๊สอีเทน โพร์เพน บิวเทน เป็นต้น มาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในลักษณะเม็ดและผงพลาสติก สำหรับเป็นวัตถุดินในการผลิตผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปพลาสติกนานาชนิด ซึ่งสามารถเป็นประเภทอุตสาหกรรมได้ดังนี้

3.2.1 อุตสาหกรรมปีโตรเคมีขั้นต้น

อุตสาหกรรมในหมวดย่อยนี้ รวมถึงสถานประกอบการซึ่งดำเนินกิจการหลักเกี่ยวกับการผลิตผลิตภัณฑ์ปีโตรเคมีซึ่งได้จากโรงกลั่นน้ำมัน และโรงแยกก๊าซ ได้แก่ การผลิตผลิตภัณฑ์ปีโตรเคมีขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้มาจากโรงกลั่นน้ำมัน ได้แก่ โกลุ่มน้ำมัน พาราไชรีน ออร์โธไชรีน บูทาดีน ส่วนที่มาจากการแยกก๊าซได้แก่ เอทธิลีน โพร์พิลีน และโพร์ลิโอಥิลีน เป็นต้น อุตสาหกรรมในหมวดใหญ่นี้ รวมถึงสถานประกอบการซึ่งดำเนินกิจการหลักเกี่ยวกับการผลิต ผลิตภัณฑ์ปีโตรเคมี ซึ่งได้มาจากน้ำมันปีโตรเลียม เช่น น้ำมันดิน แวนฟลา และก๊าซธรรมชาติเหลว เป็นต้น ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่กลั่นได้ใช้เป็นวัตถุดินให้กับอุตสาหกรรมขั้นต่าง ๆ

3.2.2 อุตสาหกรรมปีโตรเคมีขั้นกลาง

อุตสาหกรรมในหมวดย่อยนี้ รวมถึงสถานประกอบการซึ่งดำเนินกิจการหลักเกี่ยวกับการผลิตผลิตภัณฑ์ปีโตรเคมี ได้แก่ การผลิตผลิตภัณฑ์ปีโตรเคมีขั้นกลางเพื่อใช้เป็นวัตถุดินสู่อุตสาหกรรมอื่นๆ เช่น คาปิรอลีคต์ ครดเทเรฟลาลิกบริสุทธิ์(PTA) และสไตรีน โนโนเมอร์ เป็นต้น อุตสาหกรรมในหมวดใหญ่นี้ รวมถึงสถานประกอบการซึ่งดำเนินกิจการหลักเกี่ยวกับการผลิต ผลิตภัณฑ์ ปีโตรเคมี ซึ่งได้มาจากน้ำมันปีโตรเลียม เช่น น้ำมันดิน แวนฟลา และก๊าซธรรมชาติเหลว เป็นต้น ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่กลั่นได้ใช้เป็นวัตถุดินให้กับอุตสาหกรรมขั้นต่าง ๆ

3.2.3 อุตสาหกรรมปีโตรเคมีขั้นปลาย

อุตสาหกรรมในหมวดย่อยนี้ รวมถึงสถานประกอบการซึ่งดำเนินกิจการหลักเกี่ยวกับการผลิตผลิตภัณฑ์ปีโตรเคมีได้แก่ การผลิตผลิตภัณฑ์ปีโตรเคมีสำเร็จรูปจำพวกเม็ดพลาสติก ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มหลักคือ กลุ่มเทอร์โนพลาสติกที่สามารถนำไปผลิตกลั่นมาหลอมใหม่ได้และกลุ่มเทอร์โนเซ็ตติ้งที่ให้ความร้อนแล้วไม่สามารถนำกลับมาหลอมใหม่ได้อีก รวมถึง เรซิน และภาชนะทึ่ง เป็นต้น

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มีงานวิจัยที่ใกล้เคียงกันและได้นำมาเรียนเรียงไว้เพื่อประกอบการศึกษาดังต่อไปนี้

อนงค ดาวณี (2542) เรื่อง การศึกษาการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พนว่า กลุ่มอุตสาหกรรมส่วนใหญ่มีระดับการปฏิบัติงาน ตามขั้นตอนการดำเนินงาน อยู่ในเกณฑ์ดี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ถึงมากที่สุด มีการดำเนินงานบางประการเท่านั้น ที่ค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง

ธีรพันธ์ พลเมธี (2543) เรื่อง ปัญหาที่ตรวจพบจากการตรวจสอบประเมินของสถาบันผู้ให้การรับรองสำหรับบริษัทหรือองค์กรที่ได้รับการรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 แล้วในประเทศไทย ศึกษาข้อปัญหาต่างๆ ที่องค์กรผู้ให้การรับรองพบระหว่างการตรวจสอบประเมิน เพื่อรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ตามมาตรฐาน ISO 14001 รวมทั้งข้อเสนอแนะ และแนวทางในการป้องกันปัญหาในการดำเนินระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมดังกล่าว พนว่า ข้อปัญหาที่พบมากที่สุดใน การตรวจสอบประเมิน 5 ลำดับแรก คือ ลำดับแรก ข้อกำหนด 4.4.6 การควบคุมการดำเนินงาน (Operational control) จำนวนปัญหาที่ตรวจพบเท่ากับ 107 ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 17.1 ซึ่งหัวข้อดังกล่าวเป็นข้อกำหนด ในเรื่อง การควบคุมประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการ ช่วยลด (Minimize) และกำจัด (Eliminate) ปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กร ลำดับที่สอง ลักษณะปัญหา สิ่งแวดล้อม (Environmental aspect) ซึ่งตรงกับข้อกำหนด 4.3.1 จำนวนปัญหาที่ตรวจพบเท่ากับ 71 ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 12.0 ซึ่งหัวข้อดังกล่าวเป็นเรื่อง การค้นหาและการประเมินลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในองค์กร ทั้งนี้เพื่อทราบลักษณะปัญหาและดำเนินการควบคุมให้เป็นไปตามเกณฑ์ข้อกำหนดของข้อกฎหมาย และเรื่องต่างๆ ที่องค์กรกำหนด ลำดับที่สาม คือเรื่อง การควบคุมเอกสาร (Document control) ซึ่งตรงกับข้อกำหนด 4.4.5 จำนวนปัญหาที่ตรวจพบเท่ากับ 59 ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 9.4 ซึ่งหัวข้อดังกล่าวเป็นเรื่อง การควบคุมเอกสารที่ใช้ในระบบเพื่อให้แน่ใจว่าทุกฝ่ายใช้ เอกสารฉบับเดียวกัน และปฏิบัติตามเงื่อนไขเดียวกันทั้งองค์กร ลำดับที่สี่คือเรื่อง การเตรียมพร้อมและตอบสนอง กรณีฉุกเฉิน ซึ่งตรงกับข้อกำหนด 4.4.7 จำนวนปัญหาที่ตรวจพบเท่ากับ 47 ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 8.0 ซึ่งหัวข้อดังกล่าวเป็นเรื่อง การเตรียมพร้อมเพื่อตอบสนองกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉิน ซึ่งเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินจะทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ซึ่งการเตรียมการตอบสนองที่ดีจะทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และปัญหาต่างๆ น้อยลง ลำดับที่ห้าคือเรื่อง การตรวจวัดและตรวจติดตาม ซึ่งตรงกับข้อกำหนด 4.5.1

จำนวนปัญหาที่ตรวจพบเท่ากับ 41 ปัญหา กิตเป็นร้อยละ 7.0 ซึ่งหัวข้อดังกล่าวเป็นเรื่อง การตรวจติดตาม คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในองค์กร ทั้งนี้เพื่อทราบสถานะ และระดับของปัญหาที่เกิดและวางแผนในการควบคุมเพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ จากผลการศึกษาพบว่า ธุรกิจที่ได้รับการรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ตามมาตรฐาน ISO 14001 ซึ่งพบมากที่สุด 5 ลำดับแรก คือ ธุรกิจประเภทเครื่องมือทางไฟฟ้าและ อุปกรณ์การศึกษา สารเคมีและผลิตภัณฑ์เคมี ผลิตภัณฑ์หนัง/รองเท้า และวิทยุ/โทรศัพท์/อุปกรณ์โทรคมนาคม ร้อยละ 31, 7.4, 7.0, 5.1 และ 4.4 ตามลำดับ

ถายม อรุณศรีมรกต และวารพร สังเนตร (2544) เรื่องความคิดเห็นต่อระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 ของอาจารย์และนักศึกษาในมหาวิทยาลัย พบว่า อาจารย์และนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รู้จักรอบฐานมาตรฐาน ISO 14001 แต่ไม่สามารถปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบมาตรฐาน ISO 14001 ได้ ซึ่งเกื้อหนึ้งหมดเข้าใจความหมายของระบบมาตรฐาน ISO 14001 ว่าเป็น มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม มีหลักการดำเนินการเน้นการป้องกันและลดการเกิดผลกระทบกว่า

การแก้ไข ทั้งนี้ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับระบบมาตรฐาน ISO 14001 เลย และหน่วยงานของตนก็ไม่เคยจัดทำระบบมาตรฐาน ISO 14001 นอกจากนี้ยังไม่เคยมีส่วนร่วมในการจัดทำระบบมาตรฐาน ISO 14001 อาจารย์และนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่าหน่วยงานที่เหมาะสม กับระบบมาตรฐาน ISO 14001 ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรม สถานบริการ สถาบันการศึกษา หน่วยงานราชการทุกหน่วยงาน หน่วยงานขนาดใหญ่ที่มีกิจกรรมที่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และชุมชน และหน่วยงาน โดยระบบมาตรฐาน ISO 14001 มีประโยชน์คือ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสิ่งแวดล้อม สร้างเสริมให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน สร้างความได้เปรียบทางการค้า สร้างเสริมภาพจนขององค์กร ลดต้นทุนการผลิต และลดปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยส่วนใหญ่เห็นว่าระบบมาตรฐาน ISO 14001 มีความเหมาะสมสมกับประเทศไทย

นาย เกียรติศักดิ์ เลื่อนฤทธิพงษ์ (2547) เรื่อง ความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดและการปฏิบัติการแก้ไขที่พบจากการ ตรวจประเมิน ISO 14001 ของสำนักบรองระบบคุณภาพ การศึกษาครั้งนี้ เป็นการ วิจัยเชิงสำรวจเพื่ออธิบาย (Explanatory survey research) ประชากร ที่ศึกษา คือองค์กรที่ได้รับ การรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 จากสำนักบรองระบบคุณภาพ (สร.) จำนวนทั้งสิ้น 8 ราย ซึ่งครอบคลุมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และการบริการ และนำข้อมูลที่ได้มาจัด ระเบียบ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และทำการพรรณนาส่วน ที่เกี่ยวข้อง (Descriptive analysis) ผลการวิจัยพบว่า (1) ข้อมูลพื้นฐานที่พบมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือลำดับ

แรก ข้อกำหนด 4.4.6 เรื่องการควบคุมการดำเนินการ (Operational control) จำนวนข้อบกพร่องที่พบเท่ากับ 9 ข้อบกพร่อง คิดเป็น ร้อยละ 12.9 ลำดับที่สอง ข้อกำหนด 4.5.2 เรื่องข้อบกพร่อง การแก้ไขและการป้องกัน (Nonconformance and corrective and preventive action) จำนวนข้อบกพร่องที่พบเท่ากับ 8 ข้อบกพร่อง คิดเป็นร้อยละ 11.4 และลำดับที่สาม ข้อกำหนด 4.3.1 เรื่องลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม (Environmental aspects) จำนวนข้อบกพร่องที่พบเท่ากับ 7 ข้อบกพร่อง คิดเป็นร้อยละ 10.0 (2) แนวทางการปฏิบัติการแก้ไขข้อบกพร่องยังไม่เป็นการแก้ไขสาเหตุของปัญหาที่เกิดอย่างแท้จริง และยังไม่นำเสนอที่การป้องกันไม่ให้เกิดขึ้น

สรุป จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะพบว่า มีองค์กรที่นำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 ไปประยุกต์ใช้เป็นจำนวนมาก และปัญหาส่วนใหญ่ในการดำเนินระบบดังกล่าว คือ การปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของข้อกำหนด ISO 14001 และทำให้เกิดสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดตามมาตรฐาน ISO 14001 โดยพบว่า

- ข้อกำหนด 4.4.6 เรื่องการควบคุมการดำเนินการ (Operational control) เป็นข้อบกพร่องที่พบมากที่สุดเป็นลำดับแรก ในผลการวิจัยของนาย เกียรติศักดิ์ เลื่อนกุลพงษ์และนาย ธีรพันธ์ พลเมธีเหมือนกัน

- ข้อกำหนด 4.3.1 เรื่องลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม (Environmental aspects) เป็นข้อบกพร่องที่พบเป็นลำดับที่สองหรือลำดับสามในผลการวิจัยของนาย เกียรติศักดิ์ เลื่อนกุลพงษ์และนาย ธีรพันธ์ พลเมธีตามลำดับ

ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมผลที่มีผู้ศึกษาไว้ดังกล่าวข้าง แล้วมาตั้งเป็นตัวแปรในการศึกษาวิจัยในเรื่องความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดจากการตรวจสอบประเมินระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001: 2004 และการปฏิบัติการแก้ไขสำหรับองค์กรที่ได้รับการรับรอง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

วิธีการดำเนินการศึกษาในการศึกษารั้งนี้

การศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ

ได้ทำการศึกษาค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่างๆ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เอกสารประกอบการจัดสัมมนา วารสาร เอกสารวิชาการต่างๆ และตำราที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาข้อมูลปฐมนิเทศ

การศึกษารั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่ออธิบาย (Explanatory survey research) เก็บข้อมูลจากการรายงานผลการตรวจสอบประเมินที่ออกใบรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ที่ให้กับบริษัท หรือองค์กรต่างๆ และนำข้อมูลที่ได้มาจัดระเบียบ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และทำการพรรณนาส่วนที่เกี่ยวข้อง (Descriptive analysis) เพื่อตอบคำถามการศึกษาศึกษา

ในการศึกษารั้งนี้ผู้ศึกษาจะใช้คำว่า ISO 14001 เพื่อแทนคำว่า ISO 14001: 2004 และการตรวจสอบประเมิน เพื่อแทนคำว่าการตรวจสอบประเมินเบื้องต้น (Initial assessment) การตรวจสอบประเมินเพื่อให้การรับรองระบบ (Main assessment) และการตรวจสอบตามผลการรับรอง (Surveillance assessment)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใน การศึกษาค้นคว้าอิสระรั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากองค์กรที่ได้รับการรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ในภาคธุรกิจอุตสาหกรรมเคมีและปิโตรเคมี โดยใช้รายงานผลการตรวจสอบประเมิน และมีประชากรทั้งสิ้น 35 ราย

1.2 การสุ่มตัวอย่างและกลุ่มตัวอย่างที่รวมรวมได้ การกำหนดขอบเขตของประชากรเป็นอย่างมาก คือบริษัท หรือองค์กรที่ได้รับการรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ในอุตสาหกรรมเคมีและปิโตรเคมี เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่มีความเสี่ยงต่อสิ่งแวดล้อมในระดับสูงเมื่อเปรียบเทียบกับอุตสาหกรรมอื่นๆ โดยมีการรวบรวมข้อมูลบริษัท หรือองค์กรที่ได้รับการรับรองแล้ว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 จนถึง พ.ศ. 2550 โดยประชากรทั้งหมดมีจำนวนทั้งสิ้น 35 ราย ครอบคลุมทั้งภาคธุรกิจอุตสาหกรรมเคมีและปิโตรเคมี ดังนั้นเงื่อนไขจึงไม่มีการสุ่มตัวอย่างเป็นการเก็บประชากรทั้งหมด

ผู้ศึกษาได้ทำการติดต่อขอข้อมูลจากสถาบันที่ให้การรับรองระบบมาตรฐาน ISO 14001 ซึ่งมีลูกค้ามากที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทยซึ่งไม่ประสงค์ออกนาม และมีข้อจำกัดในเรื่องการเก็บความลับของลูกค้า ทำให้ไม่สามารถเปิดเผยชื่อของลูกค้าได้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.1 เครื่องมือที่ใช้ คือ รูปแบบที่ใช้เคราะห์ข้อมูลข้อบกพร่องที่ตรวจพบแยกตามข้อกำหนดตามมาตรฐาน ISO 14001 และแนวทางการแก้ไขพร้อมข้อเสนอแนะเพื่อป้องกัน การเกิดข้อ ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.1

2.2 วิธีการพัฒนาเครื่องมือ จากการทบทวนวรรณกรรม ทั้งเอกสารคู่มือการจัดทำระบบ ISO 14001 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ISO 14001 และเอกสารที่เกิดจากการจัดทำระบบ ISO 14001 ซึ่งมีการรวบรวมผลการตรวจประเมิน รวมถึงแนวทางการแก้ไขจากองค์กร บริษัทที่ได้รับการรับรองระบบ ISO 14001 ผู้ศึกษานำมาสร้างตารางรายการข้อบกพร่องที่ตรวจพบแยกตามมาตรฐาน ISO 14001 แนวทางการแก้ไขพร้อมข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดข้อ ให้สามารถตอบวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ตารางที่ 3.1 รูปแบบที่ใช้เคราะห์ข้อมูลข้อบกพร่อง

ข้อกำหนด
ข้อบกพร่อง :
สาเหตุ :
การแก้ไข :
ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดข้อ :

จากตารางที่ 3.1 มีส่วนประกอบของรูปแบบที่ใช้เคราะห์ข้อมูลข้อบกพร่อง ดังนี้
ส่วนที่ 1 ข้อกำหนดตามมาตรฐาน ISO 14001 โดยแสดงแยกตามแต่ละข้อกำหนดที่ตรวจประเมินและพบข้อบกพร่อง

ส่วนที่ 2 ข้อบกพร่อง โดยแสดงรายละเอียดของสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดจากการตรวจประเมิน

ส่วนที่ 3 สาเหตุ โดยแสดงรายละเอียดสาเหตุของสิ่งที่ทำให้เกิดไม่เป็นไปตามข้อกำหนดจากการตรวจประเมินซึ่งเป็นส่วนที่บริษัท หรือองค์กรที่รับการตรวจประเมินเป็นผู้ศึกษา

ส่วนที่ 4 การแก้ไข โดยแสดงรายละเอียดของแนวทางการแก้ไขข้อบกพร่อง ซึ่งเป็นส่วนที่บริษัท หรือองค์กรที่รับการตรวจประเมินเป็นผู้กำหนด

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดขึ้น เป็นการแสดงข้อคิดเห็นของผู้ศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุที่แท้จริงของข้อบกพร่อง เพื่อเป็นแนวทางการแก้ไขและป้องกันการเกิดขึ้นในแต่ละข้อบกพร่อง สำหรับผู้สนใจ หรือองค์กรที่กำลังจัดทำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม หรือได้รับการรับรองแล้ว

ในส่วนที่ 2, 3 และ 4 ที่แสดงรายละเอียดของสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด, รายละเอียดสาเหตุของสิ่งที่ทำให้เกิดไม่เป็นไปตามข้อกำหนด และแนวทางการแก้ไขข้อบกพร่องที่ยังคงเป็นภาระอังกฤษเพื่อรักษาเนื้อหาดังเดิมของผู้เขียน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้รับความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่รายงานผลการตรวจประเมิน (Assessment report) ทั้งจากการตรวจประเมินเบื้องต้น (Initial assessment) การตรวจประเมินเพื่อให้การรับรอง (Main assessment) และการตรวจติดตามผลการรับรอง (Surveillance assessment) ของบริษัท หรือองค์กรที่ได้รับการรับรอง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 จนถึง พ.ศ. 2550 จำนวน 35 ราย จากนั้นจึงนำข้อมูลที่รวบรวมได้ จัดหมวดหมู่ของข้อบกพร่องแยกตามข้อกำหนดตามมาตรฐาน ISO 14001 และวิเคราะห์หาปัญหาที่เกิดขึ้นพร้อมสรุปรายงานผล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลจากรายงานผลการตรวจประเมินได้แล้ว ได้นำข้อมูลทั้งหมดมาจัดระเบียบและทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ตามรูปแบบที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลข้อบกพร่อง ดังแสดงในตารางที่ 3.1 และทำการพรรณนา (Descriptive analysis) ข้อบกพร่องแต่ละข้อกำหนดตามมาตรฐาน ISO 14001 การแก้ไข และข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดขึ้น

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดและการปฏิบัติการแก้ไขที่พบจากการตรวจประเมิน ISO 14001 สำหรับองค์กรที่ได้รับการรับรองจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 35 ราย นำข้อมูลที่ได้มามาวิเคราะห์ในเรื่องต่อไปนี้

ตอนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 จำนวนข้อมูลที่พบระหว่างการตรวจประเมินตามมาตรฐาน ISO 14001

ตอนที่ 3 รายการข้อมูลที่ตรวจสอบแยกตามข้อกำหนดตามมาตรฐาน ISO 14001 และแนวทางการแก้ไขพร้อมข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ

ตอนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอุตสาหกรรมเคมีและปิโตรเคมีจำนวน 35 ราย โดยเป็นอุตสาหกรรมเคมีจำนวน 29 ราย ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมผลิตศี, สารเคมี, เคมีภัณฑ์ส่วนบุคคลและได้รับการรับรองทั้งระบบการจัดการด้านคุณภาพ ISO 9001 และระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ISO 14001 ทุกราย และได้รับการรับรองระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมมากกว่า 3 ปี จำนวน 26 ราย กิตเป็นร้อยละ 89.7 และตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมจำนวน 13 ราย กิตเป็นร้อยละ 50

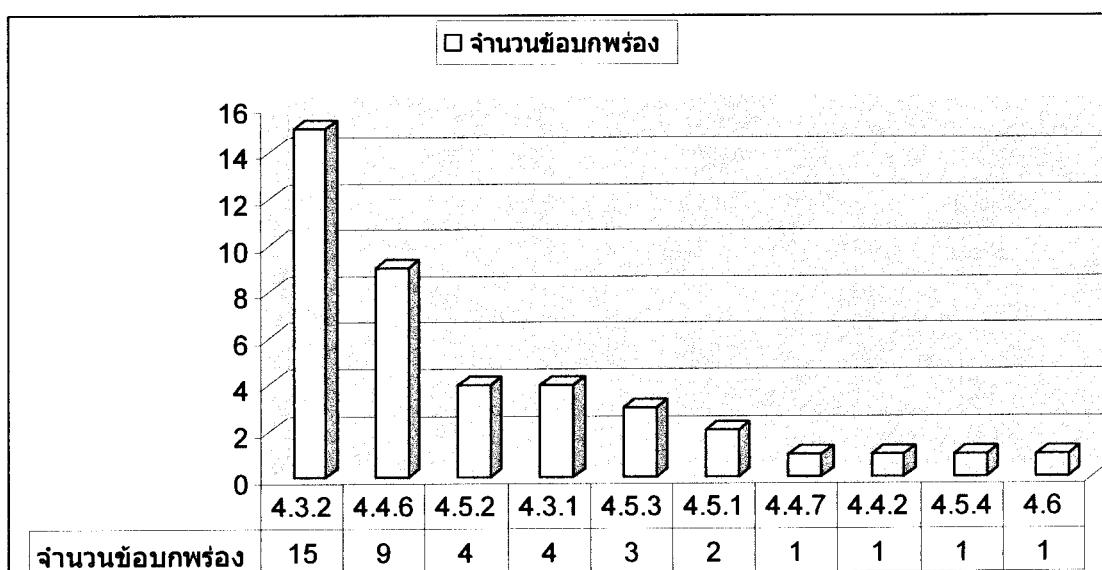
กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอุตสาหกรรมปิโตรเคมีจำนวน 6 ราย ได้รับการรับรองทั้งระบบการจัดการด้านคุณภาพ ISO 9001 ระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ISO 14001 และระบบการจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย OHSAS 18001 ทุกราย ได้รับการรับรองระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมมากกว่า 3 ปีทั้งหมด กิตเป็น 100 % และตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมนาบตาพุด จังหวัดระยองทั้งหมด

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอุตสาหกรรมเคมีและปิโตรเคมีพบรจำนวนของข้อมูลที่พบร่องในแต่ละหัวข้อกำหนดตามมาตรฐาน ISO 14001 ซึ่งรวมข้อมูลที่ตรวจสอบในแต่ละข้อทั้งสิ้น 41 ข้อมูล

ตอนที่ 2 จำนวนข้อมูลที่พบระหว่างการตรวจประเมินตามมาตรฐาน ISO 14001

จากตารางที่ 4.1 และภาพที่ 4.1 พบร่วมลำดับข้อมูลที่พบร่องที่ตรวจสอบระหว่างการตรวจประเมินตามมาตรฐาน ISO 14001 5 ลำดับแรก คือ

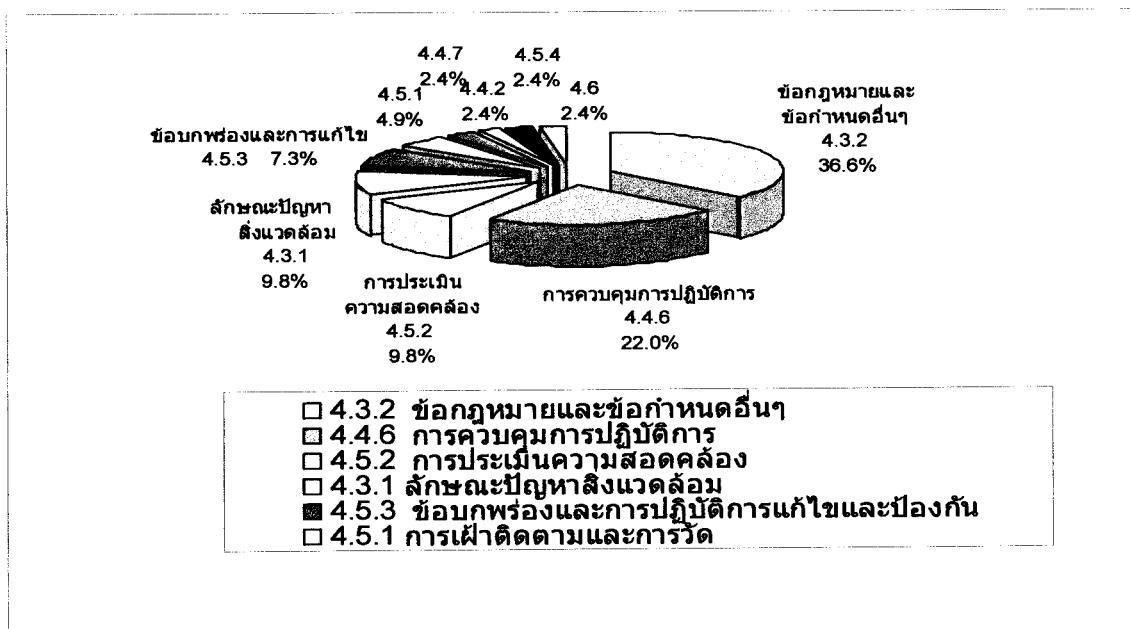
- อันดับที่หนึ่งคือเรื่อง ข้อกฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ ข้อกำหนด 4.3.2 ซึ่งจัดอยู่ในลำดับแรกของข้อบกพร่องที่พบทั้งหมดจำนวน 15 ข้อบกพร่อง กิตเป็นร้อยละ 36.6 และเป็นข้อบกพร่องที่เกี่ยวกับการขนส่งของอันตรายและวัสดุเหลือจำนวน 10 ข้อบกพร่อง
- อันดับที่สองคือเรื่อง การควบคุมการปฏิบัติการ ข้อกำหนด 4.4.6 จำนวน 9 ข้อบกพร่อง กิตเป็นร้อยละ 22.0
- อันดับที่สาม ซึ่งมีจำนวน ข้อบกพร่องเท่ากัน 4 ข้อบกพร่อง จำนวน 2 ข้อกำหนด กิต เป็นร้อยละ 9.8 ได้แก่ เรื่องลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม 4.3.1 ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการกันไฟและการประเมินปัญหาสิ่งแวดล้อม
- อันดับที่สี่ คือ เรื่อง ข้อบกพร่องและการปฏิบัติการแก้ไขและป้องกัน ตรงกับข้อ กำหนด 4.5.3 จำนวน 3 ข้อบกพร่อง กิตเป็นร้อยละ 7.3
- อันดับที่ห้า คือเรื่องการเฝ้าติดตามและการวัดตรงกับข้อกำหนด 4.5.1 จำนวน 2 ข้อบกพร่อง กิตเป็นร้อยละ 4.9
- อันดับที่หก ซึ่งมีจำนวนข้อบกพร่องเท่ากัน 1 ข้อบกพร่อง กิตเป็นร้อยละ 2.4 จำนวน 4 ข้อกำหนด ได้แก่เรื่อง การฝึกอบรม จิตสำนึก และความสามารถ ตรงกับข้อกำหนด 4.4.2 ข้อกำหนด 4.4.7 การเตรียมพร้อมเพื่อตอบสนองในกรณีเกิดภาวะฉุกเฉิน ข้อกำหนด 4.5.4 การควบคุมบันทึก และเรื่อง การทบทวนของฝ่ายบริหาร ข้อกำหนด 4.6
- ไม่พบปัญหาเลยจะอยู่ในข้อกำหนด 4.1, 4.2, 4.3.3, 4.4.1, 4.4.3, 4.4.4, 4.4.5

ภาพที่ 4.1 ลำดับจำนวนข้อบกพร่องแยกตามหมายเลขข้อกำหนดตามมาตรฐาน ISO 14001

ตารางที่ 4.1 ลำดับและร้อยละของข้อบกพร่องแบ่งตามข้อกำหนดตามมาตรฐาน ISO 14001

ลำดับที่	ข้อกำหนด	ชื่อข้อกำหนด	จำนวน	ร้อยละ
				ข้อบกพร่อง
1	4.3.2	ข้อกฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ	15	36.6
2	4.4.6	การควบคุมการปฏิบัติการ	9	22.0
3	4.5.2	การประเมินความสอดคล้อง	4	9.8
3	4.3.1	ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม	4	9.8
4	4.5.3	ข้อบกพร่องและการปฏิบัติการแก้ไขและป้องกัน	3	7.3
5	4.5.1	การเฝ้าติดตามและการวัด	2	4.9
6	4.4.7	การเตรียมพร้อมและตอบสนองในภาวะฉุกเฉิน	1	2.4
6	4.4.2	การฝึกอบรม จิตสำนึกรักษาสิ่งแวดล้อม	1	2.4
6	4.5.4	การควบคุมบันทึก	1	2.4
6	4.6	การทบทวนของฝ่ายบริหาร	1	2.4
รวม			41	100

ภาพที่ 4.2 สัดส่วนข้อบกพร่องแยกตามหมายเลขอข้อกำหนดตามมาตรฐาน ISO 14001

ตารางที่ 4.2 ลำดับและร้อยละของข้อบกพร่องเบ่งตามหัวข้อและชื่อข้อกำหนดตามมาตรฐาน ISO 14001 ของอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและอุตสาหกรรมเคมี

ลำดับ ที่	ข้อกำหนด	ชื่อข้อกำหนด	อุตสาหกรรมปิโตรเคมี		อุตสาหกรรมเคมี	
			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
			ข้อบกพร่อง		ข้อบกพร่อง	
1	4.3.2	ข้อกฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ	2	66.67	13	34.21
2	4.4.6	การควบคุมการปฏิบัติการ	1	33.33	8	21.05
3	4.5.2	การประเมินความสอดคล้อง	0	0.00	4	10.53
3	4.3.1	ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม	0	0.00	4	10.53
4	4.5.3	ข้อบกพร่องและการปฏิบัติการ แก้ไขและป้องกัน	0	0.00	3	7.89
5	4.5.1	การฝึกอบรมและการวัด	0	0.00	2	5.26
6	4.4.7	การเตรียมพร้อมและตอบสนอง ในภาวะฉุกเฉิน	0	0.00	1	2.63
6	4.4.2	การฝึกอบรม จิตสำนึกรักษา ² ความสามารถ	0	0.00	1	2.63
6	4.5.4	การควบคุมบันทึก	0	0.00	1	2.63
6	4.6	การทบทวนของฝ่ายบริหาร	0	0.00	1	2.63
รวมข้อกำหนด			3	100	38	100
จำนวน โครงงาน			6		29	
ร้อยละข้อบกพร่องต่อ โครงงาน			50		131	

จากตารางที่ 4.2 พบร่วมกันว่า ข้อบกพร่องที่พบมากที่สุดทั้ง อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและอุตสาหกรรมเคมีจะอยู่ในหัวข้อ 4.3.2 ข้อกฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ จำนวน 2 ข้อบกพร่อง และจำนวน 13 ข้อบกพร่อง คิดเป็นร้อยละ 66.67 และ 34.21 ตามลำดับ สำหรับในอันดับที่สองคือเรื่องการควบคุมการดำเนินงาน ข้อกำหนด 4.4.6 จำนวน 1 ข้อบกพร่อง และจำนวน 8 ข้อบกพร่อง คิดเป็นร้อยละ 33.33 และ

21.05 ตามลำดับ และพบว่าจำนวนข้อมูลพร่องต่อ โรงงานในอุตสาหกรรมปีโตรเคมี คิดเป็นร้อยละ 50 และอุตสาหกรรมเคมี คิดเป็นร้อยละ 131

ตอนที่ 3 ข้อมูลพร่องจากการตรวจสอบประเมินตามมาตรฐาน ISO 14001

ผู้ศึกษาจะขอนำเสนอข้อมูลพร่องจากการตรวจสอบประเมินตามมาตรฐาน ISO 14001 โดยแยกตามแต่ละข้อกำหนด โดยประกอบด้วยรายละเอียดข้อมูลพร่องที่พ้นจากการตรวจสอบประเมิน ส่วนสาเหตุ และการแก้ไข เป็นส่วนที่องค์กรผู้รับการตรวจสอบประเมินเป็นผู้ระบุไว้ ในส่วนข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำเป็นส่วนที่ผู้ศึกษาได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในแต่ละข้อกำหนด เพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ

ตารางที่ 4.3 ข้อกำหนด 4.3.2 กฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ

ข้อกำหนด 4.3.2 กฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ

ข้อมูลพร่องลำดับที่ 1 :

1) Yearly waste report ยก. 3 has not been submitted to Industrial Department with in March of each year as required by Notification of Industrial Department concerning Waste Management process.

ไม่มีการส่งรายงานของเสียประจำปีตามแบบ ยก. 3 ในเดือนมีนาคม ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่องการกำจัดลิ้งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว 2548

2). Hazardous Chemical Report วออก. 7 has not been submitted every 6 month for chemical such as Hydrochloric Acid 35%.

ไม่มีการส่งรายงานของวัตถุอันตรายตามแบบ วอออก.7 ทุก 6 เดือน เช่น กรดซัลฟูริก 35%

สาเหตุ :

ผู้รับผิดชอบไม่รู้ว่า ต้องส่งรายงานของวัตถุอันตรายตามแบบ วอออก.7 และ ยก. 3

การแก้ไข :

Action plan are made as per attachment and target date to complete on 06 – 11 – 2007.

จัดทำแผนงานให้เสร็จ 06/11/2007

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดช้า :

ผู้รับผิดชอบไม่มีความรู้ หรือประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้กฎหมายหลายฉบับ เช่น
ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่อง ระบบเอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตราย พ.ศ. 2547 พรบ
วัตถุอันตราย และประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่องการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ.
2548 ประกาศโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง การรายงานทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์(Internet)

ดังนี้ องค์กรต้องดำเนินการซึ่งบังคับจะปฏิบัติสิ่งแวดล้อมให้ครอบคลุมกิจกรรม
ผลิตภัณฑ์ และบริการขององค์กร ได้อย่างครบถ้วน ดังนี้

- บังคับกฎหมาย/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม ผลิตภัณฑ์ และบริการ ซึ่งอาจเป็น
กฎหมายที่กำหนดโดยประเทศไทย หรือโดยประเทศของลูกค้า
- บังคับกฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมหรือการผลิตหรือตาม
แหล่งกำเนิดมลพิษ โดยแยกตามประเภทของลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม
- วางแผนในการปฏิบัติทุกเงื่อนไขที่กำหนดต่อไป
- ปฏิบัติตามเงื่อนไขทุกข้อที่กำหนด ไว้ในกฎหมาย หรือระเบียบปฏิบัติของระบบอย่าง
ครบถ้วน

ข้อมูลพรองสำดับที่ 2 :

Environmental legal list has not been updated since 01/02/06

ไม่พบการปรับปรุงบัญชีกฎหมาย ตั้งแต่ 01/02/2006

สาเหตุ :

After the former safety officer had passed away, the responsible person was just
assigned 1 month before ISO external audit and not yet got full training so legal could not be
updated in time.

. ผู้รับผิดชอบคนเดิมลาออก ผู้รับผิดชอบคนใหม่ยังไม่ได้รับการฝึกอบรม

การแก้ไข :

Training for new responsible person, Update legal list as per ELR -03 (Annex- C),

Monitor and update legal every month

การฝึกอบรมผู้รับผิดชอบคนใหม่และทำการปรับปรุงบัญชีกฎหมายทุกเดือน

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดชำรุดเสื่อม:

บริษัทต้องมีการเน้นการคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถด้านกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องและให้การศึกษาอบรมผู้รับผิดชอบคนใหม่ในการปรับปรุงบัญชีกฎหมายให้ทันสมัยก่อนปฏิบัติงานจริง ร่วมถึงการสร้างระบบเครือค่ายกับหน่วยของรัฐ และ โรงงานที่ใช้กฎหมายร่วมกันหรือเพื่อนในธุรกิจเดียวกัน เพื่อช่วยกันผู้รับผิดชอบคนใหม่ทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องในการทำให้บัญชีกฎหมายทันสมัยอย่างเป็นระบบ

ข้อบกพร่องสำคัญที่ 3 :

- 1). Found waste permit of Thai Sulphite Division covered บรรจุภัณฑ์ปนเปื้อนสารเคมี (Sodium Sulphite & Sodium Metabisulphite) 12 tons expired since Jan 23, 2006 and Sediment of Calcium ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1152 tons per year expired since June 13, 2006.
- 2). Waste retained more than 90 days without permission as required in form of สก. 1 according to Notification of Industrial Department BE 2548.
- 3). Found no hazardous waste monthly inventory record and weekly inspection of hazardous waste storage area as required by Notification of Industrial Department BE 2547

สาเหตุ :

1&2 Due to Better World Green is waiting for the analysis result of sludge which to be complete by Oct 2006. They promised to arrange สก. 1 to Industrial department on behalf of Sulphite Division. But in Jan 2007 the analysis result is not completed and the responsible person resigned and no body follow-up for the permit.

- 3). Waste monitoring record is done but safety officer is not up-date it.

การแก้ไข :

1& 2 สก. 1 had been submitted to MOI and follow-up with the Better World Green is being done to speed up the process to get the analysis result of Sludge.

- 3). Review the format and up-date it.

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดชำรุดเสื่อม:

การเข้าถึงข้อมูลกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากเป็นประเด็นที่สำคัญในการที่จะต้องปฏิบัติตามข้อมูลกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน โดยวิธีที่ชัดเจนที่สุด

คือ ตรวจสอบรายชื่อกฎหมายใหม่ ซึ่งการเป็นสมาชิกเอกสารราชการกิจงานบุนเดสเยอรมันีราคาแพงและได้รับเอกสารราชการถ้าเข้า ในปัจจุบันการเป็นสมาชิกเว็บต่าง ๆ จะเป็นทางเลือกที่ดีกว่า เพราะทันสมัยและมีค่าใช้จ่ายถูกกว่ามาก โดยจะต้องรวบรวมเป็นรายเดือน และเมื่อได้ซื้อกฎหมายแล้วจะต้องทำการตรวจสอบว่าเกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาใดในองค์กร และจะต้องสื่อสารให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องในองค์กรทราบ เพื่อวางแผนในการปฏิบัติทุกเงื่อนไขที่กำหนดต่อไป เช่นเดียวกันจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ทุกข้อที่กำหนดไว้ในระบบปฏิบัติของระบบอย่างครบถ้วน และจะต้องมีระบบในการประเมินความสอดคล้อง

รวมถึงการสร้างความตระหนักให้ทุกคนมีจิตสำนึกในเรื่อง การป้องกันปัญหา สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นภายในองค์กร การและภายนอกซึ่งมีโอกาสที่จะเกิดปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม และการควบคุมปัญหานี้เมื่ออาจเกิดขึ้น โดยการเลือกผู้รับบำบัด/กำจัดขยะอันตรายที่มีใบอนุญาตถูกต้องไม่ใช้เลือกที่ค่าใช้จ่าย และต้องมีการเน้นการศึกษาอบรมในเรื่องกฎหมายตัวใหม่ โดยมีการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานธุรกิจ โรงงานที่ใช้กฎหมายร่วมกัน เพื่อนในธุรกิจเดียวกัน เพื่อช่วยกันทำให้ทันสมัยต่อกฎหมายตัวใหม่และทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง

ข้อมูลพร่องด้านที่ 4 :

Last Legal and others requirement review and up-date is not covered: Such as การปรับปรุงบัญชีกฎหมายไม่ครอบคลุมกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1). Attachment of ร่าง 4 เอกสารแนบท้ายการประกอบกิจการ โรงงานที่กำหนดให้โรงงานต้องปฏิบัติตามที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมกำหนด

2). Waste management: ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่อง ระบบเอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตราย พ.ศ. 2547 และประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่องการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2548

3). เตาเผายะ: ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานอากาศที่ปล่อยทิ้งจากเตาเผายะ

4). Boiler < หม้อต้มไอน้ำ > ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าความทึบแสงของเขม่าควันจากสถานประกอบการใช้หม้อไอน้ำ

สถานที่ :

เนื่องจากมีการปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานเรื่อง การซื้อบริการและติดตามกฎหมาย (P-HS-003) ดังนั้นทางฝ่าย OHS & E จึงอยู่ในระหว่างการจัดทำกฎหมายฉบับเดิม พร้อมติดตาม

กฎหมายฉบับใหม่ให้เป็นไปตามที่กำหนด โดยบางส่วนขึ้นคำเนินการไม่แล้วเสร็จ

การแก้ไข :

การแก้ไขเบื้องต้น : จัดทำกฎหมายและข้อกำหนดทั้ง 3 ฉบับ รวมถึงติดตามกฎหมายฉบับอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยปฏิบัติตามระเบียบการปฏิบัติงานเรื่อง การซึ่งปั่นและติดตามกฎหมาย

การป้องกัน : ควบคุมให้มีการปฏิบัติงานตามระเบียบการปฏิบัติงานเรื่อง การซึ่งปั่นและติดตามกฎหมายและ Action Plant for Objective and Target เรื่อง จำนวนครัวที่พับซ้อนกพร่องในการดำเนินงานเรื่อง การติดตามและประเมินความสอดคล้องกฎหมาย = 0 ครัว

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ :

การเข้าถึงข้อกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา เป็นการทำงานเป็นประจำที่สำคัญในการที่จะต้องปฏิบัติตามข้อกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน โดยวิธีที่ดีที่สุดคือ ตรวจสอบรายชื่อกฎหมายใหม่ ซึ่งการเป็นสมาชิกเอกสารราชกิจจานุเบกษามีราคาแพงและได้รับเอกสารราชการต่อไป ในปัจจุบันการเป็นสมาชิกเว็บต่าง ๆ จะเป็นทางเลือกที่ดีกว่า เพราะทันสมัยและมีค่าใช้จ่ายถูกกว่ามาก โดยจะต้องรวบรวมเป็นรายเดือน และเมื่อได้ซื้อกฎหมายแล้วจะต้องทำการตรวจสอบว่าเกี่ยวข้องกับประจำปีก่อนปีหน้าใดในองค์กร และจะต้องสื่อสารให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องในองค์กรทราบ เพื่อวางแผนในการปฏิบัติทุกเงื่อนไขที่กำหนดต่อไป เช่นเดียวกันจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขทุกข้อที่กำหนดไว้ในระเบียบปฏิบัติของระบบอย่างครบถ้วน และจะต้องมีระบบในการประเมินความสอดคล้อง รวมถึงการสร้างความตระหนักให้ทุกคนมีจิตสำนึกในเรื่อง การป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อม ที่เกิดขึ้นภายในองค์กรและการและภายนอกซึ่งมีโอกาสที่จะเกิดปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม และการควบคุมปัญหานี้เมื่ออาจเกิดขึ้น โดยการเลือกผู้รับบำนาญ/กำจัดยะอันตรายที่มีใบอนุญาตถูกต้องไม่ใช้เลือกที่ค่าใช้จ่าย และต้องมีการเน้นการศึกษาอบรมในเรื่องกฎหมายตัวใหม่ โดยมีการสร้างเครือค่ายกับหน่วยของรัฐ โรงงานที่ใช้กฎหมายร่วมกัน เพื่อนในธุรกิจเดียวกัน เพื่อช่วยกันทำให้ทันสมัยต่อกฎหมายตัวใหม่และทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง

ข้อบกพร่องสำคัญที่ 5 :

1. พบฯ ไม่มีการขออนุญาตนำสิ่งปฏิกูลที่เป็นบรรจุภัณฑ์ไม่ใช้แล้วที่เกิดจากกิจการของโรงงานออกโรงงานและมีการนำออกไปกับขยะมูลฝอยได้แก่พลาสติก ไม่เป็นต้น
  2. ยังไม่มีการจัดทำบัญชี ระบุปริมาณ จำนวนภาชนะ ของเสียอันตรายที่อยู่ในความครอบครองของตนให้เป็นปัจจุบันทุกสถานะติดวันตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่องระบบ
-

เอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตรายพ.ศ. 2547

สารที่ :

1. เนื่องจากจะหักห้ามเป็นขยะที่ไม่ได้เกิดจากกระบวนการผลิต จึงมีความเข้าใจว่า ไม่ต้องทำการขออนุญาตนำออกโรงงาน
2. ของเสียในโรงงานมีการเปลี่ยนแปลงปริมาณที่เกิดขึ้นและส่งออกจากโรงงานเป็นประจำ เช่น เศษผ้าป่านเปื้อนส่งออกเดือนละ 2 ครั้ง จึงไม่มีปริมาณขยะตกค้าง ทำให้ไม่ได้ทำบัญชีรายการไว้

การแก้ไข :

1. จัดหาผู้รับเหมาซึ่งได้รับอนุญาตกำจัดสิ่งปฏิกูลดังกล่าวข้างต้น และดำเนินการขออนุญาตนำออกต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม
2. จัดทำบัญชีปริมาณของเสียอันตรายในครอบครองทุก 30 วัน

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ :

ผู้รับผิดชอบที่ไม่มีความรู้ หรือประสบการณ์เกี่ยวกับการการประการใช้กฎหมายเกี่ยวกับขยะและวัสดุเหลือใช้ กฎหมายเกี่ยวกับการขนส่งขยะอันตรายและวัสดุเหลือใช้ โดยเฉพาะขั้นตอนการขอใบอนุญาตนำวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ซึ่งมีหลายฉบับ เช่น ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่อง ระบบเอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตราย พ.ศ. 2547 และประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่องการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2548 ประกาศโรงงานอุตสาหกรรมเรื่อง การรายงานทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Internet) ดังนี้ องค์กรต้องดำเนินการขอใบอนุญาตนำวัสดุที่ไม่ใช้แล้วทุกชนิดที่เกิดจากกระบวนการผลิตทั้งทางตรงและทางอ้อม และจัดทำบัญชีปริมาณของเสียอันตรายในครอบครองทุก 30 วัน

ข้อบกพร่องลำดับที่ 6 :

พบใบอนุญาตนำของเสียออกโรงงาน หมดอายุตั้งแต่เดือน มีค 2550 ปัจจุบันไม่ได้รับการต่ออายุในบางรายการ เช่น Chemical waste and contaminated cloths แต่มีการนำออกโรงงานโดยไม่ได้รับการขออนุญาต เช่น DIW-G-055801922 ไม่สอดคล้องกับประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่องวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว 2548.

ไม่พบรายงานทางสื่อ Internet หลังจากมีการนำขยะอันตรายออกโรงงานทันที

ตามประกาศโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง การรายงานทางสื่อ Internet เช่น WGRS-4785/04: กากบาท เรชั่น

สารที่ :

1. พบว่าในอนุญาตน้ำวัสดุที่ไม่ใช้แล้วออกโรงงานหมุดอยุและยังไม่ได้รับการต่ออายุสำหรับของ เศษประเภท Chemical waste และ Contaminated cloths เนื่องจาก
    - 1.1 ทางหน่วยงานธุรการผู้รับผิดชอบทราบมาตลอดว่าในอนุญาตน้ำวัสดุที่ไม่ใช้แล้วทุกใบจะหมุดอยุในวันที่ 21 มีนาคม 2550 แต่ไม่กล้าที่จะขออนุญาตทาง Internet เนื่อง ได้รับทราบข้อมูลว่า หากยื่นขอไปจะกระทบและเป็นปัญหาแก้ไขรายงานการนำวัสดุที่ไม่ใช้แล้วออกโรงงานที่ได้รับอนุญาตไว้เดิม (ตามใบอนุญาตแบบเดิม)
    - 1.2 เมื่อครบกำหนดตามใบอนุญาตเดิมในวันที่ 21 มีนาคม 2550 หน่วยงานธุรการ ได้ยื่นขออนุญาตเข้าไปใหม่ด้วยเข้าใจว่าทางราชการจะอนุญาตให้โดยเร็วเพาะเป็นยื่นตามรายการวัสดุที่ไม่ใช้แล้วเดิม ซึ่งผู้รับน้ำดื่มน้ำที่มีอนุญาต ตามเอกสารใบตรวจสอบผลการพิจารณาและพิมพ์หนังสือแจ้งผลการพิจารณา (ตามเอกสารแบบหมายเลขอ 1) เช่นเดียวกันกับ Chemical waste และ Contaminated Cloths ที่ได้รับการยืนยันจากผู้รับน้ำดื่มน้ำว่ายื่นรับ
    - 1.3 ได้ทำการนำวัสดุที่ไม่ใช้แล้วประเภท Chemical waste ออกโรงงานตั้งแต่วันที่ 23 มีนาคม 2550 โดยเข้าใจว่าการยื่นยันรับตามใบตรวจสอบผลการพิจารณาและพิมพ์หนังสือแจ้งผลการพิจารณา (ตามเอกสารแบบหมายเลขอ 1) เป็นการ ได้รับอนุญาตแล้ว
    - 1.4 ครั้นเมื่อวันที่ 29 เมษายน 2550 ทางราชการ ได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาการขออนุญาต ไม่อนุญาตให้นำสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วออกนกบริเวณ โรงงาน ประเภท Chemical waste (สารเคมีเสื่อมสภาพ) และ Contaminated Cloths (วัสดุปนเปื้อน) ห้อง 2 รายการ (ตามเอกสารแบบหมายเลขอ 2) โดยให้เหตุผลว่าเอกสาร ไม่เพียงพอ
    - 1.5 วันที่ 12 พฤษภาคม 2550 ได้ยื่นขออนุญาตน้ำสารเคมีเสื่อมสภาพและเศษผ้าปูนเปื้อนพร้อมเอกสารประกอบอีกครั้ง โดยผู้รับน้ำดื่มน้ำรับไปนำมัดเช่นเดิม (ตามเอกสารแบบหมายเลขอ 3)
    - 1.6 วันที่ 18 พฤษภาคม 2550 ทางราชการ ได้แจ้งผลการพิจารณาไม่อนุญาตอีก (ตามเอกสารแบบหมายเลขอ 4)
  2. ไม่พบการรายงานทาง Internet หลังจากมีการนำขยะอันตรายออกโรงงานทันทีตามประกาศ กรม โรงงานอุตสาหกรรม เรื่องการรายงานทางสื่อ Internet เช่น กากบาท เรชั่น เนื่องจากทางแผนกธุรการ ไม่ทราบว่าเป็นขยะอันตรายจริง ไม่ได้มีการรายงาน
-

การแก้ไข :

1.1 Chemical waste (Used Solvent หรือผสมตัวทำละลาย) : ติดต่อประสานงานกับบริษัทผู้นำบัดและกำจัด เพื่อดำเนินการขึ้นเอกสารขออนุญาตต่อเจ้าหน้าที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมโดยตรง (ตามเอกสารแนบท้ายเลข 5)

1.2 Contaminated Cloths (วัสดุปนเปื้อน) : ติดต่อประสานงานกับบริษัทผู้นำบัดและกำจัดเพื่อขอแนวทางในการพิจารณาคัดแยกรายการวัสดุปนเปื้อน รวมถึงรายการสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุไม่ใช้แล้วอีนๆ ให้ถูกต้องและเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด พร้อมทั้งติดต่อประสานงานกับบริษัทผู้นำบัดและกำจัด ดำเนินการขึ้นเอกสารขออนุญาตต่อเจ้าหน้าที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมโดยตรง (ตามเอกสารแนบท้ายเลข 6)

1.3 ติดตามผลการขออนุญาตจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อให้ได้รับการอนุญาตสำเร็จ พร้อมดำเนินการให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนดต่อไป (ตามเอกสารแนบท้ายเลข 7)

1.4 รายงานปริมาณการขนส่งกากการเรซิ่นและสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วอีนๆ ทาง Internet ให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด

1.5 กำหนดให้ผู้รับผิดชอบรายงานปริมาณการขนส่งสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วทาง Internet ทันที (อย่างช้าภายใน 1 วันทำงานถัดไปนับจากวันที่ให้ผู้รับนำบัดนำสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วออกไปนำบัดภายนอก)

2. Preventive Action

2.1 จัดทำรายชื่อบริษัทผู้นำบัดและกำจัดเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มทางเลือกในการจัดหาริษัทผู้นำบัดและกำจัดเพิ่มเติมจากเดิมที่มีอยู่ (ตามเอกสารแนบท้ายเลข 8)

2.2 ดำเนินการอบรมกฎหมายที่เกี่ยวกับการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว รวมถึงกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้กับพนักงานผู้ที่รับผิดชอบรับทราบ (ตามเอกสารแนบท้ายเลข 9)

2.3 ดำเนินการต่ออายุใบอนุญาตล่วงหน้าก่อนใบอนุญาตเดิมหมดอายุลง อย่างน้อย 30 วัน

2.4 ผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรบุคคลและธุรการมอบหมายให้พนักงานแผนกธุรการติดตามการบันทึกการนำสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วแต่ละประเภทออกไปนำบัดลงในใบบันทึกการกำจัดขยะโดยผู้รับเหมา (PGA003-F04)

2.5 ทบทวนและปรับปรุงการปฏิบัติงานเพื่อกำหนดขั้นตอนเกี่ยวกับการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือ

วัสดุที่ไม่ใช้แล้วให้ครอบคลุมและสอดคล้องตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดขึ้น :

ผู้รับผิดชอบที่ไม่มีความรู้ หรือประสบการณ์เกี่ยวกับการการประการใช้กฎหมายเกี่ยวกับ ขยะและวัสดุเหลือใช้ กฎหมายเกี่ยวกับการขนส่งขยะอันตรายและวัสดุเหลือใช้ โดยเฉพาะขั้นตอน การขอใบอนุญาตน้ำวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ซึ่งมีหลายฉบับ เช่น ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่อง ระบบ เอกสารกำกับการขนส่งของเสื้ออันตราย พศ 2547 และประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่องการกำจัด สิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พศ 2548 ประกาศโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง การรายงานทางสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ (Internet) พ.ศ. 2547

ดังนั้น องค์กรต้องดำเนินการขอใบอนุญาตน้ำวัสดุที่ไม่ใช้แล้วทุกชนิดที่เกิดจาก กระบวนการผลิตทั้งทางตรงและทางอ้อม

ดังนั้น องค์กรต้องดำเนินการชี้บ่งลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมให้ครอบคลุมกิจกรรม ผลิตภัณฑ์ และบริการขององค์กร ได้อย่างครบถ้วน แต่เพื่อความง่ายและความถูกต้องในการบ่งชี้ แนะนำให้ระบุค่ามาตรฐานหรือลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- บ่งชี้กฎหมาย/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม ผลิตภัณฑ์ และบริการ ซึ่งอาจเป็น กฎหมายที่กำหนดโดยประเทศไทย หรือโดยประเทศของลูกค้า
- บ่งชี้กฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมหรือการผลิตหรือตาม แหล่งกำเนิดมลพิษ โดยแยกตามประเภทของลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม
  - วางแผนในการปฏิบัติทุกเงื่อนไขที่กำหนดต่อไป
  - เน้นการศึกษาอบรมในเรื่องกฎหมายตัวใหม่ๆ โดยมีการสร้างเครือค่ายกับ โรงงานที่ใช้ กฎหมายร่วมกัน เพื่อในครั้นถัดเดียวกันและหน่วยงานของรัฐ เพื่อช่วยกันทำให้ทันสมัยต่อกฎหมายตัว ใหม่และทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง
  - ปฏิบัติตามเงื่อนไขทุกข้อที่กำหนดไว้ในกฎหมาย หรือระเบียบปฏิบัติของระบบอย่าง ครบถ้วน

ข้อมูลพิร่องลำดับที่ 7 :

- 1). Found Hazardous Waste Permit covered 2 items of contaminated cloths and contaminated Carbon Black and chemical expired since February 9, 2006 until now but waste has been transport out of the factory as referred in Manifestation 00367 Feb 14, 2550 and 000764
-

05/05/2550.

2) Yearly hazardous waste report ສก. 3 has not been report by March 2007 as require by legal requirements. This is not conformed according to Notification of Industrial Department on Hazardous waste Documentation BE.2547 and Waste management BE.2548

ສາເຫດ :

1) The Hazardous Waste Permit renewal has been applied in Feb '07 to Asia Waste company The permit was not granted as the Asia Waste company license was withdrawn due to certain reason.

2) Since the Hazardous Waste Permit expired in Feb '2006 and the new permit not yet granted, hence the hazardous waste report (ສກ. 3) could not be reported by March 2007 as required by the related law.

ກາຮແກ້ໄຂ :

1) The Hazardous Waste Permit renewal has been applied again in July' 07 and in mid August '07 to Ayothaya Recycle company. The permit approval was granted on 21st August '07.

2) Now with the new permit approval, the yearly hazardous waste report (ສກ. 3) shall be reported by March 2008 as required by the notification of Industrial Dept. on Hazardous Waste Documentation BE 2547 & Waste Management BE 2548.

(Relevant supporting documents are attached)

ຂໍອເສນອແນະເພື່ອປຶ້ອງກັນກາຮເກີດຈຳ :

ກາຮສ້າງຄວາມຕະຫຼາດໃຫ້ທຸກຄົນມີຂີດຕຳນິກໃນເວົ້າງ ກາຮປ້ອງກັນປັບປຸງຫາສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ເກີດຈຳນີ້ກາຍໃນອົງກຣກກາຮແລະກາຍານອກຈຶ່ງມີໄອກາສທີ່ຈະເກີດປັບປຸງຫາຕ່ອລ່ົງແວດລ້ອມ ແລະກາຮຄວນຄຸນປັບປຸງຫານັ້ນເມື່ອຈາກເກີດຈຳນີ້ ໂດຍກາຮເລືອກຜູ້ຮັບນຳນັດ/ກຳຈັດຂະອັນຕາຍທີ່ມີໃນອຸນຸມາຕິຖຸກຕ້ອງໄນ້ໃຊ້ເລືອກທີ່ກ່າວໃຈຈ່າຍ

ອົງກຣກຕ້ອງດຳນິນຂັ້ນຕອນແລະຮະບົບປົງປັບປຸງທີ່ເກີດຈຳຂໍອງກາຮຄວນຄຸນວັດສຸດທີ່ໄນ້ໃຊ້ແລ້ວແລະຂະອັນຕາຍ ດັ່ງນີ້

- ກາຮສໍາຮວງແລະຂຶ້ນປັ້ງວັດສຸດທີ່ໄນ້ໃຊ້ແລ້ວແລະຂະອັນຕາຍທຸກໆນິດທີ່ເກີດຈາກກະບວນກາຮພລິຕິທັ້ງທາງຕຽງແລະທາງອ້ອມຂອງອົງກຣກ ໄກ້ອໜ້າກຮນດ້ວນແລະທັບທວນເປັນຮະບະທີ່ເກມາະສົມທີ່ອື່ນມີ

การเปลี่ยนกระบวนการหรือวัสดุคิบ

- ดำเนินการขอใบอนุญาตนำวัสดุที่ไม่ใช้แล้วและขยะอันตรายทุกชนิดที่เกิดจากกระบวนการผลิตทั้งทางตรงและทางอ้อม
  - จัดทำบัญชีปริมาณวัสดุที่ไม่ใช้แล้วและของเสียอันตรายในครอบครองเพื่อความง่ายต่อการควบคุมปริมาณ ระยะเวลาการเก็บและสามารถตอบทวนความถูกต้องได้
  - กำหนดให้ผู้รับผิดชอบการควบคุมวัสดุที่ไม่ใช้แล้วและขยะอันตรายมีส่วนในการอนุมัติการขนย้ายหรือขายให้ชัดเจน
    - เลือกผู้รับนำบัด/กำหนดขยะอันตรายที่ถูกต้องตามใบอนุญาตนำวัสดุที่ไม่ใช้แล้วและขยะอันตรายที่ได้รับอนุญาตได้ ไม่ใช้เลือกไม่มีใบอนุญาตการนำบัดแต่ค่าใช้จ่ายค่าห้องมีใบอนุญาตการนำบัดแต่ไม่ตรงตามใบอนุญาตนำวัสดุที่ไม่ใช้แล้วและขยะอันตรายที่ได้รับอนุญาตได้แล้วขององค์กร
    - รายงานการขนขยะอันตรายทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Internet) ทันที ณ วันที่มีการขนย้ายตามใบกำกับการขนส่งขยะอันตราย
      - รายงานวัสดุที่ไม่ใช้แล้วและขยะอันตรายประจำปีตามแบบ สก. 3 ในเดือนมีนาคม
      - ปฏิบัติตามเงื่อนไขทุกข้อที่กำหนดไว้ในกฎหมาย หรือระเบียบปฏิบัติของระบบอย่างครบถ้วน

ข้อบกพร่องสำคัญที่ 8 :

1. The legal which is applicable for the organization was not identified in the Master list of legal as follow; ไม่พบการปรับปรุงบัญชีกฎหมาย
    - ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดโรงงานที่ต้องมีผู้ควบคุมมลพิษฯ พ.ศ. 2545 /- กฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บก๊าซ
  2. The up-to-date legal and other requirements were not accessed as follow; ไม่พบการปรับปรุงบัญชีกฎหมาย
    - ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดปริมาณสารเจือปนในอากาศที่ระบายนอกจากโรงงาน พ.ศ. 2549 / - ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเกี่ยวกับหน้อไอน้ำที่ประกาศใหม่ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2549 ทุกฉบับ / - ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์และ
-

วิธีการในการแจ้งชื่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานฯ เรื่อง กำหนดแบบรายงานผลการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยฯ ที่ประกาศเดือน พ.ย.2549

สาเหตุ :

Man : ขาดการตรวจสอบตามการจัดทำรายงานดังกล่าว

การแก้ไข :

จัดทำรายงาน สก. 5 และ Waste Manifest Copy no.3 ส่งหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง หมายเหตุ เนื่องจากทางบริษัทจะทำการ shut down เตาเผายะ ตามมาตรการการควบคุมมลพิษในพื้นที่มาบตาพุด ดังนั้น จึงไม่มีการส่งรายงาน สก. 5 ให้ราชการอีกต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ :

บริษัทด้วยมีการเน้นการศึกษาอบรมในเรื่องกฎหมายด้วยใหม่ โดยมีการสร้างเครือค่ายกับหน่วยของรัฐ โรงงานที่ใช้กฎหมายร่วมกัน เพื่อนในธุรกิจเดียวกัน เพื่อช่วยกันทำให้หันสมัยต่อกฎหมายด้วยใหม่และทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง

ข้อบกพร่องลำดับที่ 9 :

ไม่ได้ส่งรายงานของเสียประจำปีตามแบบ สก. 3 ในเดือนมีนาคม ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่องการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ.2548 ;

สาเหตุ :

1. มีการเปลี่ยนแปลงในองค์กรและการขยายงานทำให้การแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบไม่ชัดเจน
2. ผู้รับผิดชอบคนเดิม มีภาระกิจเกี่ยวกับงานขยายสายการผลิตและงานก่อสร้าง CS2 Plant ใหม่ที่สรับบูรี
3. ผู้รับผิดชอบด้านสิ่งแวดล้อมคนเดิมลาออกตั้งแต่เดือนธันวาคม 2549
4. การระบุหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่สิ่งแวดล้อมใหม่ยังไม่ชัดเจน

การแก้ไข :

1. ระบุหน้าที่ของการจัดทำรายงานของเสียประจำปีให้เป็นหน้าที่ของวิศวกรสิ่งแวดล้อม (คุณธัญญาวงศ์) ตาม ข้อ 6.5.2

แล้วนำเสนอผู้จัดการทั่วไปฝ่ายบริหาร เพื่อรายงานต่ออธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม ต่อไป ข้อ 6.5.3

ตามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขใน Procedure GEP 1004 - Waste or un-used material

---

---

management

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ :

บริษัทต้องมีการเน้นการคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถด้านกฎหมายสิ่งแวดล้อม ที่เกี่ยวข้องและให้การศึกษาอบรมผู้รับผิดชอบคนใหม่ในการปรับปรุงบัญชีกฎหมายให้ทันสมัยก่อน ปฏิบัติงานจริง ร่วมถึงการสร้างระบบเครือค่ายกันหน่วยของรัฐ และ โรงงานที่ใช้กฎหมายร่วมกันหรือ เพื่อนในธุรกิจเดียวกัน เพื่อช่วยกันผู้รับผิดชอบคนใหม่ทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องในการทำให้ บัญชีกฎหมายทันสมัยยิ่งเป็นระบบ

ข้อบกพร่องลำดับที่ 10 :

1. พนักงานว่ามีการนำออกจากการที่ยื่นขออนุญาตนำออกโรงงานจำนวน 21.89 ตัน ตั้งแต่วันที่ 20 กค.2549 เกินกว่าที่ระบุไว้ในแบบคำขอ/หนังสืออนุญาตนำสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ ได้แล้วออกโรงงานตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2540) ที่ระบุเพียง 6 ตัน ต่อปี แต่ไม่ได้ยื่นขอขยายเพิ่มเติมตามที่กฎหมายกำหนดไว้

2. ไม่พนักงานการขอต่ออายุแบบคำขอ/หนังสืออนุญาตนำสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ได้ แล้วออกโรงงานตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2541) ที่หมดอายุลงในวันที่ 14 กค.2548 สำหรับของเสียประเภทเศษไม้ เศษเหล็ก ภักระกอน้ำเสีย

สาเหตุ :

1. บุคลากรผู้รับผิดชอบโดยตรงที่มีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติ และกฎหมาย ได้ ลาออกไปทั้งหมด (ระดับ พช.หน.ส่วน 1 คน และ พจก. 1 คน) ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติ

2. Work Instruction ยังไม่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องตามกฎหมายใหม่ และ ยังไม่มีการทำ OJT ตามแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้อง

3. ในอนุญาต ฉ.1 สาเหตุที่ไม่ได้ดำเนินการขอต่ออายุใบอนุญาต เนื่องมาจากที่มีงานไม่ เข้าใจและคิดว่าจะนำไปขอนุญาตพร้อมกันที่เดียวกับการขออนุญาตตามกฎหมายใหม่ปี 2549

การแก้ไข :

1. ได้ดำเนินการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบใหม่ตามคำสั่งแต่งตั้งที่ PN 49/045 ลงวันที่ 27 มิ.ย. 2549 แทนผู้รับผิดชอบเดิมที่ลาออกไป

2. หลังจากได้แต่งตั้งผู้รับผิดชอบโดยตรง และส่งไปอบรมทำความเข้าใจกฎหมายเพื่อนำมาปฏิบัติให้ถูกต้องแล้ว ได้มีการประชุมหารือเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติให้สอดคล้องและถูกต้องตาม

กฏหมายดังนี้ (จัดทำ File สำหรับการติดตามการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการขยะเคมีโดยตรง)

3. แก้ไขคู่มือการปฏิบัติงาน (W-ISO-009/03) เรื่อง การจัดการของเสีย ให้สอดคล้อง
เหมาะสมกับกฎหมายฉบับล่าสุด ดังเอกสารแนบ # 2

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดช้ำ :

บริษัทต้องมีการเน้นการคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถด้านกฎหมายสิ่งแวดล้อม
ที่เกี่ยวข้องและให้การศึกษาอบรมผู้รับผิดชอบคนใหม่ในการปรับปรุงบัญชีกฎหมายให้ทันสมัยก่อน
ปฏิบัติงานจริง ร่วมถึงการสร้างระบบเครือค่ายกับหน่วยของรัฐ และโรงงานที่ใช้กฎหมายร่วมกันหรือ
เพื่อนในธุรกิจเดียวกัน เพื่อช่วยกันผู้รับผิดชอบคนใหม่ทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องในการทำให้
บัญชีกฎหมายทันสมัยอย่างเป็นระบบ

ข้อบกพร่องลำดับที่ 11 :

1. ไม่พบมีการรายงาน แบบบันทึกการใช้พลังงาน ตามแบบ บพร 2 ในปี 2007
2. ไม่พบหลักฐานการรายงานของเสียและสิ่งปฏิกูลประจำปี 2006 ตามแบบ สก. 3
3. ไม่พบหลักฐานการขออนุญาติการนำวัสดุที่ไม่ใช้แล้วออกโรงงาน อาทิเช่น used chemical, spent catalyst, ถังเปล่า ตามแบบ การขออนุญาต (สก.2)
4. ไม่พบมีการขอขยายระยะเวลาการจัดเก็บประเภท used oil และเศษผ้าปันเปื้อนการ

(สก. 1)

สาเหตุ :

บุคลากรผู้รับผิดชอบโดยตรงที่มีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติ และกฎหมาย ได้
ลาออกจากไป

การแก้ไข :

แบบบันทึกการใช้พลังงาน ตามแบบ บพร 2 ในปี 2007
ส่ง สก.3 รายงานของเสียและสิ่งปฏิกูลประจำปี 2006
ขออนุญาติการนำวัสดุที่ไม่ใช้แล้วออกโรงงาน อาทิเช่น used chemical, spent catalyst, ถังเปล่า ตามแบบ การขออนุญาต (สก.2)

ยื่นขออนุญาตขยายระยะเวลาการจัดเก็บ used oil และเศษผ้าปันเปื้อนการ

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดช้ำ :

บริษัทต้องมีการเน้นการคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถด้านกฎหมายสิ่งแวดล้อม

ที่เกี่ยวข้องและให้การศึกษาอบรมผู้รับผิดชอบคนใหม่ในการปรับปรุงบัญชีกฎหมายให้ทันสมัยก่อนปฏิบัติงานจริง ร่วมถึงการสร้างระบบเครือค่ายกับหน่วยของรัฐ และโรงงานที่ใช้กฎหมายร่วมกันหรือเพื่อนในธุรกิจเดียวกัน เพื่อช่วยกันผู้รับผิดชอบคนใหม่ทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องในการทำให้บัญชีกฎหมายทันสมัยย่างเป็นระบบ

ข้อบกพร่องลำดับที่ 12 :

ไม่ได้ส่งรายงานของเสียประจำปีตามแบบ สก. 3 ในเดือนมีนาคม ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่องการทำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว 2548

สาเหตุ :

ผู้รับผิดชอบโดยตรงส่งแต่ รง. 6 ไม่เข้าใจประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่องการทำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว 2548

การแก้ไข :

จัดส่งรายงานของเสียประจำปีตามแบบ สก. 3

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ :

บริษัทต้องมีการเน้นการศึกษาอบรมในเรื่องกฎหมายตัวใหม่ โดยมีการสร้างเครือค่ายกับหน่วยของรัฐ โรงงานที่ใช้กฎหมายร่วมกัน เพื่อนในธุรกิจเดียวกัน เพื่อช่วยกันทำให้ทันสมัยด้วยกฎหมายตัวใหม่และทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง

ข้อบกพร่องลำดับที่ 13 :

1.พบว่ายังไม่มีการขออนุญาตนำวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่เป็นบรรจุภัณฑ์ที่ไม่ใช้แล้วที่เกิดจากกิจการของโรงงานออกโรงงานและมีการนำออกไปขาย เช่น บรรจุภัณฑ์พลาสติก เป็นต้น

2.พบว่ายังไม่มีการขออนุญาตนำวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่เกิดจากกิจการของโรงงานออกโรงงาน เช่น ภาชนะปั้นปืน,

3.ยังไม่มีการจัดทำบัญชี ระบุปริมาณ จำนวนภาชนะ ของเสียอันตรายที่อยู่ในความครอบครองของตนให้เป็นปัจจุบันทุกสามสิบวันตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่องระบบเอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตราย พ.ศ. 2547

สาเหตุ :

ผู้รับผิดชอบว่าเข้าใจสามารถขายบรรจุภัณฑ์พลาสติกได้โดยไม่ต้องขออนุญาต

ผู้รับผิดชอบไม่เข้าใจประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่องการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วพ.ศ. 2548 และประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่องระบบเอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตรายพ.ศ. 2547

การแก้ไข :

ทำการขอนุญาตน้ำวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่เป็นบรรจุภัณฑ์ที่ไม่ใช้แล้ว

ทำการขอนุญาตน้ำวัสดุที่ไม่ใช้แล้วเพิ่มเติม

การจัดทำบัญชี ระบุปริมาณ จำนวนภาชนะ ของเสียอันตราย

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดขึ้น :

บริษัทด้วยมีการเน้นการศึกษาอบรมในเรื่องกฎหมายด้วยใหม่ โดยมีการสร้างเครือค่ายกับหน่วยของรัฐ โรงงานที่ใช้กฎหมายร่วมกัน เพื่อนในธุรกิจเดียวกัน เพื่อช่วยกันทำให้ทันสมัยต่อกฎหมายด้วยใหม่และทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง

ข้อบกพร่องลำดับที่ 14 :

ไม่พนหลักฐานการขอนุญาติการนำวัสดุที่ไม่ใช้แล้วออกนอกโรงงาน อาทิเช่น สารเคมีเสื่อมสภาพและเศษผ้าปันเปื้อน, used oil ตามแบบ การขอนุญาต (สก.2) แต่มีการนำออกนอกโรงงาน โดยไม่ได้รับการขอนุญาต ไม่สอดคล้องกับประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว 2548.

สาเหตุ :

ใบอนุญาตเดินหมุดอายุและมีประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่องการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว 2548 ในม'

การแก้ไข :

การขอนุญาตวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว เช่น สารเคมีเสื่อมสภาพและเศษผ้าปันเปื้อน, used oil oil ตามแบบ (สก.2)

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดขึ้น :

บริษัทด้วยมีการเน้นการศึกษาอบรมในเรื่องกฎหมายด้วยใหม่ โดยมีการสร้างเครือค่ายกับหน่วยของรัฐ โรงงานที่ใช้กฎหมายร่วมกัน เพื่อนในธุรกิจเดียวกัน เพื่อช่วยกันทำให้ทันสมัยต่อกฎหมายด้วยใหม่และทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง

ข้อบกพร่องลำดับที่ 15 :

ไม่พบหลักฐานการรายงานของเสียและสิ่งปฏิกูลประจำปี 2006 ตามแบบ สก. 3

สาเหตุ :

ผู้รับผิดชอบด้านสิ่งแวดล้อมคนเดิมลาออก

การแก้ไข :

แต่งตั้งผู้รับผิดชอบโดยตรง และส่งไปอบรมทำความเข้าใจกฎหมายเพื่อนำมาปฏิบัติให้ถูกต้องแล้ว

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ :

บริษัทด้วยมีการเน้นการคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถด้านกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องและให้การศึกษาอบรมผู้รับผิดชอบคนใหม่ในการปรับปรุงบัญชีกฎหมายให้ทันสมัยก่อนปฏิบัติงานจริง ร่วมถึงการสร้างระบบเครือค่ายกับหน่วยของรัฐ และโรงงานที่ใช้กฎหมายร่วมกันหรือเพื่อนในธุรกิจเดียวกัน เพื่อช่วยกันผู้รับผิดชอบคนใหม่ทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องในการทำให้บัญชีกฎหมายทันสมัยอย่างเป็นระบบ

ตารางที่ 4.4 ข้อกำหนด 4.4.6 การควบคุมการปฏิบัติงาน

ข้อกำหนด ข้อกำหนด 4.4.6 การควบคุมการปฏิบัติงาน

ข้อบกพร่องลำดับที่ 16 :

Site tour around the production and surrounding area found Chemical control is not conformed according to requirements in case of emergency to prevent impact to environment such as:

- 1). Material Safety Data Sheet is not located in the chemical storage area or accessible area in case of emergency such as Products and Raw material Tanks yard or Products warehouse.
  - 2). Folk-lift is not equipped with flame arrestor as required by organization safety requirements to prevent emergency situation in case of spark in the flammable liquid storage area such as Warehouse including loading area of ECH.
  - 3). Fire extinguisher # 93 had no pressure < not usable at warehouse>.
-

-
- 4). Found no chemical spill control in the chemical storage area such as Raw material and product in the warehouse.

ສາຫຸ່ງ :

Due to the new project and demolish some areas so responsible person is oversight.

ກາຮແກ້ໄຂ :

Safety officer and responsible person in each area to concentrate as per attachment

(Corrective action No. 1 – 4)

ຂໍອເສນອແນະເພື່ອປ້ອງກັນການເກີດຫໍ້າ :

ຂໍອບກີຣ໌ອງຂ້ອນນີ້ອ່າງເກີດຈາກອົງຄໍກ ໄນມີການຈັດທໍາຮະບັບປຸງຕິດານທີ່ເປັນລາຍລັກມົວ
ອັກນຽ ໃນການຄວບຄຸມການປຸງຕິດານທີ່ເກີ່ວຂ້ອງສາຮເຄມີທີ່ມີນັຍສຳຄັງກັນປັບປຸງຫາສົ່ງແວດລ້ອມ ດັ່ງນັ້ນ
ອົງຄໍກ ຕ້ອງກຳນົດການທີ່ກຳນົດການວາງແຜນການປຸງຕິດານແລະກົງກຣມ ມີການນັ່ງໜີ້ແລະທຣານແລ້ວ
ວ່າມີລັກມະປັບປຸງຫາສົ່ງແວດລ້ອມທີ່ມີນັຍສຳຄັງອະໄໄບບ້າງ ເປັນຄວາມຮັບຜົດຂອບຂອງແຕ່ລະຫນ່ວຍງານທີ່ການ
ປຸງຕິດານຂອງເຫັນເກີ່ວຂ້ອງກັນລັກມະປັບປຸງຫາສົ່ງແວດລ້ອມທີ່ມີນັຍສຳຄັງຊື່ດີ່ເປັນແຫ່ງດັ່ງກ່ານຄົມພິມ

ຂໍອບກີຣ໌ອງດໍາເນັດທີ່ : 17

Site tour around the surrounding of the production area and chemical tank farm found lacked effectiveness to decrease impact to environment such as:

- 1). Found chemical spill on the ground from the loading station of raw materials and products of chemical tank farm and contaminated to land.
- 2). Tray used to receive excess chemicals during loading is left in the open with spill chemicals that may cause impact to environment in case of rain and may contaminated to land.

ສາຫຸ່ງ :

First tray could be moved and no lid to cover it to protect from rain.

ກາຮແກ້ໄຂ :

New permanent design tray, with lid covered as referred in the photo attached.

ຂໍອເສນອແນະເພື່ອປ້ອງກັນການເກີດຫໍ້າ :

ຂໍອບກີຣ໌ອງຂ້ອນນີ້ອ່າງເກີດຈາກອົງຄໍກ ໄນມີການຈັດທໍາຮະບັບປຸງຕິດານທີ່ເປັນລາຍລັກມົວ
ອັກນຽ ໃນການຄວບຄຸມການປຸງຕິດານທີ່ເກີ່ວຂ້ອງສາຮເຄມີທີ່ມີນັຍສຳຄັງກັນປັບປຸງຫາສົ່ງແວດລ້ອມ ດັ່ງນັ້ນ
ອົງຄໍກ ຕ້ອງກຳນົດການທີ່ກຳນົດການວາງແຜນການປຸງຕິດານແລະກົງກຣມ ມີການນັ່ງໜີ້ແລະທຣານແລ້ວ

ว่ามีลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญอะไรมาก เป็นความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานที่การปฏิบัติงานของเขาก็เช่นกันกับลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญซึ่งถือเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ

ข้อบกพร่องลำดับที่ : 18

จากการ ตรวจพื้นที่ พบร่วมกับการควบคุมกระบวนการด้านสิ่งแวดล้อม เกี่ยวกับ สารเคมี ไม่เหมาะสม อาทิ เช่น 1. พื้นที่ของฝ่ายช่องนำร่อง มีการวางแผนการ ประเพณี ประเพณี ด่าง ประปันกันทึ้งที่ยังมีสารเคมี และถังเปล่า ไม่เป็นระเบียบแยกจากกัน เป็นสัดส่วน, ไม่มีป้ายที่มีสัญญาณ เครื่องหมาย และ ข้อความคำเตือน, 2. พื้นที่จัดเก็บสารเคมีของฝ่ายธุรการ ไม่พนข้อมูลความปลอดภัย , มีการวางแผนฟอร์มาลดีไซด์, แลอกอหอร์ด , เมธิล เอธิล คีโตกัน ประปันกัน แต่ไม่มีสัญญาณ เครื่องหมายและ ข้อความคำเตือน เป็นดัง

สาเหตุ :

การคุ้มครองและการใช้สารเคมีให้ผู้ใช้คุ้มครอง จึงมีการนำมารักษา แต่ขาดการแนะนำ จากเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย จึงมิได้มีการติดป้ายเตือน สัญญาณ เครื่องหมาย
2. พื้นที่ ธุรการ ก็เป็นพื้นที่สร้างใหม่ ขาดการแนะนำ จาก จป. เช่น (1)

การแก้ไข :

ดำเนินการจัด คัดแยกถัง ที่มีสารเคมี ออกจากถังเปล่า ติดป้าย สัญญาณ แสดงสถานะ ตามข้อกำหนด มีเอกสารประกอบและรูปแสดงการแก้ไข

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดขึ้น :

ข้อบกพร่องข้อนี้เกิดจากองค์กร ไม่มีการจัดทำระเบียบปฏิบัติงานที่เป็นลายลักษณ์อักษร ในการควบคุมการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องสารเคมีที่มีนัยสำคัญกับปัญหาสิ่งแวดล้อม ดังนั้น องค์กรต้อง ทำการทบทวนการวางแผนการปฏิบัติการและกิจกรรม หลังจากที่มีการบ่งชี้และทราบแล้วว่ามี ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญอะไรมาก เป็นความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานที่การปฏิบัติงานของเขาก็เช่นกับลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญซึ่งถือเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ

ข้อบกพร่องลำดับที่ : 19

(1) Found wastewater generated beside 2V-U01 flowing into rain spout (during site tour).

(2) Found pallets of unidentified gallons placed beside TPCC 2 factory, some gallons had old tag of corrosive chemical and staffs informed that used to contain distilled water (during site tour).

สาเหตุ :

Case 1: Operator did not follow procedure to use tray for receiving wastewater from watering pump in PW recycle and due to high volume of wastewater resulted in overflow from bund to rain spout.

Case 2: Miss communication of waste owner since Production collected this waste (Used Oil) for Maintenance during shut down period and did not label it, therefore Maintenance did not collect to treat at wastewater treatment plant

การแก้ไข :

Case 1: Inform all concern staffs to use tray for wastewater drainage every time and explain the factory's water drainage system. Increase height of concrete bund to be able to contain more wastewater quantity when emergency.

Case 2: Inform MT staff of communication and clear waste after finish work. When waste generated, all containers have to be labeled. After finish MT work or start up plant, MT staff will patrol to clear out the area.

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดขึ้น :

ข้อบกพร่องข้อนี้เกิดจากองค์กร ไม่มีการจัดทำระบบปฏิบัติงานที่เป็นลายลักษณ์อักษร ในการควบคุมการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ เช่น น้ำเสียจากอาคาร สำนักงาน และกิจกรรมบ่อคั้ก ไขมันตามข้อบกพร่องที่พูดข้างต้น

ดังนั้น องค์กรต้องทำการทบทวนการวางแผนการปฏิบัติการและกิจกรรม หลังจากที่มี การบงชี้และทราบแล้วว่ามีลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญจะ ไร้บ้าง เป็นความรับผิดชอบของ แต่ละหน่วยงานที่การปฏิบัติงานของเขากี่ยวข้องกับลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญซึ่งถือเป็น แหล่งกำเนิดมลพิษ โดยมีข้อแนะนำสำหรับการวางแผนการปฏิบัติการ ดังนี้

-
1. แจกແຈງບ້າຍຊື່รายการຂອງລັກມະປະປໍ່າຜູ້ຫາສິ່ງແວດລ້ອນທີ່ມີນັບສຳຄັນຈຶ່ງໄດ້ມີການນ່ຳໃໝ່ ແລ້ວວ່າມີອະໄຣນ້າງ ໂດຍອໜ່າໃນຂອບໜ້າຂອງ ໂຍນາຍສິ່ງແວດລ້ອນ ແລະ ວັດຖຸປະສາງກໍ ເປົ້າໝາຍ
  2. ນໍາລັກມະປະປໍ່າຜູ້ຫາສິ່ງແວດລ້ອນທີ່ມີນັບສຳຄັນມາສັນພັນຮັບກັບການປົງປັງຕິກາຣແລກກົງກຽມທີ່ມີການນ່ຳໃໝ່ແລ້ວ
-

ຂ້ອນກົງພ່ອງຄໍາຕັບທີ : 20

Operation control of sub-contractor concerning waste management lacked effectiveness to segregate and Hazardous waste and general waste to decrease impact to environment.

Objective evident:

- 1). Found insulation discarded on the ground near the TIG battery limit area.
- 2). Found used paint can discard on the ground near the construction site without secondary containment to prevent paint spill on the ground.
- 3). Found garbage bag containing contaminated waste left on the ground.

ສາເໜີ :

Lack of audition for sub-contractor area

ກາຮແກ້ໄຂ :

- Set up audit schedule for sub-contractor area every Monday.
- Safety & Environmental talk every morning by each sub-contractor

ຂໍອເສນອແນະເພື່ອປ້ອງກັນກາຮເກີດຫຼຳ :

ອົງກໍາຮ້ອງຈັດໄຫມ້ແລກຮັກໝາຍໄວ້ຈຶ່ງວິທີປົງປັງຕິກັບລັກມະປະປໍ່າຜູ້ຫາສິ່ງແວດລ້ອນ ທີ່ມີນັບສຳຄັນ ຈຶ່ງນ່ຳໃໝ່ໄດ້ຂອງສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິກາຣທີ່ມີການນ່າມໄປໃໝ່ໃນອົງກໍາ ແລະ ມີກາຮສ້ອງສາກກັບຜູ້ສ່າງຂອບ ແລະ ຜູ້ຮັນໜາໃນວິທີປົງປັງຕິກັບ ແລະ ຂໍອກມານຸດຕ່າງໆ ທີ່ເກີ່ມວ່າຈົ່ງ ຕ້ວອຍ່າງຂອງສິນຄ້າແລະ ບໍລິກາຣ ໄດ້ແກ່ ອຸປະກຣັກກ່ອສ້າງ ກາຮກອສ້າງ ຕາມຂ້ອນກົງພ່ອງທີ່ພົນຂ້າງຕົ້ນ

ດັ່ງນັ້ນຂ້ອນກົງພ່ອງຂໍ້ອັນເກີດອາຈານເກີດຈາກຄວາມຜົດພາດຕັ້ງແຕ່ຂັ້ນຕອນກາຮວິກະຮ້ອງລັກມະປະປໍ່າຜູ້ຫາສິ່ງແວດລ້ອນ (4.3.1) ທໍາໃຫ້ກິຈການເກີຍກັບຜູ້ສ່າງຂອບ ແລະ ຜູ້ຮັນໜາ ໄນມີນັບສຳຄັນ ທໍາໃຫ້ໄນມີ ກະບວນກາຮຄວບຄຸມ

ข้อบกพร่องลำดับที่ : 21

Found general waste hazard waste are thrown away on land in many subcontractor areas.

สาเหตุ :

เนื่องจากช่วงนี้มีการก่อสร้างขยายโรงงานเพิ่มเติมทำให้มีคนงานผู้รับเหมาจากภายนอกเข้ามาทำงานเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้พื้นที่รับประทานอาหารที่ Canteen มีไม่เพียงพอ บริษัทจึงจำเป็นต้องให้มีการรับประทานอาหาร ในบริเวณใกล้เคียงกับพื้นที่ที่ทำงานส่วนขยายโรงงานได้ ซึ่งทำให้มีขยะทั่วไปตามพื้นที่โรงงานนั้ง และบางกิจกรรมอาจมีขยะอันตรายเกิดขึ้น เช่น กิจกรรมท่าสี พนังอาคาร แต่ไม่มีระบบการคัดแยก หรือจัดเก็บขยะที่ดีพอทำให้พบขยะตามพื้นที่ทั่วไปในโรงงาน

การแก้ไข :

การแก้ไข – จัดเตรียมถังขยะ สำหรับใส่ขยะทั่วไปและขยะอันตราย ให้เพียงพอในบริเวณพื้นที่ส่วนก่อสร้างขยายโรงงาน

การป้องกัน – ทำการจัดประชุมกลุ่มย่อย ชี้แจงให้ผู้รับเหมาทราบ เรื่องการคัดแยกขยะ และการรักษาความสะอาดในพื้นที่ทำงาน รวมทั้งให้ SEO ตรวจสอบพื้นที่ทุกวันเพื่อไม่ให้มีการทิ้งขยะไม่เป็นที่และไม่ถูกประเภทอีก

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดขึ้น :

องค์กรต้องจัดให้มีและคงรักษาไว้ซึ่งวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวเนื่องกับลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม ที่มีนัยสำคัญ ซึ่งบ่งชี้ได้ของสินค้า และบริการที่มีการนำไปใช้ในองค์กร และมีการสื่อสารกับผู้สั่งมอบ และผู้รับเหมาในวิธีปฏิบัติ และข้อกำหนดต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตัวอย่างของสินค้าและบริการ ได้แก่ อุปกรณ์การก่อสร้าง การก่อสร้าง ตามข้อบกพร่องที่พูบข้างต้น

ดังนั้นข้อบกพร่องข้อนี้เกิดจากความผิดพลาดดังต่อไปนี้ คือ การวิเคราะห์ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม (4.3.1) ทำให้กิจกรรมเกี่ยวกับผู้สั่งมอบ และผู้รับเหมา ไม่มีนัยสำคัญ ทำให้ไม่มีกระบวนการควบคุม

ข้อบกพร่องลำดับที่ : 22

1. ในขณะตรวจ Site tour audit พนักงานควบคุมกระบวนการที่ไม่มีประสิทธิผล แล้วสามารถส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม อาทิเช่น ที่บริเวณ พื้นที่ข้างโรงงาน แนวรั้วโรงงาน มีการทิ้งขยะไม่ถูกต้อง ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบปฏิบัติ เรื่องการจัดการสิ่งปฏิกูลและวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว , ที่บริเวณร่างระบายน้ำฝน ด้านหลังสำนักงาน Warehouse มีการสะสมของตะกอนจากการผลิต

จำนวนหนึ่ง และพบว่า ระบบยาน้ำฝนด้านหน้าสำนักงาน Warehouse มี คราบน้ำมัน ปนเปื้อนหลัง & ดิน ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางน้ำ และ ทางดิน โดยตรง และ พบร่องรอยเติมอากาศ AL-40 ที่โรงอาหาร ไม่ทำงาน .

สาเหตุ :

การตรวจสอบความเรียบร้อยของพื้นที่ต่างๆ ของโรงงาน ไม่ละเอียดและเมื่อพบปัญหา ไม่ได้นำไปปรับปรุงตามเพื่อดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วน

การแก้ไข :

1. ทำการคัดแยกยะ เศษเหล็ก ฯลฯ ที่กองไว้ข้างรั้วโรงงานเพื่อส่งกำจัดตามประเภทให้ถูกต้อง
2. ทำการขูดรอกทำความสะอาดคราบยางรั่วด้านหลัง Warehouse และทำแนวตรวจสอบ ทรากันเพื่อตัดตะกอนเพื่อป้องกันการรั่วไหลออกไปสู่แหล่งน้ำสาธารณะ
3. ทำความสะอาดคราบนำ้มันบริเวณสนามหญ้าโดยใช้ผ้าช็ดนำ้มันและส่งไปกำจัดตามที่กฎหมายกำหนด
4. ทำการซ่อมบำรุงเครื่องเติมอากาศ AL-40 ให้สามารถทำงานได้ตามปกติการป้องกัน
5. จัดแบ่งและกำหนดพื้นที่การจัดเก็บเศษเหล็ก ใหม่ และดำเนินการให้ผู้รับซื้อมารับไปตามช่วงเวลาเพื่อไม่ให้มีเศษเหล็กมากเกินไป
6. ดำเนินการปรับปรุงระบบระบายน้ำบริเวณรอบ Filterpress ใหม่ตาม Project phase 2
7. อบรมให้ความรู้แก่พนักงาน ผู้รับเหมาและช่างซ่อมบำรุงที่ทำงานก่อนเริ่มงานในเรื่อง การจัดการยะหรือการของเสียหลังการซ่อมบำรุงเมื่อมาขอใบอนุญาตเข้าทำงาน
8. จัดทำตารางการตรวจสอบเครื่องเติมอากาศที่ถังแซฟ ทุกเครื่องในแบบฟอร์ม CP-F06.06 ซึ่งตรวจสอบโดย SEO. สัปดาห์ละ 1 ครั้ง

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดขึ้น :

ขอนับพร่องข้อนี้อาจเกิดจากองค์กร ไม่มีการจัดทำระเบียบปฏิบัติงานที่เป็นลายลักษณ์ อักษร ในการควบคุมการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ เช่น น้ำเสียจาก อาคารสำนักงาน และกิจกรรมบ่อคัก ไขมันตามขอนับพร่องที่พบข้างต้น

ดังนั้น องค์กรต้องทำการทบทวนการวางแผนการปฏิบัติการและกิจกรรม หลังจากที่มี การบ่งชี้และทราบแล้วว่ามีลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญจะ ไรบ้าง เป็นความรับผิดชอบของ แต่ละหน่วยงานที่การปฏิบัติงานของเขาก็เช่นกับลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญซึ่งถือเป็น

แหล่งกำเนิดมลพิษ โดยมีข้อแนะนำสำหรับการวางแผนการปฏิบัติการ ดังนี้

1. แยกแจงบัญชีรายการของลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญซึ่งได้มีการบ่งชี้ไว้แล้วว่ามีอยู่ในบริเวณที่อยู่ในขอบข่ายของนโยบายสิ่งแวดล้อม และวัตถุประสงค์ เป้าหมาย
2. นำลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญมาสัมพันธ์กับการปฏิบัติการและกิจกรรมที่มีการบ่งชี้ไว้แล้ว

ข้อบกพร่องล้ำดับที่ 23 :

ในขณะตรวจ Site tour audit พบรการควบคุมกระบวนการที่ไม่มีประสิทธิผล แล้วสามารถส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม อาทิ เช่น ที่บริเวณแนวรั้วโรงงาน มีการทิ้งขยะไม่ถูกต้อง ที่บริเวณร่างระบายน้ำฝน พบร้านน้ำมันปนเปื้อนหญ้า & ดิน ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

สาเหตุ :

เนื่องจากช่วงนี้มีการก่อสร้างขยายโรงงานเพิ่มเติมทำให้มีคนงานผู้รับเหมาจากภายนอกเข้ามารажานาเป็นจำนวนมาก

การแก้ไข :

1. ทำการคัดแยกขยะ เศษเหล็ก ฯลฯ ที่กองไว้ข้างรั้วโรงงานเพื่อส่งกำจัดตามประเภทให้ถูกต้อง
2. อบรมให้ความรู้แก่พนักงาน ผู้รับเหมาและช่างซ่อมบำรุงที่ทำงานก่อนเริ่มงานในเรื่อง การจัดการของริบอฟของเสียหลังการทำงาน

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดขึ้น :

องค์กรต้องจัดให้มีและคงรักษาไว้ซึ่งวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวเนื่องกับลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ ซึ่งบ่งชี้ได้ของสินค้า และบริการที่มีการนำไปใช้ในองค์กร และมีการสื่อสารกับผู้ส่งมอบและผู้รับเหมาในวิธีปฏิบัติ และข้อกำหนดต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตัวอย่างของสินค้า และบริการ ได้แก่ อุปกรณ์การก่อสร้าง การก่อสร้าง ตามข้อบกพร่องที่พบข้างต้น

ดังนั้นข้อบกพร่องข้อนี้เกิดจากความผิดพลาดตั้งแต่ขั้นตอนการวิเคราะห์ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม (4.3.1) ทำให้กิจกรรมเกี่ยวกับผู้ส่งมอบ และผู้รับเหมา ไม่มีนัยสำคัญ ทำให้ไม่มีกระบวนการควบคุม

ข้อบกพร่องลำดับที่ 24 :

ในขณะตรวจ Site tour audit พบรการความคุณกระบวนการที่ไม่มีประสิทธิผล แล้วสามารถส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม อาทิเช่น มีการทิ้งขยะไม่ถูกต้อง ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบปฏิบัติ เรื่องการจัดการสิ่งปฏิกูลและวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว, พนักงาน มีการปล่อยน้ำล้างรถจากโรงรถลงร่างระบายน้ำผ่านด้านหน้าสำนักงานและพบว่าเครื่องเติมอากาศห้องน้ำรปภไม่ทำงาน

สาเหตุ :

การตรวจสอบความเรียบร้อยของพื้นที่ต่างๆ ของโรงงานไม่ละเอียด

การแก้ไข :

จัดเตรียมถังขยะ สำหรับใส่ขยะทั่วไปและขยะอันตราย ให้เพียงพอในบริเวณพื้นที่ไม่อนุญาติให้ล้างรถจากโรงรถ

จัดทำตารางการตรวจสอบเครื่องเติมอากาศที่ถังแซฟ ทุกเครื่องในแบบฟอร์ม

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ :

ข้อบกพร่องข้อนี้อาจเกิดจากองค์กร ไม่มีการจัดทำระเบียบปฏิบัติงานที่เป็นลายลักษณ์อักษร ในการควบคุมการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ เช่น นำเสียจากอาคารสำนักงาน และกิจกรรมบ่อตัก ไขมันตามข้อบกพร่องที่พูดข้างต้น

ดังนั้น องค์กรต้องทำการทบทวนการวางแผนการปฏิบัติการและกิจกรรม หลังจากที่มีการบ่งชี้และทราบแล้วว่ามีลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญจะ ไร้บ้าง เป็นความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานที่การปฏิบัติงานของเขาก็เกี่ยวข้องกับลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญซึ่งถือเป็นแหล่งกำเนิดคอมพิวเตอร์ โดยมีข้อแนะนำสำหรับการวางแผนการปฏิบัติการ ดังนี้

1. แจ้งแขกบัญชีรายการของลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญซึ่ง ได้มีการบ่งชี้ไว้แล้วว่ามีอยู่ในบริเวณของน โยบายสิ่งแวดล้อม และวัตถุประสงค์ เป้าหมาย

2. นำลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญมาสัมพันธ์กับการปฏิบัติการและกิจกรรมที่มีการบ่งชี้ไว้แล้ว

ตารางที่ 4.5 ข้อกำหนด 4.5.2 การประเมินความสอดคล้อง

ข้อกำหนด 4.5.2 การประเมินความสอดคล้อง

ข้อมูลพร่องล่าดับที่ 25 :

1). Evaluation of compliance is not conducted every 6 months as defined in the Evaluation of compliance procedure GMPC-1003. < Last evaluation of compliance conducted Feb 2006>.

สาเหตุ :

Oversight by person in charge.

การแก้ไข :

Action plan are made as per attachment and target date to complete on 06 – 11 – 2007.

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดขึ้น :

บริษัทต้องมีการเน้นการศึกษาอบรมในเรื่องกฎหมายฉบับใหม่ โดยมีการสร้างเครือค่ายกับหน่วยงานของรัฐ โรงงานที่ใช้กฎหมายร่วมกัน เพื่อนในธุรกิจเดียวกัน เพื่อช่วยกันทำให้ทันสมัยต่อกฎหมายตัวใหม่และทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง

ข้อมูลพร่องล่าดับที่ 26 :

Evaluation of compliance is not covered all the applicable legal list such as is not covered Waste Manifest Requirements.

สาเหตุ :

All activities and responsibilities are overseen by responsibility person

การแก้ไข :

Evaluated the compliance all Applicable legal

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดช้า :

บริษัทต้องมีการเน้นการศึกษาอบรมในเรื่องกฎหมายฉบับใหม่ โดยมีการสร้างเครือค่ายกับหน่วยงานของรัฐ โรงงานที่ใช้กฎหมายร่วมกัน เพื่อนในธุรกิจเดียวกัน เพื่อช่วยกันทำให้ทันสมัยต่อกฎหมายตัวใหม่และทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง

ข้อบกพร่องลำดับที่ 27 :

Evaluation of compliance is not covered all the applicable legal and notification list ELR-03 such as is not covered new legal notification and up-date nor Occupational Health and Safety Legal Requirements.

สาเหตุ :

- 1). At the time due to work load and server problem so can not used internet to search for legal.
- 2). Safety officer lacked awareness of conducting the evaluation of compliance.

การแก้ไข :

- 1) Evaluated the compliance and serach for legal up-date.
- 2). Retrain the evaluation of compliance.

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดช้า :

ข้อบกพร่องข้อนี้เป็นความรับผิดชอบของทบ (Safety officer) ซึ่งเป็นบุคคลที่ผู้บริหารระดับสูงได้แต่งตั้งให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบในการเป็นผู้รายงานผลการการประเมินความสอดคล้องกับกฎหมายต่อผู้บริหารระดับสูง เพื่อดำเนินกิจกรรมการทบทวนของฝ่ายบริหาร และเป็นพื้นฐานสำหรับการปรับปรุงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับกฎหมาย

บริษัทต้องมีการเน้นการศึกษาอบรมในเรื่องกฎหมายฉบับใหม่ โดยมีการสร้างเครือค่ายกับหน่วยงานของรัฐ โรงงานที่ใช้กฎหมายร่วมกัน เพื่อนในธุรกิจเดียวกัน เพื่อช่วยกันทำให้ทันสมัยต่อกฎหมายตัวใหม่และทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง

ข้อบกพร่องลำดับที่ 28 :

Evaluation of compliance is not covered all the applicable legal and requirements that has been identified in the legal list EP-002F-01.1 to demonstated that organization has implimented compliance according to defined by legal requirements.

This is not conformed to Legal and other requirements procedure: EP-002:

สาเหตุ :

- 1). At the time due to work load and server problem so can not used internet to search for legal.
- 2). Safety officer lacked awareness of conducting the evaluation of compliance.

การแก้ไข :

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดขึ้น :

ข้อบกพร่องข้อนี้เป็นความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (Safety officer) ซึ่งเป็นบุคคลที่ผู้บริหารระดับสูงได้แต่งตั้งให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบในการเป็นผู้รายงานผลการการประเมินความสอดคล้องกับกฎหมายต่อผู้บริหารระดับสูง เพื่อคำนึงถึงกิจกรรมการทบทวนของผู้บริหาร และเป็นพื้นฐานสำหรับการปรับปรุงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับกฎหมาย

บริษัทต้องมีการเน้นการศึกษาอบรมในเรื่องกฎหมายฉบับใหม่ โดยมีการสร้างเครือค่ายกับหน่วยงานของรัฐ โรงงานที่ใช้กฎหมายร่วมกัน เพื่อนในธุรกิจเดียวกัน เพื่อช่วยกันทำให้ทันสมัยต่อกฎหมายตัวใหม่และทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง

ตารางที่ 4.6 ข้อกำหนด 4.3.1 ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม

ข้อกำหนด 4.3.1 ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม

ข้อบกพร่องลำดับที่ 29 :

Environmental aspect review is not conformed according to requirements such as:

- 1). Aspect identification and evaluation is not covered new or change of activites such as construction of production process to increase production capacity and waste water treatment process to access the impact to environment.
- 2). Aspect of production is not review once per year as defined in the Aspect Identification and evaluation procedure GMPC-1029.

สาเหตุ :

เนื่องจากเป็นโครงการใหม่ ผู้รับผิดชอบจะยุ่ง Due to the new project so responsible person is busy with new assignment . Planning was set already.

การแก้ไข :

ผู้รับผิดชอบทำการซึ่งบ่งประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมกิจกรรมใหม่

ผู้รับผิดชอบทำการทบทวนประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมในบริษัทในปีที่แล้ว

Responsible person had completed as per attachment (Corrective action No. 5 –6)

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดขึ้น :

ข้อบกพร่องข้อนี้อาจเกิดจากการขาดความรู้ ความเข้าใจ และความแม่นยำในการประเมินนัยสำคัญของลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ไม่ครอบคลุมกิจกรรม พลิตภัยท์ และบริการ

ดังนั้น จึงต้องทำการฝึกอบรมพนักงานให้มีความแม่นยำในการบ่งชี้ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อม และให้นักการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรม พลิตภัยท์ และบริการต่างๆ ขององค์กร ได้เข้าร่วมในขั้นตอนการบ่งชี้ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่นการตั้งเกณฑ์การให้คะแนน ซึ่งต้องกำหนดให้มีความสมดุลระหว่างความต้องการทางธุรกิจและประเด็นทางสิ่งแวดล้อมตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน และหลังจากทำการบ่งชี้ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมแล้ว ให้ทีมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดทำการสำรวจ ณ พื้นที่หน้างานจริงอีกครั้งว่าการบ่งชี้บ่งดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ และทำการทบทวนรายการลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม เพื่อความถูกต้องในการบ่งชี้ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อม

ข้อบกพร่องลำดับที่ 30 :

การบ่งชี้ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมขององค์กรยังไม่ครอบคลุม กิจกรรม พลิตภัยฯ และบริการทั้งหมดที่มีในองค์กร เช่น กิจกรรมการบำบัดน้ำเสีย การก่อสร้างโรงอาหารใหม่ เป็นต้น และสินค้าทุกชนิด

สาเหตุ :

ผู้รับผิดชอบไม่ได้การทบทวนประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมของกิจกรรมใหม่ พลิตภัยฯ สินค้าใหม่

การแก้ไข :

จัดประชุมคณะกรรมการทำงาน และเข้าบ่งประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมในบริษัทให้ครอบคลุมทุก กิจกรรม พลิตภัยฯ และบริการทั้งหมดเป็นเอกสาร

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดขึ้น :

ข้อบกพร่องข้อนี้อาจเกิดจากการขาดความรู้ ความเข้าใจ และความแม่นยำในการประเมิน นัยสำคัญของลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ไม่ครอบคลุมกิจกรรม พลิตภัยฯ และบริการ

ดังนั้น จึงต้องทำการฝึกอบรมคณะทำงานให้มีความแม่นยำในการบ่งชี้ประเด็นปัญหา สิ่งแวดล้อม และให้บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรม พลิตภัยฯ และบริการต่างๆ ขององค์กร ได้ เข้าร่วมในขั้นตอนการบ่งชี้ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่นการตั้งเกณฑ์การให้คะแนน ซึ่งต้อง กำหนดให้มีความสมดุลระหว่างความต้องการทางธุรกิจและประเด็นทางสิ่งแวดล้อมตามหลักการ พัฒนาอย่างยั่งยืน และหลังจากทำการบ่งชี้ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมแล้ว ให้ทีมงานและผู้มีส่วน เกี่ยวข้องทั้งหมดทำการสำรวจ ณ พื้นที่หน้างานจริงอีกรอบว่าการบ่งชี้บ่งดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ และทำการทบทวนรายการลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม เพื่อความถูกต้องในการบ่งชี้ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อม

ข้อบกพร่องลำดับที่ 31 :

Environmental aspect Identification and Evaluation is not covered some process and products such as:

- 1). Environmental aspect identification and evaluation is not covered all products such as Calcium Peroxide and Per-Acetic Acid.
  - 2). Environmental aspect is not covered all the activities such as production of Per-acetic Acid 5% 12% 15% Conc. and Calcium Peroxides.
-

This is not conformed Environmental aspect Identification Procedure: GMPC-EMS-1001.

สาเหตุ :

- 1) Not enough recognition.
- 2). Very rare to produce this products and manufacturing this in pilot scale only so production department plan to evaluate and identified this aspects both of these products when established permanent production line.

การแก้ไข :

- 1) Issued form of environmental aspects identification and evaluated for peracetic acid and complete evaluated all products (Annex 1).
- 2). Department completed the evaluated of such products peracetics and calcium peroxide.

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดขึ้น :

ข้อนกพร่องข้อนี้อาจเกิดจากการขาดความรู้ ความเข้าใจ และความแม่นยำในการประเมิน นัยสำคัญของลักษณะปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมที่ไม่ครอบคลุมกิจกรรม พลิตภัณฑ์ และบริการ ดังนั้น จึงต้องทำการฝึกอบรมคณาจารย์ ให้มีความแม่นยำในการบ่งชี้ประเด็นปัจจัย สิ่งแวดล้อม และให้บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรม พลิตภัณฑ์ และบริการต่างๆ ขององค์กร ได้ เข้าร่วมในขั้นตอนการบ่งชี้ประเด็นปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม เช่น การตั้งเกณฑ์การ ให้คะแนน ซึ่งต้อง กำหนดให้มีความสมดุลระหว่างความต้องการทางธุรกิจและประเด็นทางสิ่งแวดล้อมตามหลักการ พัฒนาอย่างยั่งยืน และหลังจากทำการบ่งชี้ประเด็นปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมแล้ว ให้ทีมงานและผู้มีส่วน กีเรื่องของทั้งหมดทำการสำรวจ พื้นที่หน้างานจริงอีกรอบว่าการบ่งชี้บังคับถูกต้องหรือไม่ และทำการทบทวนรายการลักษณะปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม เพื่อความถูกต้องในการบ่งชี้ประเด็นปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม

ข้อนกพร่องลำดับที่ 32 :

- 1.Random checked aspect review and up-date is not up-date to cover new activities, modification and change control such as
    - 1). Cooling Water System issued date 17/3/2006 found chemical change such as
-

Scale and corrosion Inhibitors.

2). D-200 Floor 17/7/2006 found aspect impact is not evaluated impact and risk assessment.

3). Modification T-625 No aspect impact and risk assessment T-625.

4). Sodium Aluminate Transfer Line No aspect impact and risk assessment <3/5/06>.

2. Environmental aspect impact is not covered products aspect of Zeolite "A": Detergent Grade as required by ISO 14001:2004 requirements.

This is not conformed to Aspect Impact EP-001 & HIRARC SPG-001 and Process Change Control SPG-019: Revision 01 Effective Date April 1, 2006.

สาเหตุ :

ผู้รับผิดชอบไม่ได้การทบทวนประเมินปัญหาสิ่งแวดล้อมของกิจกรรมใหม่ การปรับปรุงกิจกรรมที่มีอยู่แล้ว ผลิตภัณฑ์สินค้าใหม่

การแก้ไข :

ทบทวนประเมินปัญหาสิ่งแวดล้อมของกิจกรรมใหม่ การปรับปรุงกิจกรรมที่มีอยู่แล้ว และผลิตภัณฑ์ Zeolite A

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ :

ข้อบกพร่องข้อนี้อาจเกิดจากการขาดความรู้ ความเข้าใจ และความแม่นยำในการประเมินนัยสำคัญของลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ไม่ครอบคลุมกิจกรรม ผลิตภัณฑ์ และบริการ

ดังนั้น จึงต้องทำการฝึกอบรมพนักงานให้มีความแม่นยำในการบ่งชี้ประเมินปัญหาสิ่งแวดล้อม และให้บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรม ผลิตภัณฑ์ และบริการต่างๆ ขององค์กร ได้เข้าร่วมในขั้นตอนการบ่งชี้ประเมินปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น การตั้งเกณฑ์การให้คะแนน ซึ่งต้องกำหนดให้มีความสมดุลระหว่างความต้องการทางธุรกิจและประเมินทางสิ่งแวดล้อมตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน และหลังจากทำการบ่งชี้ประเมินปัญหาสิ่งแวดล้อมแล้ว ให้ทีมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดทำการสำรวจ พื้นที่หน้างานจริงอีกครั้งว่าการบ่งชี้ปัญหาสิ่งแวดล้อมได้ ให้ทีมงานและผู้มีส่วน

เกี่ยวข้องทั้งหมดทำการสำรวจ พื้นที่หน้างานจริงอีกครั้งว่าการบ่งชี้ปัญหาสิ่งแวดล้อม เพื่อความถูกต้องในการบ่งชี้ประเมินปัญหาสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 4.7 ข้อกำหนด 4.5.3 ข้อบกพร่องและการปฏิบัติการแก้ไขและป้องกัน

ข้อกำหนด 4.5.3 ข้อบกพร่องและการปฏิบัติการแก้ไขและป้องกัน

ข้อบกพร่องลำดับที่ 33 :

No corrective actions following SP-09 when 7 items have been found not comply with legal and other requirements.

สาเหตุ :

The responsible person - Lack of awareness on General Environment Management System Procedure (SP)

การแก้ไข :

Retrained on SP, Action plan of non compliance with related laws and regulations was made. (Annex- D), In case of non compliance to put responsible person / department in the column "Corrective and Preventive action by" in the evaluation of compliance form

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ :

เมื่อพบสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด องค์กรจะต้องมอบหมายผู้รับผิดชอบในการค้นหาสาเหตุ และดำเนินการแก้ไขและป้องกันสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดนั้น ส่วนมากปัญหาที่พบ คือไม่มีการปฏิบัติตามสิ่งที่วางแผน และข้อเสนอในการแก้ไขและป้องกันปัญหาตามเวลาที่กำหนด และเมื่อเกิดข้อบกพร่องตามสิ่งที่วางแผน และข้อเสนอในการแก้ไขและป้องกันปัญหาตามเวลาที่กำหนด และเมื่อเกิดข้อบกพร่องในกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมการควบคุมการดำเนินการทบทวนวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย การตรวจสอบความติดตามและการตรวจสอบคุณภาพ

สิ่งแรกสุดมี รวมทั้งส่วนอื่นๆ ที่เกิดข้อบกพร่องในระบบ แต่ไม่มีการบันทึก และแจ้งให้กับผู้รับผิดชอบ ส่วนที่สำคัญอีกอย่างคือ เมื่อเสนอข้อแก้ไขซึ่งจะต้องมีการแก้ไขเอกสารในระบบ แต่ไม่มีการแก้ไขเอกสารในระบบตามที่เสนอหรือกำหนดไว้ในบันทึกการขอให้แก้ไขข้อบกพร่อง

ข้อบกพร่อง คือเหตุการณ์ผลการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องตามนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย เช่น ตรวจสอบแล้วไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ตรวจสอบแล้วไม่ผ่านตามวัตถุประสงค์และ

เป้าหมาย เหตุการณ์อุบัติเหตุ นำมันร้าว ไฟล และมีการปล่อย หรือสร้างปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมอันนอกเหนือกฎหมายที่กำหนด และนิยาม เป็นต้น

ดังนั้นในการเขียนวิธีการ ควรระบุความหมายของข้อบกพร่องด้วยว่ามีอะไรบ้าง เพื่อจะให้ผู้ปฏิบัติได้เข้าใจ

การแก้ไข คือ กระบวนการที่หยุดชั่ว และบรรเทาปัญหาไม่ให้ลุกลามขยายออกไปมาก แต่ในแห่งของระบบการแก้ไขยังไม่เพียงพอ เพราะหากแก้ไขที่จุดหนึ่ง ได้ ก็อาจจะเกิดประเด็นเดียวกันที่จุดใหม่ได้ เช่น พนกร้าวไฟลของน้ำมันที่ถัง 1 เราสามารถแก้ไขได้ให้หยุดการร้าวไฟลที่ถัง 1 ได้แต่อาจจะเกิดกับถังอื่นๆ อีกที่ได้ จึงต้องมีการป้องกัน

การป้องกัน คือ กระบวนการที่เข้าถึงสาเหตุที่จะหยุดชั่ว ไม่ให้เกิด และป้องกันปัญหาที่จะเกิดที่จุดอื่นๆ ได้ด้วย หากมีการแก้ไขเอกสาร วิธีการ จะต้องมีการทำให้สอดคล้องกับกระบวนการคุม เอกสาร

ข้อบกพร่องลำดับที่ 34 :

Referring to EIA report during the period of July – Dec 2006 found monitoring result according to EIA is not conformed according to legal control limits but found no objective evident of corrective action to investigate root cause and establish counter measure to prevent recurrence to decrease impact to environment. Such as Particulate of Dryer 1 and 3 or CO from Boiler 3 or SO2 from Dryer Spec < 855 ppm> in July = 1061 ppm in Dryer 1 or NO₂ > 180 ppm etc.

This is not conformed according Corrective and Preventive GMPC-1014.

สาเหตุ :

Root cause analysis and corrective action for the above issue was not documented by the concerned departments (Production & Utility for Dryer & Boiler respectively) due to their unawareness even though actual root cause was investigated & corrective actions were taken.

การแก้ไข :

The following corrective actions were taken based on the identified root cause to bring down the over-limit values on Particulate, CO, SO₂ & NO₂ of Dryers #1, #3 & Boiler #3 & #2 stacks. 1) To ensure complete combustion so that Particulate & CO values will always be lower than

the standard limits in all dryers and boilers stacks, air and fuel (waste gas) ratio is controlled for 5 % excess O₂ minimum.2) The results of SO₂ (Dryer #1) & NO₂ (Boiler #2) which were higher than the limits seem to be wrong as other stacks results (with almost same conditions) were well under limits & the subsequent results (Apr '07) are also well within limits. 3) To avoid abnormal results, no gas samples shall be taken during start up of boilers & dryers, or during process upset. Letter was issued to the concerned department heads instructing them to follow the above measures strictly. All relevant supporting documents are attached.

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ :

เมื่อพบสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด องค์กรจะต้องมอบหมายผู้รับผิดชอบในการดูแล สาเหตุ และดำเนินการแก้ไขและป้องกันสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดนั้น ส่วนมากปัญหาที่พบ คือ ไม่มีการปฏิบัติตามสิ่งที่วางแผน และข้อเสนอในการแก้ไขและป้องกันปัญหาตามเวลาที่กำหนด และเมื่อเกิดข้อบกพร่องตามสิ่งที่วางแผน และข้อเสนอในการแก้ไขและป้องกันปัญหาตามเวลาที่กำหนด และเมื่อเกิดข้อบกพร่องในกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมการควบคุมการดำเนินการทบทวนวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย การตรวจสอบคิดตามและการตรวจวัดคุณภาพ

สิ่งแวดล้อม รวมทั้งส่วนอื่นๆ ที่เกิดข้อบกพร่องในระบบ แต่ไม่มีการบันทึก และแจ้งให้กับผู้รับผิดชอบ ส่วนที่สำคัญอีกอย่างคือ เมื่อเสนอข้อแก้ไขซึ่งจะต้องมีการแก้ไขเอกสาร ในระบบ แต่ไม่มีการแก้ไขเอกสาร ในระบบตามที่เสนอหรือกำหนดไว้ในบันทึกการขอให้แก้ไขข้อบกพร่อง

ข้อบกพร่อง คือเหตุการณ์ ผลการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องตาม นโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย เช่น ตรวจสอบแล้วไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ตรวจสอบแล้วไม่ผ่านตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย เหตุการณ์อุบัติเหตุ นำมันร่ว่ำให้หลุด และมีการปล่อย หรือสร้างปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมอันนอกเหนือเกณฑ์กำหนด และน นโยบาย เป็นต้น

ดังนั้น ในการเขียนวิธีการ ควรระบุความหมายของข้อบกพร่องด้วยว่ามีอะไรบ้าง เพื่อจะให้ผู้ปฏิบัติได้เข้าใจ

การแก้ไข คือ กระบวนการที่หยุดชั่ว และบรรเทาปัญหาไม่ให้ลุกลามขยายออกไปมาก แต่ในแห่งของระบบการแก้ไขยังไม่เพียงพอ เพราะหากแก้ไขที่จุดหนึ่ง ได้ ก็อาจจะเกิดประเด็นเดียวกันที่จุดใหม่ได้ เช่น พบรการรั่วไหลของน้ำมันที่ถัง 1 เราสามารถแก้ไขได้ให้หยุดการรั่วไหลที่ถัง 1 ได้แต่

อาจจะเกิดกับถังอื่นๆ อีกด้วยได้ จึงต้องมีการป้องกัน

การป้องกัน คือ กระบวนการที่เข้าถึงสาเหตุที่จะหยุดยั้งไม่ให้เกิด และป้องกันปัญหาที่จะเกิดที่อุคปั้นๆ ได้ด้วย หากมีการแก้ไขเอกสาร วิธีการ จะต้องมีการทำให้สอดคล้องกับการควบคุม : ยกสาร

ข้อบกพร่องลำดับที่ 35 :

Waste Water Treatment Unit at Tafftride Plant Soi 3:

Found monitoring result of treated waste water of Tafftride Process Soi 3 off-spec control limit of IEAT of Bangpoo such as CN and Oil and grease in 2006 but corrective action CAR has not been issued according to Corrective and Preventive Action Procedure CPC-CAR-01 to investigate root cause and establish counter measure to prevent recurrence such as Sampling Date Jan 23, 07 CN = 0.422 ppm Spec = 0.2 ppm and Zn spec = 5 ppm actual = 44 ppm or Dec 13/12/2006 CN = 0.55 ppm

สาเหตุ :

TP shall monitor wastewater parameters 2 times per month which have to send laboratory of BIE (Bangpoo Industrial Estate), TTC (Thaiparker Technical Center) and Goshu lab. After that we will compare and confirm analysis result if result of BIE lab over standard, environment section have to issue CAR follow by Procedure (PC-CAR-01) for found corrective and preventive action but result of TTC and Goshu, we shall not.

การแก้ไข :

1. Review analysis result of all (3 parties : BIE, TTC, Goshu)
2. Select first priority party to use for reference and identify clearly .
3. If found nonconformity, environment section shall have to issue CAR (PC-CAR-01 : Corrective and preventive action).

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ :

เมื่อพับสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด องค์กรจะต้องมอบหมายผู้รับผิดชอบในการคืนหาสันเหตุ และดำเนินการแก้ไขและป้องกันสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดนั้น ส่วนมากปัญหาที่พบ คือไม่มีการปฏิบัติตามสิ่งที่วางแผน และข้อเสนอในการแก้ไขและป้องกันปัญหาตามเวลาที่กำหนด และเมื่อเกิดข้อบกพร่องตามสิ่งที่วางแผน และข้อเสนอในการแก้ไขและป้องกันปัญหาตามเวลาที่กำหนด และเมื่อเกิดข้อบกพร่องในกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมการควบคุมการดำเนินการทบทวนวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย การตรวจติดตามและการตรวจสอบวัสดุคุณภาพ

สิ่งแวดล้อม รวมทั้งส่วนอื่นๆ ที่เกิดข้อบกพร่องในระบบ แต่ไม่มีการบันทึก และแจ้งให้กับผู้รับผิดชอบ ส่วนที่สำคัญอีกอย่างคือ เมื่อเสนอข้อแก้ไขซึ่งจะต้องมีการแก้ไขเอกสารในระบบ แต่ไม่มีการแก้ไขเอกสารในระบบตามที่เสนอหรือกำหนดไว้ในบันทึกการขอให้แก้ไขข้อบกพร่อง

ข้อบกพร่อง คือเหตุการณ์ พลการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องตามนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย เช่น ตรวจสอบแล้วไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ตรวจสอบแล้วไม่ผ่านตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย เหตุการณ์อุบัติเหตุ นำมั่นรั่ว ไหล และมีการปล่อย หรือสร้างปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอันนอกเหนือเกณฑ์กำหนด และนโยบาย เป็นต้น

ดังนั้นในการเขียนวิธีการ ควรระบุความหมายของข้อบกพร่องด้วยว่ามีอะไรบ้าง เพื่อจะให้ผู้ปฏิบัติได้เข้าใจ

การแก้ไข คือ กระบวนการที่หยุดชั่ง และบรรเทาปัญหาไม่ให้ถูกความพยายามออกไปมาก แต่ในแห่งของกระบวนการแก้ไขขึ้นไม่เพียงพอ เพราะหากแก้ไขที่จุดหนึ่ง ได้ ก็อาจจะเกิดประเด็นเดียวกันที่จุดใหม่ ได้ เช่น พบรกรรั่ว ไหลของน้ำมันที่ถัง 1 เราสามารถแก้ไขได้ให้หยุดการรั่ว ไหลที่ถัง 1 ได้ แต่อาจจะเกิดกับถังอื่นๆ อีกที่ได้ จึงต้องมีการป้องกัน

การป้องกัน คือ กระบวนการที่เข้าถึงสาเหตุที่จะหยุดชั่ง ไม่ให้เกิด และป้องกันปัญหาที่จะเกิดที่จุดอื่นๆ ได้ด้วย หากมีการแก้ไขเอกสาร วิธีการ จะต้องมีการทำให้สอดคล้องกับการควบคุมเอกสาร

ตารางที่ 4.8 ข้อกำหนด 4.5.1 การเฝ้าติดตามและวัดผล

ข้อกำหนด ข้อกำหนด 4.5.1 การเฝ้าติดตามและวัดผล

ข้อบกพร่องลำดับที่ 36 :

4.5.1 Random checked monitoring instruments of pH and ORP use to control waste water treatment process in Tufftride Plant Soi 3 found verification is not conducted according to defined plan < 2 times per week on Monday and Thursday> such as on 3/08/2006 and 10/08/2006 and 10/07/06 and 27/07/2006.

สาเหตุ :

Because our system of operation has 2 shifts, day and night shift, and we did not specific shift in order to verify ORP and pH controller.

การแก้ไข :

Specific the period of time to verify is 9:00 to 11:00 am. on Monday and Thursday in check sheet (See in file attached #1). And revised operation standard No. OP-TUF-04-001 "Tufftride Treatment" which add the flow change of sending cheeck sheet. (See in file attached)

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดขึ้น :

ข้อบกพร่องข้อนี้อาจเกิดจากความผิดพลาด ไม่มีการเฝ้าติดตามและการวัดคุณลักษณะที่สำคัญ และการกำหนดแผนการเฝ้าติดตาม (*Monitoring plan*)

สำหรับเรื่องการสอนเที่ยบเครื่องมือที่ใช้ตรวจสอบที่ต้องมีความแม่นยำ และเที่ยบตรงอยู่เสมอ ข้อกำหนด ISO 14001 ได้บังคับให้มีการจัดการเครื่องมือวัดที่ใช้ในการเฝ้าติดตาม นั่นคือ จะต้องมีการสอนเที่ยบ (*Calibration*) การบำรุงรักษา (*Maintenance*) หรือวิธีการทำให้มั่นใจว่า เครื่องมือซึ่งคงมีความแม่นยำ เที่ยบตรงเสมอ ควรจะทำอย่างไรบ้าง เช่น ทำรายการเครื่องมือพร้อมระบุ หมายเลขอรับรองด้วย ทำตารางกำหนดการสอนเที่ยบ กำหนดวิธี และเกณฑ์การสอนเที่ยบ บันทึกผล การสอนเที่ยบ และติดตามที่แสดงเครื่องมือเพื่อแสดงสถานะ

ข้อบกพร่องลำดับที่ 37 :

ไม่มีแผนการตรวจติดตามตรวจสอบ และตรวจวัดประจำปี 2550 และผลการดำเนินการ ตรวจคุณภาพน้ำประจำปี 2550 ไม่สอดคล้องตามแผนที่กำหนดไว้แผนการเฝ้าติดตามและไม่มีการ สอบเทียบเครื่องมือตรวจวัดน้ำเสียตามแผน

สาเหตุ :

Man : ผู้รับผิดชอบมีงานบุ่ง ไม่มีเวลาจัดทำแผนการตรวจประจำปี 2550 และสอบ เทียบเครื่องมือตรวจวัดน้ำเสีย

การแก้ไข :

1. จัดทำแผนการเฝ้าติดตามและตรวจวัด 2550
2. เครื่องมือตรวจวัด ต้องมีการสอบเทียบเครื่องมือวัด หรือซ้างองค์กรภายนอกซึ่งผ่าน การรับรองแล้ว ให้ตรวจวัดแทน

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดขึ้น :

ข้อบกพร่องข้อนี้อาจเกิดจากความผิดพลาด ไม่มีการเฝ้าติดตามและการวัดคุณลักษณะที่ สำคัญ และการกำหนดแผนการเฝ้าติดตาม (*Monitoring plan*)

สำหรับเรื่องการสอบเทียบเครื่องมือที่ใช้ตรวจวัดที่ต้องมีความแม่นยำ และเที่ยงตรงอยู่ เสนอ ข้อกำหนด ISO 14001 ได้มังคบให้มีการจัดการเครื่องมือวัดที่ใช้ในการเฝ้าติดตาม นั่นคือ จะต้องมีการสอบเทียบ (*Calibration*) การบำรุงรักษา (*Maintenance*) หรือวิธีการทำให้มั่นใจว่า เครื่องมือยังคงมีความแม่นยำ เที่ยงตรงเสมอ ควรจะทำอย่างน้อย 2 ปี ทำการตรวจสอบเครื่องมือพร้อมระบุ หมายเลขเครื่องด้วย ทำตารางกำหนดการสอบเทียบ กำหนดวิธี และเกณฑ์การสอบเทียบ บันทึกผล การสอบเทียบ และติดแนบที่แสดงเครื่องมือเพื่อแสดงสถานะ เป็นต้น

คำาณที่มักเกิดขึ้นคือ เครื่องมือวัดที่เข้าข่ายต้องได้รับการสอบเทียบตามข้อกำหนด จะต้องมีมากน้อยแค่ไหนและมีอย่างไรบ้าง? ในข้อกำหนด ISO 14001 ได้นอกไว้อย่างชัดเจนว่า เครื่องมือวัดที่ใช้ในการเฝ้าติดตาม ก็คือเครื่องมือวัดที่ต้องได้รับการสอบเทียบในกรณีนี้ ซึ่งได้แก่ เครื่องมือวัดที่ใช้ในการเฝ้าติดตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนการเฝ้าติดตาม โดยมีข้อแนะนำ ดังนี้

- กำหนดให้มีระบบการสอบเทียบและการคุ้มครองเครื่องมือวัดที่สามารถใช้ทรัพยากร

และระบบร่วมกับระบบการสอนเที่ยบตามข้อกำหนดของ ISO 9000 ได้กำหนดให้มีวิธีปฏิบัติสำหรับ การสอนเที่ยบและการดูแลรักษาเครื่องมือวัด โดยกำหนดขึ้นตอนที่สำคัญไว้

- จัดทำบัญชีแม่นทสำหรับเครื่องมือวัด (Equipment master list) ซึ่งประกอบด้วย ข่าวสารต่างๆ เช่น ชื่อและหมายเลขเครื่องมือวัด จุดที่นำไปใช้งาน ความถี่ในการสอนเที่ยบ วันที่ของ การสอนเที่ยบครั้งล่าสุด และวันครบกำหนดการสอนเที่ยบ
- กำหนดเกณฑ์การยอมรับ ได้จากการสอนเที่ยบทั้งอาจใช้มาตรฐานต่างๆ ตามที่ได้ กำหนดไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องเป็นตัวตัดสินความแม่นยำที่ต้องการยอมรับ ได้
- มีการจัดเตรียมตัวอย่างมาตรฐานตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมาย
- กำหนดให้มีแผนในการปรับปรุงเทคนิคในการวัด หรือจัดหาเครื่องมือที่มีความ ทันสมัยเท่าที่จะเป็นไปได้
- ค่าที่วัด ได้ต้องสามารถสอบกลับไปยังมาตรฐานแห่งชาติ หรือนานาชาติได้
- ควรใช้ข้อกำหนดต่างๆ ของ ISO Guide 25 เป็นแนวทางในการบริหารของ ห้องปฏิบัติการวัด

ความมีวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมในทันทีที่พบการสอนเที่ยบไม่เป็นที่ยอมรับ โดยเฉพาะ เครื่องมือวัดที่ใช้ดูดคุณค่าของคุณลักษณะที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง

ตารางที่ 4.9 ข้อกำหนด 4.4.7 การเตรียมพร้อมเพื่อรับสถานการณ์เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน

ข้อกำหนด 4.4.7 การเตรียมพร้อมเพื่อรับสถานการณ์เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน

ข้อมูลพรองค้าดับที่ 38 :

4.4.7 No finding safety committee suggestion from trouble during test as defined in CP-P08. ไม่พบการประชุม คปอ. หลังจาก การซ้อมแผนฉุกเฉินเพื่อหาข้อเสนอแนะ

No chemical spill test plan and no test record.: ไม่ได้ทำแผนและการซ้อมเกี่ยวกับการ รับจับเหตุสารเคมีรั่วไหล

---

stanthu :

บริษัทฯ มีแผนการอบรมทบทวนและการซ้อมแผนฉุกเฉินเป็นประจำทุกปี แต่จะเน้นไปในเรื่องการระจับเหตุจากเพลิง ใหม่เป็นหลัก และในปีที่ผ่านมาจึงไม่ได้ทำแผนและการซ้อมเกี่ยวกับการระจับเหตุสารเคมีร่วมกับ

การแก้ไข :

การแก้ไข 1. จัดประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย (วาระพิเศษ) เพื่อทบทวนและเสนอแนะถึงปัญหาและข้อควรปรับปรุงจากการฝึกซ้อมแผนฉุกเฉินในครั้งที่ผ่านมา เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการซ้อมแผนในครั้งต่อไป 2. จัดทำแผนการฝึกอบรมทบทวน การใช้อุปกรณ์ SCBA และจัดทำแผนการซ้อม การระจับเหตุฉุกเฉินจากเหตุกรณีสารเคมีหมักร่วมกับ ในช่วงเดือน ตุลาคม - พฤศจิกายน 2550

การป้องกัน 1. ให้ SEO เพิ่มเติมหัวข้อการซ้อมระจับเหตุฉุกเฉินจากกรณีสารเคมีหมักร่วมกับ พร้อมกับการซ้อมดับเพลิงประจำปีของบริษัทฯ ตามที่กฎหมายกำหนด ไว้เป็นประจำทุกปี 2. ให้ SEO จัดประชุม คปอ. ภายใน 3 วันหลังจากการซ้อมแผนฉุกเฉินเพื่อหาข้อเสนอแนะและสรุปปัญหาจากการซ้อมแผนฉุกเฉินประจำปี

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดช้า :

ข้อบกพร่องที่นี้เกิดจากองค์กร ไม่มีการจัดทำ การจัดทำแผนการซ้อมรับมือฉุกเฉินประจำปี ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ ดังนั้น นอกเหนือจากแนวทางการแก้ไขที่ระบุไว้แล้ว ต้องพิจารณาว่าสถานการณ์ หรือกรณีใดบ้างที่จำเป็นต้องมีวิธีปฏิบัติที่เขียนเป็นเอกสาร ไว้ได้แก่ เงื่อนไขการปฏิบัติงานกรณีฉุกเฉิน เช่น กรณีเกิดอัคคีภัย และสารเคมีหมักร่วมกับ เป็นต้น และต้องทำการทบทวนการวิเคราะห์ปัญหาสิ่งแวดล้อม เพื่อที่จะทำให้ทราบว่ามีโอกาสจะเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน ณ จุดใดบ้าง และวิธีการป้องกัน ไว้ก่อน โอกาสจะเกิดขึ้นจริงๆ ก็น้อย จึงควรเน้นการป้องกัน หรือหากมีเหตุการณ์เกิดขึ้นจริง ดำเนินการซักซ้อมและเตรียมความพร้อมก็จะทำให้ส่งผลกระทบน้อยที่สุด

ตารางที่ 4.10 ข้อกำหนด 4.4.2 การฝึกอบรม สร้างจิตสำนึกรักษาความปลอดภัยและการตอบสนองฉุกเฉิน

ข้อกำหนด 4.4.2 การฝึกอบรม สร้างจิตสำนึกรักษาความปลอดภัยและการตอบสนองฉุกเฉิน

ข้อบกพร่องสำคัญที่ 39 :

4.4.2 ไม่พับการวิเคราะห์ความจำเป็นในการฝึกอบรมของแผนกบุคคล-ธุรการ และไม่มีบันทึกเกี่ยวกับการอบรมให้แก่สหงต้มของผู้ประกอบอาหาร การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยของวัสดุไวไฟของผู้ที่รับผิดชอบดูแลวัสดุไวไฟ ณ บริเวณจัดเก็บ

สาเหตุ :

เนื่องจาก บริษัท มีแผนการอบรมประจำปี ช่วงเดือน ธันวาคม 2549 ซึ่งเป็นช่วงหลังการตรวจประเมิน จึงทำให้ไม่มีผลบันทึก การฝึกอบรม การใช้แก๊สหุงต้ม ของผู้ประกอบการ

การแก้ไข :

จัดการอบรม เฉพาะกลุ่มก่อน โดย เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย อบรมกลุ่มแม่ค้า ที่หน้างาน

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ :

องค์กรต้องทบทวนการวิเคราะห์ความจำเป็นในการฝึกอบรมของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรหรือผู้แทนองค์กรที่การปฏิบัติงานอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญตามที่องค์กรได้ระบุไว้ ต้องมีการศึกษา, การอบรม หรือประสบการณ์ที่เพียงพอ และมีการจัดเก็บบันทึกไว้

องค์กรต้องกำหนดความจำเป็นในการฝึกอบรมที่เกี่ยวกับลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมและระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม และต้องดำเนินการฝึกอบรมหรือวิธีการใดๆ ให้บรรลุตามความจำเป็นที่กำหนด และจัดเก็บบันทึกไว้

องค์กรต้องจัดเตรียม, ปฏิบัติ และคงรักษาไว้ซึ่งระเบียบปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรหรือผู้แทนองค์กรทราบนักถึง

a) ความสำคัญในการปฏิบัติตามนโยบายสิ่งแวดล้อม, ระเบียบปฏิบัติงาน และข้อกำหนดในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

b) ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญและผลกระทบที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นจาก การปฏิบัติงาน และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อม หากมีการปรับปรุงการปฏิบัติของบุคลากร

-
- c) บทบาทและความรับผิดชอบในการบรรลุความสอดคล้องตามข้อกำหนดกระบวนการ
จัดการสิ่งแวดล้อม
- d) ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติที่กำหนด
-

ตารางที่ 4.11 ข้อกำหนด 4.5.3 การควบคุมบันทึก

ข้อกำหนด 4.5.3 การควบคุมบันทึก

ข้อบ่งชี้ 40 :

จากการตรวจสอบพบว่า องค์กรกำหนดระยะเวลาจัดเก็บบันทึกคุณภาพ และวิธีการทำลายบันทึกไม่สอดคล้องกับกฎหมาย เช่น ใบกำกับการขนขยะอันตรายต้องอยู่ตั้งแต่ 3 ปี แต่ องค์กรกำหนดระยะเวลาจัดเก็บ 1 ปี

สาเหตุ :

ไม่รู้ว่าใบกำกับการขนขยะอันตรายต้องอยู่ตั้งแต่ 3 ปี

การแก้ไข :

กำหนดระยะเวลาการจัดเก็บบันทึกตามกฎหมาย

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ :

องค์กรต้องทบทวนการกำหนดระยะเวลาจัดเก็บบันทึก และวิธีการทำลายบันทึกให้สอดคล้องกับกฎหมาย โดยการทบทวนสอบบันทึกค้านสิ่งแวดล้อมทั้งหมดกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 4.12 ข้อกำหนด 4.6 การทบทวนโดยฝ่ายบริหาร

ข้อกำหนด 4.6 การทบทวนโดยฝ่ายบริหาร

ข้อบกพร่องลำดับที่ 41 :

จากการตรวจประเมินรายงานทบทวนโดยฝ่ายบริหาร พบว่า ภาระการประชุมยังไม่ครอบคลุมหัวข้อเรื่อง สถานการณ์และกฎหมายที่เปลี่ยนแปลง รวมถึงผลการทบทวนความสอดคล้องกับกฎหมาย

สาเหตุ :

ไม่เข้าใจหัวข้อเรื่องสถานการณ์และกฎหมายที่เปลี่ยนแปลง และผลการทบทวนความสอดคล้องกับกฎหมาย

การแก้ไข :

1. เพิ่มเติมภาระการประชุมเรื่องการเปลี่ยนแปลงต่างๆ และกฎหมายที่อาจจะส่งผลกระทบกับระบบ และสถานการณ์ รวมถึงผลการทบทวนความสอดคล้องกับกฎหมาย ในแผนการประชุมประจำปี
2. ดำเนินการประชุมทบทวนของฝ่ายบริหารวาระพิเศษ โดยพิจารณาว่าจะข้างต้นเพิ่มเติมจากการประชุมครั้งที่ผ่านมา

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ :

ข้อบกพร่องข้อนี้เป็นความรับผิดชอบของด้วยตนเองฝ่ายบริหารค้านสิ่งแวดล้อม (EMR) ซึ่งเป็นบุคคลที่ผู้บริหารระดับสูงได้แต่งตั้งให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบและอำนวยในการเป็นผู้รายงานผลการปฏิบัติงานของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมต่อผู้บริหารระดับสูง เพื่อดำเนินกิจกรรมการทบทวนของฝ่ายบริหาร และเป็นผู้รายงานสำหรับการปรับปรุงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น

จากตารางที่ 4.3 – 4.12 สามารถสรุปข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำแยกตามข้อกำหนด เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับองค์กรที่กำลังดำเนินระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อรับทราบและกำหนดแนวทางในการดำเนินการปรับปรุงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ยังไม่สอดคล้องกับข้อกำหนด หรือปรับปรุงในส่วนที่ยังไม่มีประสิทธิผลได้ดังนี้

4.3.2 ข้อกฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ

บริษัทต้องมีการเน้นการคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถด้านกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องและให้การศึกษาอบรมผู้รับผิดชอบคนใหม่ในการปรับปรุงบัญชีกฎหมายให้ทันสมัยก่อนปฏิบัติงานจริง ร่วมถึงการสร้างระบบเครือข่ายกับหน่วยของรัฐ และ โรงงานที่ใช้กฎหมายร่วมกันหรือเพื่อนในธุรกิจเดียวกัน เพื่อช่วยกันผู้รับผิดชอบคนใหม่ทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องในการทำให้บัญชีกฎหมายทันสมัยอย่างเป็นระบบ รวมถึงการสร้างความตระหนักรู้ทุกคนมีจิตสำนึกรักการป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นภายในองค์กรและภายนอกซึ่งมีโอกาสที่จะเกิดปัญหาด่อสิ่งแวดล้อมและการควบคุมปัญหานั้นเมื่ออาจเกิดขึ้น โดยการเลือกผู้รับบำบัด/กำจัดขยะอันตรายที่มีใบอนุญาตถูกต้องไม่ใช้เลือกที่ค่าใช้จ่าย

องค์กรต้องดำเนินขั้นตอนและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องการควบคุมวัสดุที่ไม่ใช้แล้วและขยะอันตราย ดังนี้

- การสำรวจและซื้อปั้งวัสดุที่ไม่ใช้แล้วและขยะอันตรายทุกชนิดที่เกิดจากกระบวนการผลิตทั้งทางตรงและทางอ้อมขององค์กร ให้อย่างครบถ้วนและทบทวนเป็นระยะที่เหมาะสมหรือเมื่อมีการเปลี่ยนกระบวนการหรืออัตโนมัติ

- ดำเนินการขอใบอนุญาตนำวัสดุที่ไม่ใช้แล้วและขยะอันตรายทุกชนิดที่เกิดจากกระบวนการผลิตทั้งทางตรงและทางอ้อม

- จัดทำบัญชีปริมาณวัสดุที่ไม่ใช้แล้วและของเสียอันตรายในครอบครองเพื่อความง่ายต่อการควบคุมปริมาณ ระยะเวลาการเก็บและสามารถทราบความถูกต้องได้

- คัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถด้านกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องและให้การศึกษาอบรมผู้รับผิดชอบในการปรับปรุงบัญชีกฎหมายให้ทันสมัยก่อนปฏิบัติงานจริง

- กำหนดให้ผู้รับผิดชอบการควบคุมวัสดุที่ไม่ใช้แล้วและขยะอันตรายมีส่วนในการอนุมัติการขันช้าหรือขายให้ชัดเจน

- เลือกผู้รับบำบัด/กำจัดขยะอันตรายที่ถูกต้องตามใบอนุญาตนำวัสดุที่ไม่ใช้แล้วและขยะอันตรายที่ได้รับอนุญาตแล้ว ไม่ใช้เลือกไม่มีใบอนุญาตการบำบัดแต่ค่าใช้จ่ายต่ำหรือมีใบอนุญาตการบำบัดไม่ตรงตามใบอนุญาตนำวัสดุที่ไม่ใช้แล้วและขยะอันตรายที่ได้รับอนุญาตแล้วขององค์กร

- รายงานการขันชนาด้วยอันตรายทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Internet) ทันที ณ วันที่มีการขันช้าตามในกำกับการขันส่งขยะอันตราย

- รายงานวัสดุที่ไม่ใช้แล้วและขยะอันตรายประจำปีตามแบบ สก. 3 ในเดือนมีนาคม

- **ปฏิบัติตามเงื่อนไขทุกข้อที่กำหนดไว้ในกฎหมาย หรือระเบียบปฏิบัติของระบบอย่างครบถ้วน**

4.4.6 : การควบคุมการปฏิบัติการ

องค์กรต้องทำการทบทวนการวางแผนการปฏิบัติการและกิจกรรม หลังจากที่มีการบ่งชี้และทราบแล้วว่ามีลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญจะ ໄรบ้าง เป็นความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน ที่การปฏิบัติงานของเขาก็ขึ้นกับลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญซึ่งถือเป็นแหล่งกำเนิดคอมพลิข โดยมีข้อแนะนำสำหรับการวางแผนการปฏิบัติการ ดังนี้

1. แยกแจงบัญชีรายการของลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญซึ่ง ได้มีการบ่งชี้ไว้แล้วว่า มีจะ ໄรบ้าง โดยอยู่ในขอบข่ายของนโยบายสิ่งแวดล้อม และวัตถุประสงค์ เป้าหมาย
2. นำลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญมาสัมพันธ์กับการปฏิบัติการและกิจกรรมที่มี การบ่งชี้ไว้แล้ว

4.5.2 : การประเมินความสอดคล้อง

องค์กรต้องมีการเน้นการศึกษาอบรมในเรื่องกฎหมายฉบับใหม่ โดยมีการสร้างเครือค่ายกับ หน่วยงานของรัฐ โรงงานที่ใช้กฎหมายร่วมกัน เพื่อในธุรกิจเดียวกัน เพื่อช่วยกันทำให้หันสมัยต่อ กฎหมายตัวใหม่และทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง

4.3.1 : ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม

ข้อบกพร่องข้อนี้เกิดจากการขาดความรู้ ความเข้าใจ และความแม่นยำในการประเมิน นัยสำคัญของลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ไม่ครอบคลุมกิจกรรม ผลิตภัณฑ์ และบริการ

ดังนี้ องค์กรจึงต้องทำการฝึกอบรมคณะทำงานให้มีความแม่นยำในการบ่งชี้ประเด็นปัญหา สิ่งแวดล้อม และให้บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรม ผลิตภัณฑ์ และบริการต่างๆ ขององค์กร ได้เข้าร่วมในขั้นตอนการบ่งชี้ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่นการตั้งเกณฑ์การ ให้คะแนน ซึ่งต้องกำหนดให้มี ความสมดุลระหว่างความต้องการทางธุรกิจและประเด็นทางสิ่งแวดล้อมตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน และหลังจากทำการชี้ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมแล้ว ให้ทีมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดทำการสำรวจ ณ พื้นที่หน้างานจริงอีกรอบว่าการชี้บ่งดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ และทำการทบทวนรายการลักษณะปัญหา สิ่งแวดล้อม เพื่อความถูกต้องในการบ่งชี้ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อม

4.5.3 : ข้อบกพร่องและการปฏิบัติการแก้ไขและป้องกัน

เมื่อพบสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด องค์กรจะต้องมอบหมายผู้รับผิดชอบในการค้นหาสาเหตุ และดำเนินการแก้ไขและป้องกันสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดนั้น ส่วนมากบัญชาที่พนักงาน คือไม่มีการปฏิบัติตามสิ่งที่วางแผน และข้อเสนอในการแก้ไขและป้องกันบัญชาตามเวลาที่กำหนด และเมื่อเกิดข้อบกพร่องตามสิ่งที่วางแผน และข้อเสนอในการแก้ไขและป้องกันบัญชาตามเวลาที่กำหนด และเมื่อเกิดข้อบกพร่องในกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมการควบคุมการดำเนินการทบทวนวัตถุประสงค์และเป้าหมาย การตรวจสอบความและการตรวจวัดคุณภาพ

สิ่งแวดล้อม รวมทั้งส่วนอื่นๆ ที่เกิดข้อบกพร่องในระบบ แต่ไม่มีการบันทึก และแจ้งให้กับผู้รับผิดชอบ ส่วนที่สำคัญอีกอย่างคือ เมื่อเสนอข้อแก้ไขซึ่งจะต้องมีการแก้ไขเอกสารในระบบ แต่ไม่มีการแก้ไขเอกสารในระบบตามที่เสนอหรือกำหนดไว้ในบันทึกการขอให้แก้ไขข้อบกพร่อง

ข้อบกพร่อง คือเหตุการณ์ พลการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องตามนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย เช่น ตรวจสอบแล้วไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ตรวจสอบแล้วไม่ผ่านตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย เหตุการณ์อุบัติเหตุ นำมันร่วยวิหล และมีการปลดปล่อย หรือสร้างบัญชาที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอันนอกเหนือเกณฑ์กำหนด และนโยบาย เป็นต้น

ดังนั้น ในการเขียนวิธีการ ควรระบุความหมายของข้อบกพร่องด้วยว่ามีอะไรบ้าง เพื่อจะให้ผู้ปฏิบัติได้เข้าใจ

การแก้ไข คือ กระบวนการที่หยุดยั้ง และบรรเทาบัญชาไม่ให้ถูกตามขยายออกไปมาก แต่ในส่วนของระบบการแก้ไขยังไม่เพียงพอ เพราะหากแก้ไขที่ชุดหนึ่งได้ ก็อาจจะเกิดประเด็นเดียวกันที่ชุดใหม่ ได้ เช่น พนักงานร่วยวิหลของนำมันที่ถัง 1 เราสามารถแก้ไขได้ให้หยุดการร่วยวิหลที่ถัง 1 ได้ แต่อาจจะเกิดกับถังอื่นๆ อีก็ได้ จึงต้องมีการป้องกัน

การป้องกัน คือ กระบวนการที่เข้าถึงสาเหตุที่จะหยุดยั้ง ไม่ให้เกิด และป้องกันบัญชาที่จะเกิดที่ชุดอื่นๆ ได้ด้วย หากมีการแก้ไขเอกสาร วิธีการ จะต้องมีการทำให้สอดคล้องกับการควบคุมเอกสาร

4.5.1 : การเฝ้าติดตามและการวัด

ข้อบกพร่องข้อนี้เกิดจากความผิดพลาด ไม่มีการเฝ้าติดตามและการวัดคุณลักษณะที่สำคัญ และการกำหนดแผนการเฝ้าติดตาม (*Monitoring plan*)

สำหรับเรื่องการสอนเทียบเครื่องมือที่ใช้ตรวจวัดที่ต้องมีความแม่นยำ และเที่ยงตรงอยู่เสมอ ข้อกำหนด ISO 14001 ได้บังคับให้มีการจัดการเครื่องมือวัดที่ใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพ นั่นคือ จะต้องมีการสอนเทียบ (Calibration) การบำรุงรักษา (Maintenance) หรือวิธีการทำให้มั่นใจว่าเครื่องมือยังคงมีความแม่นยำ เที่ยงตรงเสมอ ควรจะทำอะไรบ้าง เช่น ทำการ校正 (校准) หรือการเพิ่มประสิทธิภาพของเครื่องมือ ตามกำหนดการสอนเทียบ กำหนดครึ่ง กลางเดือน หรือเดือน บันทึกผลการสอนเทียบ และติดแบบที่แสดงเครื่องมือเพื่อแสดงสถานะ เป็นต้น

คำถามที่มักเกิดขึ้นคือ เครื่องมือวัดที่เข้ามาด้วยต้องได้รับการสอนเทียบตามข้อกำหนดจะต้องมีมากน้อยแค่ไหนและมีอะไรบ้าง? ในข้อกำหนด ISO 14001 ได้บังคับไว้ว่าต้องมีเครื่องมือวัดที่ใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพ ก็คือเครื่องมือวัดที่ต้องได้รับการสอนเทียบในกรณีนี้ ซึ่งได้แก่เครื่องมือวัดที่ใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพที่ได้กำหนดไว้ในแผนการเพิ่มประสิทธิภาพ โดยมีข้อแนะนำดังนี้

- กำหนดให้มีระบบการสอนเทียบและการดูแลรักษาเครื่องมือวัดที่สามารถใช้ทรัพยากรและระบบร่วมกับระบบการสอนเทียบตามข้อกำหนดของ ISO 9000 ได้ กำหนดให้มีวิธีปฏิบัติสำหรับการสอนเทียบและการดูแลรักษาเครื่องมือวัด โดยกำหนดขั้นตอนที่สำคัญไว้

- จัดทำบัญชีแม่นท์ฟาร์มสำหรับเครื่องมือวัด (Equipment master list) ซึ่งประกอบด้วยข่าวสารต่างๆ เช่น ชื่อและหมายเลขเครื่องมือวัด จุดที่นำไปใช้งาน ความต้องการสอนเทียบ วันที่ของการสอนเทียบทั้งล่าสุด และวันครบกำหนดการสอนเทียบ

- กำหนดเกณฑ์การยอมรับ ได้ของ การสอนเทียบที่อาจใช้มาตรฐานต่างๆ ตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องเป็นตัวตัดสินความแม่นยำที่ต้องการยอมรับ ได้

- มีการจัดเตรียมตัวอย่างมาตรฐานตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมาย
- กำหนดให้มีแผนในการปรับปรุงเทคนิคในการวัด หรือจัดหากเครื่องมือที่มีความทันสมัยเท่าที่จะเป็นไปได้

- ค่าที่วัด ได้ต้องสามารถสอบกลับไปยังมาตรฐานแห่งชาติ หรือนานาชาติ ได้
- ควรใช้ข้อกำหนดต่างๆ ของ ISO Guide 25 เป็นแนวทางในการบริหารของห้องปฏิบัติการ

วัด

ควรมีวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมในทันทีที่พับการสอนเทียบ ไม่เป็นที่ยอมรับ โดยเฉพาะเครื่องมือวัดที่ใช้วัดคุณค่าของคุณลักษณะที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง

4.4.7 : การเตรียมพร้อมและตอบสนองในภาวะฉุกเฉิน

องค์กรต้องจัดทำการจัดทำแผนการซ้อมรับมือฉุกเฉิน ประจำปี ที่เกี่ยวข้องกับปัญหา สิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ ดังนั้น นอกเหนือจากแนวทางการแก้ไขที่ระบุไว้แล้ว ต้องพิจารณาว่าสถานการณ์ หรือกรณีใดบ้างที่จำเป็นต้องมีวิธีปฏิบัติที่เขียนเป็นเอกสารไว้ ได้แก่ เงื่อนไขการปฏิบัติงานกรณีฉุกเฉิน เช่น กรณีเกิดอัคคีภัย และสารเคมีAGRร่วมกับ เบื้องต้น และ ต้องทำการทบทวนการวิเคราะห์ปัญหา สิ่งแวดล้อม เพื่อที่จะทำให้ทราบว่ามีโอกาสจะเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน ณ จุดใดบ้าง และจะเกิดอะไรบ้าง จะได้หากทางป้องกัน และซ้อมอยู่เสมอ เตรียมความพร้อมก่อนเกิดเหตุการณ์ขึ้นจริง หากป้องกันไว้ก่อน โอกาสจะเกิดขึ้นจริงๆ ก็น้อย จึงควรเน้นการป้องกัน หรือหากมีเหตุการณ์เกิดขึ้นจริง ถ้าไม่มีการซักซ้อม และเตรียมความพร้อมก็จะทำให้ส่งผลกระทบน้อยที่สุด

4.4.2 : การฝึกอบรม จิตสำนึกรักษาความปลอดภัย และความสามารถ

องค์กรต้องทบทวนการวิเคราะห์ความจำเป็นในการฝึกอบรมของบุคลากรที่ปฏิบัติงานใน องค์กรหรือผู้แทนองค์กรที่การปฏิบัติงานอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญตามที่องค์กรได้ระบุไว้ ต้องมีการศึกษา การอบรม หรือประสบการณ์ที่เพียงพอ และมีการจัดเก็บบันทึกไว้

องค์กรต้องกำหนดความจำเป็นในการฝึกอบรมที่เกี่ยวกับลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมและ ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม และต้องดำเนินการฝึกอบรมหรือวิธีการใดๆ ให้บรรลุตามความจำเป็นที่กำหนด และจัดเก็บบันทึกไว้

องค์กรต้องจัดเตรียม ปฏิบัติ และคงรักษาไว้ซึ่งระเบียบปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานใน องค์กรหรือผู้แทนองค์กรตระหนักรถึง

e) ความสำคัญในการปฏิบัติตามนโยบายสิ่งแวดล้อม ระเบียบปฏิบัติงาน และ ข้อกำหนด ในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

f) ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญและผลกระทบที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อม หากมีการปรับปรุงการปฏิบัติของบุคลากร

g) บทบาทและความรับผิดชอบในการบรรลุความสอดคล้องตามข้อกำหนดระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

h) ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการไม่ปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติที่กำหนด

4.5.4 : การควบคุมบันทึก

องค์กรต้องทบทวนการกำหนดระยะเวลาขั้นตอนที่เก็บบันทึก และวิธีการทำลายบันทึกให้สอดคล้องกับกฎหมาย โดยการทวนสอบบันทึกด้านสิ่งแวดล้อมทั้งหมดกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

4.6 : การทบทวนของฝ่ายบริหาร

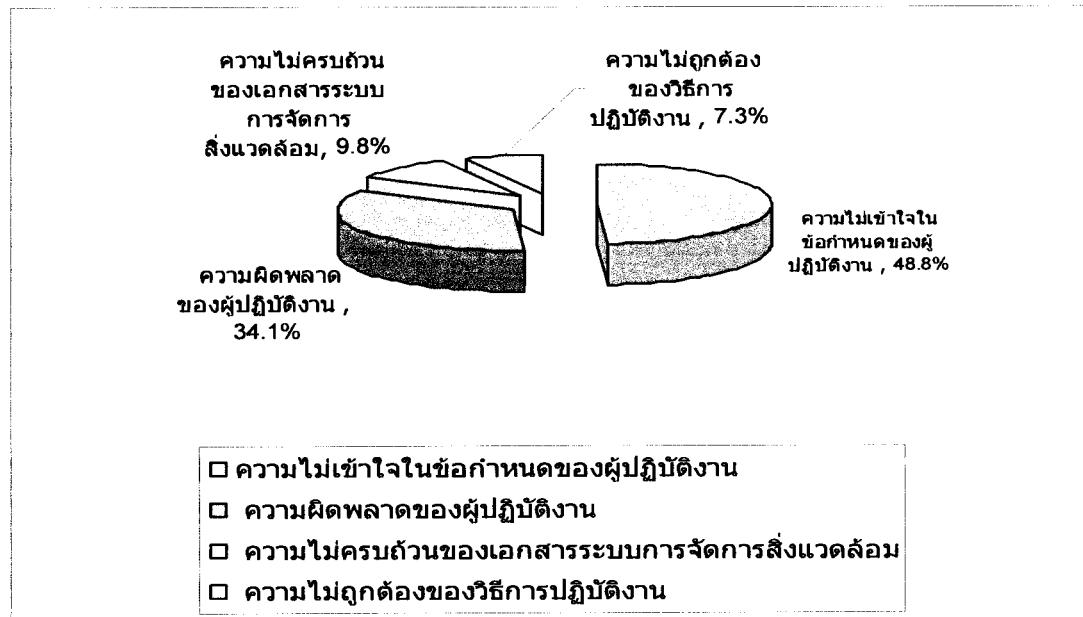
ตัวแทนฝ่ายบริหารด้านสิ่งแวดล้อม (EMR) ซึ่งเป็นบุคคลที่ผู้บริหารระดับสูงได้แต่งตั้งให้ เป็นผู้มีความรับผิดชอบและอำนวยในการเป็นผู้รายงานผลการปฏิบัติงานของระบบการจัดการ สิ่งแวดล้อมต่อผู้บริหารระดับสูง เพื่อดำเนินกิจกรรมการทบทวนของฝ่ายบริหาร และเป็นพื้นฐานสำหรับ การปรับปรุงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น

จากตารางที่ 4.13 และภาพที่ 4.3 พบว่าสาเหตุของความไม่เป็นไปตามข้อกำหนด

- ลำดับแรก เกิดจากความไม่เข้าใจในข้อกำหนดของผู้ปฏิบัติงาน เช่น การวิเคราะห์หา ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมไม่ครบถ้วน, ความไม่เข้าใจในข้อกฎหมาย กิตติมศักดิ์เป็น ร้อยละ 48.8
- ลำดับที่สองเกิดจากความผิดพลาดของผู้ปฏิบัติงาน เช่น การไม่ปฏิบัติตามวิธีการ ปฏิบัติงาน กิตติมศักดิ์เป็นร้อยละ 34.1
- ลำดับที่สาม ความไม่ครบถ้วนของเอกสารระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม เช่น ไม่ได้ ทำแผนและการซ้อมเกี่ยวกับการระงับเหตุสารเคมีร้ายๆ ให้ กิตติมศักดิ์เป็นร้อยละ 9.8 และ
- ลำดับที่สี่ ความไม่ถูกต้องของวิธีการปฏิบัติงาน เช่น ผลการดำเนินการตรวจวัด คุณภาพน้ำประจำปี 2550 ไม่สอดคล้องตามแผนที่กำหนด กิตติมศักดิ์เป็นร้อยละ 7.3

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละข้อบกพร่องแยกตามสาเหตุต่างๆ

สาเหตุของข้อบกพร่อง	ลำดับข้อบกพร่องที่	จำนวนข้อ	ร้อยละ
		บกพร่อง	
1. ความไม่เข้าใจในข้อก ำ 1, 2, 6 ,7,10,11, 12, 13, 15, 20, 21, 23, หนคของผู้ปฏิบัติงาน 24, 28, 29, 30,31, 32, 36, 41		20	48.8
2. ความผิดพลาดของผู้ ปฏิบัติงาน 3, 4, 5, 8, 9, 14, 16, 22, 25, 26, 27, 33, 37, 38		14	34.1
3. ความไม่ครบถ้วนของ เอกสารระบบการจัดการ สิ่งแวดล้อม	18, 19, 39, 40	4	9.8
4. ความไม่ถูกต้องของ วิธีการปฏิบัติงาน	17, 34, 35	3	7.3
รวม		41	100

ภาพที่ 4.3 สัดส่วนของสาเหตุข้อบกพร่อง

จากตารางที่ 4.14 พนว่าสาเหตุของความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของอุตสหกรรมปีโตรเคมี มีแค่ 2 สาเหตุ

- ลำดับแรก เกิดจากความผิดพลาดของผู้ปฏิบัติงาน เช่น การไม่ปฏิบัติตามวิธีการปฏิบัติงาน กิตเป็นร้อยละ 66.66
- ลำดับที่สอง เกิดจากความไม่ครบถ้วนของเอกสารระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม เช่น ไม่ได้ทำแผนและการซ้อมเกี่ยวกับการระงับเหตุสารเคมีร้ายๆ ให้ กิตเป็นร้อยละ 33.33
ในส่วนอุตสหกรรมเคมี พนว่าสาเหตุของความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของอุตสหกรรมเคมีมี 4 สาเหตุ ตามตารางที่ 4.14 คือ
  - ลำดับแรก เกิดจากความไม่เข้าใจในข้อกำหนดของผู้ปฏิบัติงาน กิตเป็นร้อยละ 52.63 เช่น การวิเคราะห์หากยละเอียดสิ่งแวดล้อมไม่ครบถ้วน, ความไม่เข้าใจในข้อกฎหมาย
  - ลำดับที่สองเกิดจากความผิดพลาดของผู้ปฏิบัติงาน เช่น การไม่ปฏิบัติตามวิธีการปฏิบัติงาน กิตเป็นร้อยละ 31.58
  - ลำดับที่สาม มี 2 สาเหตุ คือ ความไม่ครบถ้วนของเอกสารระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม เช่น ไม่ได้ทำแผนและการซ้อมเกี่ยวกับการระงับเหตุสารเคมีร้ายๆ ให้ และความไม่ถูกต้องของวิธีการปฏิบัติงาน เช่น ผลการดำเนินการตรวจวัดคุณภาพน้ำประจำปี 2550 ไม่สอดคล้องตามแผนที่กำหนดกิต เป็นร้อยละ 9.87

ตารางที่ 4.14 จำนวนข้อบกพร่องและร้อยละของอุตสาหกรรมปีโตรเคมีและอุตสาหกรรมเคมี
แยกตามสาเหตุต่างๆ

สาเหตุของ ข้อบกพร่อง	ลำดับข้อบกพร่องที่ บกพร่อง	อุตสาหกรรมปีโตรเคมี		อุตสาหกรรมเคมี	
		จำนวนข้อ บกพร่อง	ร้อยละ	จำนวนข้อ บกพร่อง	ร้อยละ
1. ความไม่เข้าใจใน ข้อกำหนดของผู้ ปฏิบัติงาน		0	0.00		
	1, 2, 6 ,7,10,11, 12, 13, 15, 20, 21, 23, 24, 28, 29, 30,31, 32, 36, 41			20	52.63
2. ความผิดพลาดของผู้ ปฏิบัติงาน	8, 9	2	66.67		
	3, 4, 5, 14, 16, 22, 25, 26, 27, 33, 37, 38			12	31.58
3. ความไม่ครบถ้วน ของเอกสารระบบการ จัดการสิ่งแวดล้อม	19	1	33.33		
	18, 39, 40			3	7.89
4. ความไม่ถูกต้องของ วิธีการปฏิบัติงาน		0	0.00		
	17, 34, 35			3	7.89
รวม		6	100	35	100

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่ออธิบาย (Explanatory survey research) เก็บข้อมูลจากรายงานผลการตรวจประเมินที่ออกใบรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 ที่ให้กับบริษัท หรือองค์กรต่างๆ และนำข้อมูลที่ได้มามาจัดระเบียบ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และทำการบรรยายส่วนที่เกี่ยวข้อง (Descriptive analysis) สามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการศึกษา

จากผลการศึกษารายการข้อมูลพร่องแยกตามข้อกำหนดตามมาตรฐาน ISO 14001 และแนวทางการแก้ไขพร้อมข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ ผู้ศึกษาพบสาเหตุหลักที่ตรวจสอบระหว่างการตรวจประเมินตามมาตรฐาน ISO 14001 ดังนี้

อันดับที่หนึ่งคือเรื่อง ข้อกฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ ข้อกำหนด 4.3.2 ซึ่งจัดอยู่ในลำดับแรกของข้อมูลพร่องที่พบทั้งหมด เนื่องจากในรอบปี 2548-2550 ที่ผ่านมามีการประกาศใช้กฎหมายเกี่ยวกับ ขยะและวัสดุเหลือใช้ กฎหมายเกี่ยวกับการขนส่งขยะอันตรายและวัสดุเหลือใช้หลายฉบับ เช่น ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องระบบเอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตราย พ.ศ. 2547 และประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2548 ประกาศโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง การรายงานทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Internet) ซึ่งปัญหาที่พบส่วนใหญ่เกี่ยวกับการ ขนส่งขยะอันตรายและวัสดุเหลือใช้ คือ “ไม่พนหลักฐานการรายงานของเสียและสิ่งปฏิกูลประจำปี 2006 ตามแบบ สก.3” “ไม่พนหลักฐานการขออนุญาตการนำวัสดุที่ไม่ใช้แล้วออกนอกโรงงาน อาทิ เช่น used chemical, spent catalyst, ถังเปล่า ตามแบบ การขออนุญาต (สก.2)” “ไม่พนมีการขอขยายระยะเวลาการ จัดเก็บประเภท used oil และเศษผ้าปันเปื้อนกาว (สก.1)” “ไม่พนการรายงานทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Internet) หลังจากมีการนำขยะอันตรายออกนอกโรงงานทันทีตามประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง การรายงานทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Internet) เช่น ภาคการเรียน

สำหรับในอันดับที่สองคือเรื่อง การควบคุมการปฏิบัติการ ข้อกำหนด 4.4.6 เนื่องจากการที่ไม่สามารถควบคุม ลด และกำจัดปัญหาสิ่งแวดล้อม ได้อย่างครบถ้วน ซึ่งปัญหาที่พบส่วนใหญ่ คือ พนักงานอย่างชัดเจนระหว่างตรวจประเมิน พนักงานริเวณพื้นที่กองเก็บวัสดุ เครื่องมือ อุปกรณ์ ตลอดจนพัสดุเหลือใช้ต่างๆ กองเก็บสะสมกันเป็นจำนวนมาก ปราบปรามน้ำมัน และความสันมิที่ให้ลงสู่พื้นดินและมีโอกาสไหลลงสู่แหล่งน้ำได้ นอกจากนี้การจัดพื้นที่จัดเก็บสารเคมี ยังไม่เหมาะสม และการควบคุมกระบวนการดำเนินการเกี่ยวกับสารเคมีประเภทกรด ด่าง ในพื้นที่ปฏิบัติงาน จุดเตรียมสารเคมียังไม่รัดกุม และไม่พนมาตรฐานการป้องกันการปนเปื้อนของน้ำมันเครื่องลงสู่สิ่งแวดล้อม รวมถึงการปนเปื้อนของน้ำเสียจากห้องเก็บขยะ และพื้นที่จัดเก็บสารเคมี ไม่มีหลักฐานแสดงวิธีการ แนวทางในการควบคุมการปฏิบัติงานของผู้รับเหมาที่สร้าง ไม่มีการเตรียมพร้อมของถังน้ำยาดับเพลิงในจุดปฏิบัติงานที่มีความเสี่ยง การทิ้งขยะไม่ถูกต้อง การปล่อยน้ำเสียลงร่างน้ำฝน ยังไม่กำหนดมาตรการเพื่อควบคุมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ อย่างครบถ้วน เช่น น้ำเสียจากการสำนักงาน รวมถึงการทำกิจกรรมร่วมกับภาคี เช่น กิจกรรมบ่อตักไขมัน เป็นต้น ซึ่งเหตุที่พนักงานกล่าวเป็นส่วนที่เห็นภาพจริง และประเมินได้ว่ายังมีความไม่ระหนักพ้อในการควบคุมปัญหาสิ่งแวดล้อม ผู้ปฏิบัติงานไม่ทราบวิธีจัดการกรณีเกิดเหตุดังกล่าว ไม่มีการกำหนดวิธีการในการควบคุมป้องกัน จึงเป็นเหตุทำให้เกิดข้อบกพร่อง

ส่วนข้อบกพร่องในอันดับที่สาม ซึ่งมีจำนวนข้อบกพร่องเท่ากัน 5 ข้อบกพร่อง จำนวน 2 ข้อกำหนด ได้แก่ เรื่องลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม 4.3.1 ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการค้นหาและการประเมินปัญหาสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เพื่อให้แน่ใจว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ จะได้รับการควบคุมอย่างครบถ้วนและถูกต้อง ซึ่งการที่ไม่สามารถค้นหาปัญหาสิ่งแวดล้อมได้ครบถ้วน เป็นสาเหตุทำให้มีสาราระวงแพร่กระจาย การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อลดและกำจัดปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดกับหน่วยงานได้ ในเรื่องดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าหน่วยงาน / องค์กรยังคงขาดประสنการณ์ในเรื่อง การพิจารณาลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดโดยที่ระบบการค้นหา และประเมินยังไม่มีการประยุกต์ใช้อย่างเป็นธรรมชาติ ส่วนมากขาดความตระหนักรู้เรื่องการที่จะต้องค้นหา และประเมินเมื่อมีวัตถุดิน กิจกรรมและตัวตนค้างของเปลี่ยนแปลง แต่ลืมไปว่าผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงจะเป็นสาเหตุทำให้เกิดการควบคุมปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมและข้อกำหนด 4.5.2 เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความสอดคล้องตามข้อกฎหมายและการประเมินความสอดคล้องตรงกับข้อกำหนด

สำหรับในอันดับที่สี่คือเรื่อง ข้อมูลพร่องและการปฏิบัติการแก้ไขและป้องกัน ตรงกับ ข้อกำหนด 4.5.3 ส่วนมากข้อมูลพร่องที่พบ คือ ไม่มีการปฏิบัติตามสิ่งที่วางแผน และข้อเสนอในการแก้ไขและป้องกันปัญหาตามเวลาที่กำหนด และเมื่อเกิดข้อมูลพร่องตามสิ่งที่วางแผน และข้อเสนอในการแก้ไขและป้องกันปัญหาตามเวลาที่กำหนด และเมื่อเกิดข้อมูลพร่องในกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมการควบคุมการดำเนินงาน การตรวจติดตามและการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งส่วนอื่นๆ ที่เกิดข้อบกพร่องในระบบ แต่ไม่มีการบันทึก และแจ้งให้กับผู้รับผิดชอบ ส่วนที่สำคัญอีกอย่างคือ เมื่อเสนอข้อแก้ไขซึ่งจะต้องมีการแก้ไขเอกสารในระบบ แต่ไม่มีการแก้ไขเอกสารในระบบตามที่เสนอหรือกำหนดไว้ในบันทึกการขอให้แก้ไขข้อมูลพร่อง

สำหรับในอันดับที่ห้า คือเรื่องการฝ่ายติดตามและการวัดตรงกับข้อกำหนด 4.5.1 มีการกำหนดแผนการฝ่ายติดตามและการตรวจวัดแต่ไม่ปฏิบัติตามแผนที่กำหนด และไม่มีการตรวจวัดและสอบเทียบเครื่องมือวัด

ส่วนในอันดับที่หก คือเรื่อง การฝึกอบรม จิตสำนัก และความสามารถ ตรงกับข้อกำหนด 4.4.2 คือไม่มีการจัดทำแผนการฝึกอบรมที่ชัดเจน และวางแผนการฝึกอบรมไม่ครบถ้วน เช่น ขาดการฝึกอบรมในเรื่อง ข้อกำหนด 4.4.7 การเตรียมพร้อมเพื่อตอบสนองในกรณีเกิดภาวะฉุกเฉิน หรืออาจมีการกำหนดแผนการฝึกอบรม ข้อกำหนด 4.5.4 การควบคุมบันทึกแต่ไม่ปฏิบัติตามแผนที่กำหนด และไม่มีการประเมินผลการฝึกอบรมว่า ผู้เข้าฝึกอบรมสามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการทำงานได้อย่างนีประสมประสิทธิภาพหรือไม่ หรือโดยทั่วไปมีการปฏิบัติงานที่ไม่ครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้เอง และเรื่องการทบทวนของฝ่ายบริหาร ข้อกำหนด 4.6

2. อกปฏิรายผล

จากผลการศึกษาดังกล่าว ผู้ศึกษาจะขอคำแนะนำกิจกรรมตามวัตถุประสงค์การศึกษาที่ตั้งไว้แต่ละข้อ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาข้อมูลสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดที่พิมพ์ในการดำเนินระบบ ขององค์กรที่ได้รับการรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมมาตรฐาน ISO 14001

1. ข้อมูลสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดที่พบในการดำเนินระบบขององค์กรที่ได้รับการรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001

ข้อกำหนด 4.3.2 เรื่องข้อกฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ (Legal and the other requirements) เป็นข้อนกพร่องที่พบมากที่สุดเป็นลำดับแรก แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของนาย เกียรติศักดิ์ เลื่อน คุลพงษ์และนาย ธรพันธ์ พลเมธี ซึ่งเป็นข้อนกพร่องที่ไม่ติดลำดับที่หนึ่งถึงห้า เนื่องจากในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา มีการประกาศยกเลิกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2540) เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว และประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2541) เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับขยะอันตรายและวัสดุเหลือใช้ และมีการประกาศใช้กฎหมายเกี่ยวกับการขนส่งขยะอันตรายและวัสดุเหลือใช้ฉบับใหม่หลายฉบับ เช่น ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่อง ระบบเอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตราย พ.ศ. 2547 และประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่องการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2548 ประกาศโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง การรายงานทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์(Internet) รวมถึงมีการประกาศใช้กฎหมายเกี่ยวกับประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมฉบับใหม่อีกหลายฉบับ เช่น ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่อง กำหนดปริมาณสารเจือปนในอากาศที่ระบายนอกจากโรงงาน พ.ศ. 2549 ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเกี่ยวกับหม้อไอน้ำที่ประกาศใหม่ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2549 ประกาศกรมสวัสดิการและคุณครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการในการแจ้งชื่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานฯ ประกาศกรมสวัสดิการและคุณครองแรงงาน เรื่อง กำหนดแบบรายงานผลการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยฯ ที่ประกาศเดือน พ.ย. 2549 โดยเฉพาะประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่อง ระบบเอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตราย พ.ศ. 2547 และประกาศโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง การรายงานทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์(Internet) ซึ่งเรื่องดังกล่าวในประเทศไทยถือว่าเป็นเรื่องใหม่ จึงมีข้อผิดพลาดในการควบคุมเอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตรายและการรายงานทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์(Internet) ค่อนข้างมาก รวมถึงความไม่พร้อมของหน่วยงานและเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยกรมโรงงานไม่สามารถรับรายงานทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์(Internet) หลังจากประกาศบังคับใช้ได้ ทำให้โรงงานอุตสาหกรรมสับสนกับการบังคับใช้ และหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้รับบำบัด/กำจัดขยะอันตราย ผู้รวบรวมและขนส่งยังมีจำนวนไม่เพียงพอและไม่เข้าใจกฎหมายหรือต้องการเลี้ยงกฎหมาย โดยไม่ใช้เอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตรายตามกฎหมาย ดังนั้นสิ่งสำคัญที่สุด คือ การเข้าถึงข้อมูลหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากเป็นประเด็นที่สำคัญในการที่จะต้องปฏิบัติตามข้อกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน โดยวิธีที่

ชัดเจนที่สุด คือ ตรวจสอบรายชื่อกฎหมายใหม่ ซึ่งการเป็นสมาชิกเอกสารราชกิจจานุเบกษามีราคาแพง และได้รับเอกสารราชลั่น ในปัจจุบันการเป็นสมาชิกเว็บต่าง ๆ จะเป็นทางเลือกที่ดีกว่า เพราะทันสมัย และมีค่าใช้จ่ายถูกกว่ามาก โดยจะต้องรวบรวมกฎหมายใหม่เป็นรายเดือน และเมื่อได้รายชื่อกฎหมาย แล้วจะต้องทำการตรวจสอบว่าเกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาใดในองค์กร และจะต้องสื่อสารให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องในองค์กรทราบ เพื่อวางแผนในการปฏิบัติทุกเรื่องไขที่กำหนดต่อไป เช่นเดียวกันจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขทุกข้อที่กำหนดไว้ในระเบียบปฏิบัติของระบบอย่างครบถ้วน และจะต้องมีระบบในการประเมินความสอดคล้อง รวมถึงการสร้างความตระหนักรู้ทุกคนมีจิตสำนึกในการเรื่องการป้องกันปัญหา สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นภายในองค์กรรวมถึงภายนอกซึ่งมีโอกาสที่จะเกิดปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม และการควบคุมปัญหานั้นเมื่ออาจเกิดขึ้น โดยการเลือกผู้รับบำบัด/กำจัดขยะอันตรายที่มีในอนุญาตถูกต้องไม่ใช้เลือกที่ค่าใช้จ่าย และต้องมีการเน้นการศึกษาอบรมในเรื่องกฎหมายตัวใหม่ โดยมีการสร้างเครือค่ายกับหน่วยของรัฐ โรงงานที่ใช้กฎหมายร่วมกัน เพื่อให้ทันกฎหมายตัวใหม่และทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง

ข้อกำหนด 4.4.6 เรื่องการควบคุมการดำเนินการ (Operational control) เป็นข้อบกพร่องที่พบมากเป็นลำดับที่สอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนาย เกียรติศักดิ์ เลื่อนกุลพงษ์และนาย ธีรพันธ์ พลอมณี เป็นข้อบกพร่องที่พบมากที่สุด โดยพบหลักฐานอย่างชัดเจนระหว่างเดินสำรวจพื้นที่ พบว่าบริเวณพื้นที่กองเก็บวัสดุ เครื่องมือ อุปกรณ์ ตลอดจนพัสดุเหลือใช้ต่างๆ กองเก็บสะสมกันเป็นจำนวนมาก ปราบปรามบ้านน้ำมัน และคราบน้ำมันที่ไหลลงสู่พื้นดินและมีโอกาสไหลลงสู่แหล่งน้ำได้ การจัดพื้นที่จัดเก็บสารเคมีขึ้นไม่เหมาะสม ซึ่งเหตุที่พบดังกล่าวเป็นส่วนที่เห็นภาพจริง และประเมินได้ว่ายังมีความไม่ตระหนักรู้ในการควบคุมปัญหาสิ่งแวดล้อม ผู้ปฏิบัติงานไม่ทราบวิธีจัดการกรณีเกิดเหตุดังกล่าว ไม่มีการกำหนดวิธีการในการควบคุมป้องกัน ซึ่งเป็นเหตุทำให้เกิดข้อบกพร่อง

ข้อกำหนด 4.3.1 เรื่องลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม (Environmental aspects) เป็นข้อบกพร่องที่พบเป็นลำดับที่สาม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนาย เกียรติศักดิ์ เลื่อนกุลพงษ์ และนาย ธีรพันธ์ พลอมณี ซึ่งเป็นข้อบกพร่องที่พบเป็นลำดับที่สามในผลการวิจัยของนาย เกียรติศักดิ์ เลื่อนกุลพงษ์และลำดับสองในผลการวิจัยของนาย ธีรพันธ์ พลอมณี เช่นเดียวกัน ส่วนมากขาดความตระหนักรู้ในเรื่องการที่จะต้องกันสาหร่าย และประเมินเมื่อมีวัตถุดิน กิจกรรม และตัวสินค้าของเปลี่ยนแปลง แต่ลืมไปว่าผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงจะเป็นสาเหตุทำให้เกิดการควบคุมปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม

2. ข้อมูลสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดที่พบในการดำเนินระบบขององค์กรที่ได้รับการรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 อุตสาหกรรมปีโตรเคมีและอุตสาหกรรมเคมี

ข้อมูลพร่องที่พบมากที่สุดของอุตสาหกรรมปีโตรเคมี คือหัวข้อ 4.3.2 ข้อกฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ จำนวน 2 ข้อมูลพร่อง คิดเป็นร้อยละ 66.67 ซึ่งสอดคล้องกับอุตสาหกรรมเคมีที่มีข้อมูลพร่องที่พบมากที่สุดในหัวข้อ 4.3.2 จำนวน 13 ข้อมูลพร่องคิดเป็นร้อยละ 34.21

ข้อมูลพร่องที่พบมากเป็นลำดับสองของอุตสาหกรรมปีโตรเคมี คือ เรื่องการควบคุมการดำเนินงาน ข้อกำหนด 4.4.6 จำนวน 1 ข้อมูลพร่อง คิดเป็นร้อยละ 33.33 ซึ่งสอดคล้องกับอุตสาหกรรมเคมีที่มีข้อมูลพร่องอันดับที่สองในหัวข้อ 4.4.6 จำนวน 8 ข้อมูลพร่อง คิดเป็นร้อยละ 21.05

อุตสาหกรรมเคมี มีจำนวนข้อมูลพร่องต่อโรงงานมากกว่าคิดเป็น 2.6 เท่าของอุตสาหกรรมปีโตรเคมี ดังตารางที่ 4.2 เมื่อจากอุตสาหกรรมปีโตรเคมีให้ความสำคัญกับระบบการจัดการในทุกระบบ โดยจะเห็นได้ทุกบริษัทได้รับการรับรองทั้งระบบการจัดการด้านคุณภาพ ISO 9001 ระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ISO 14001 และระบบการจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย OHSAS 18001 ทุกรายได้รับการรับรองทั้ง 3 ระบบมากกว่า 3 ปีทั้งหมด คิดเป็น 100 % โดยเฉพาะระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ISO 14001 บริษัทมอบหมายผู้รับผิดชอบที่มีความรู้ความสามารถทางด้านสิ่งแวดล้อมโดยตรง โดยต้องจบขั้นต่ำปริญญาตรีทางด้านสิ่งแวดล้อมและมีประสบการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมโดยตรง ส่วนอุตสาหกรรมเคมีมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยเป็นผู้รับผิดชอบทางด้านสิ่งแวดล้อมโดยตรง สำหรับอุตสาหกรรมเคมีมีความต้องการด้านความปลอดภัย ซึ่งไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านสิ่งแวดล้อมโดยตรง ตลอดจนการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย ทำให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยที่รับผิดชอบทางด้านสิ่งแวดล้อมในอุตสาหกรรมเคมีถูกออกเป็นจำนวนมาก ทำให้บุคคลในอุตสาหกรรมเคมีที่ถูกแต่งตั้งด้านสิ่งแวดล้อม อาจขาดความสามารถในการดูแลระบบให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามมาตรฐาน ISO 14001 ตลอดจนจำนวนข้อมูลของอุตสาหกรรมปีโตรเคมีมากกว่า 3 องค์กรอาจทำให้ความน่าเชื่อถือไม่เพียงพอ

3. ข้อมูลสาเหตุของความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดที่พบในการดำเนินระบบขององค์กรที่ได้รับการรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO14001 อุตสาหกรรมปีโตรเคมีและอุตสาหกรรมเคมี

อุตสาหกรรมปีโตรเคมี ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดจากความไม่เข้าใจในข้อกำหนดของผู้ปฏิบัติงานเลยซึ่ง ไม่สอดคล้องกับอุตสาหกรรมเคมีที่พบว่าสาเหตุของความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดจากความไม่เข้าใจในข้อกำหนดของผู้ปฏิบัติงานที่มีข้อบกพร่องอันดับที่หนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 52.63 เช่น ความไม่เข้าใจในขอกฎหมาย ดังตารางที่ 4.14 เนื่องจากอุตสาหกรรมปีโตรเคมีให้ความสำคัญกับระบบการจัดการในทุกรอบ โดยจะเห็นได้ว่าทุกบริษัทได้รับการรับรองทั้งระบบการจัดการด้านคุณภาพ ISO 9001 ระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ISO 14001 และระบบการจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย OHSAS 18001 ทุกรายได้รับการรับรองทั้ง 3 ระบบมากกว่า 3 ปีทั้งหมด คิดเป็น 100 % โดยเฉพาะระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ISO 14001 บริษัทมอบหมายผู้รับผิดชอบที่มีความรู้ความสามารถในการดูแลด้านสิ่งแวดล้อมโดยตรง โดยต้องจบขึ้นต่ำปริญญาตรีทางด้านสิ่งแวดล้อมและมีประสบการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมโดยตรง ทำให้ไม่พบสาเหตุของความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดจากความไม่เข้าใจในข้อกำหนดของผู้ปฏิบัติงานเลยส่วนอุตสาหกรรมเคมีมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยเป็นผู้รับผิดชอบทางด้านสิ่งแวดล้อมควบคู่กับการดูแลด้านความปลอดภัยด้วย ซึ่งไม่มีความรู้ความสามารถในการดูแลด้านสิ่งแวดล้อมโดยตรง ตลอดจนการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย ทำให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยที่รับผิดชอบทางด้านสิ่งแวดล้อมถูกออกเป็นจำนวนมากดังจะพบในสาเหตุ ทำให้สาเหตุของความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดจากความไม่เข้าใจในข้อกำหนดของผู้ปฏิบัติงานมีข้อบกพร่องเป็นอันดับที่หนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 52.63

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อใช้เป็นความรู้ และแนวทางในการแก้ไขป้องกันปัญหาในการดำเนินการ ไว้ชี้ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001

พบว่า ข้อบกพร่อง แนวทางการแก้ไขและป้องกันการเกิดขึ้น สามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับองค์กรที่กำลังดำเนินระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อรับทราบและกำหนดแนวทางในการดำเนินการปรับปรุงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ยังไม่สอดคล้องกับข้อกำหนด หรือปรับปรุงในส่วนที่ยังไม่มีประสิทธิผล โดยผู้บริหารระดับสูงขององค์กรควรให้ความสนใจและสนับสนุนในการปรับปรุงระบบดังกล่าวด้วย ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนทรัพยากร่างๆ เช่น ด้านทรัพยากรมนุษย์ งบประมาณ เทคโนโลยี ความรู้ความสามารถ รวมทั้งดำเนินการติดตามระบบฯ อย่างสม่ำเสมอ อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดไม่ใช่อุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินระบบเสมอไป การพบร่องที่ไม่เป็นไปตามข้อ

กำหนดในการปฏิที่ไม่ใช่ปัญหาเดิมที่เกิดขึ้น
อย่างต่อเนื่องนั่นเอง

นั้นถือว่าเป็นโอกาสในการพัฒนาและปรับปรุงองค์การ

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติ
ตามข้อกำหนดตามระบบฯ และแนวทางในการป้องกันปัญหาที่พบในการดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อม
ตามมาตรฐาน ISO 14001 ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับบริษัทหรือองค์กรที่กำลังขอกำรับรองหรือได้รับการรับรองระบบ
การจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 แล้ว

การปฏิบัติตามข้อกำหนดของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามข้อกำหนดมาตรฐาน ISO
14001 นั้นประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลัก คือ การกำหนดนโยบายสิ่งแวดล้อม การวางแผน การดำเนินการ
การตรวจสอบและการแก้ไข และการบททวนโดยฝ่ายบริหาร ดังภาพที่ 1.1 ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุง
อย่างต่อเนื่อง ซึ่งรูปแบบมาตรฐานสามารถสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

1. การจัดทำวัตถุประสงค์และเป้าหมาย และแผนปฏิบัติการในการจัดการสิ่งแวดล้อม จะ
ต้องมีความชัดเจนในเรื่อง การกระจายนโยบายสิ่งแวดล้อมเป็นวัตถุประสงค์ค้านสิ่งแวดล้อมที่เป็น^{รูปธรรมที่ชัดเจนสามารถนับได้} เนื่องจากเป็นกลไกที่สำคัญที่สุดในการแสดงระบบการปรับปรุง
พัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยที่ในการประกาศวัตถุประสงค์จะต้องชี้แจงอย่างชัดเจนว่าต้องการลดประเด็น
ปัญหาสิ่งแวดล้อมใดบ้าง และในการจัดทำเป้าหมายจะต้องกำหนดเป็นตัวเลขที่วัดได้ให้ชัดเจน รวมทั้ง
ขั้นตอนหรือกิจกรรม ผู้รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรม ระยะเวลาที่จะปฏิบัติการให้ถูกต้องในแต่ละกิจกรรม
อย่างชัดเจน โดยทั้งหมดจะต้องจัดทำเป็นรูปแบบเอกสาร และจะต้องลือสารให้กับทุกคนที่เกี่ยวข้องใน
องค์กรทราบ เพื่อสามารถจะปฏิบัติได้อย่างครบถ้วน ได้อย่างครบถ้วน ถูกวิธี มีประสิทธิผล
ประสิทธิภาพ และมีความรู้สึกมีส่วนร่วมในการบรรลุเป้าหมาย

2. การค้นหาและการประเมินลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม โดยจะต้องคำนึงถึง
ปัจจัยข้างต่างๆ ที่ทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม คือ การวัดคุณภาพและสูญเสียทรัพยากรที่ใช้ กิจกรรมต่างๆ ที่
เกิดขึ้นในองค์กร ตัวสินค้าเอง และการบริการต่างๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กร และปัจจัยอื่นๆ เช่น ขยาย น้ำ
เสียง อากาศเสียง เสียงรบกวน กลิ่น การปนเปื้อนลงสู่ดิน ที่ทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม รวมถึงเหตุการณ์
ต่างๆ ที่ทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมทั้งหมดจะต้องได้รับการพิจารณาค้นหา และประเมินปัญหาสิ่งแวด

ล้อม และจะต้องมีระบบการจัดทำเอกสารที่ชัดเจน ตามเงื่อนไขของการปฏิบัติงานให้ครบถ้วนกิจกรรม การผลิตและบริการ และทุกรายละเอียดแบ่งเป็น 3 เงื่อนไขด้วยกัน ดังนี้

เงื่อนไขที่เป็นการปฏิบัติงานตามปกติ ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่เครื่องจักร หรือกระบวนการอยู่ใน สภาวะที่ปกติ เครื่องจักรไม่มีเหตุขัดข้อง และมีผลผลิตออกมากจากกระบวนการอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีการพิจารณา กันส่วนใหญ่มักอยู่ในเงื่อนไข

เงื่อนไขที่เป็นการปฏิบัติงานที่ไม่ปกติ ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่เครื่องจักรหรือกระบวนการอยู่ใน สภาวะที่เดินเครื่องไม่ปกติ หรือมีเหตุขัดข้อง โดยทั่วไปแล้ว กรณีต่างๆ ถือว่าเป็นการปฏิบัติงานที่ไม่ ปกติของ การผลิต ได้แก่ การปรับตั้งเครื่อง (Set up) การเริ่มต้นเดินเครื่อง (Start up) การซ่อมแซมเครื่อง ประจำปี (Overhaul) และการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive maintenance) การหยุดปฏิบัติงานทั้ง กระบวนการ (Shutdown) ซึ่งอาจเกิดจากเหตุขัดข้องที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง หรือไฟฟ้า ดัง เป็นต้น

สถานการณ์ฉุกเฉิน (Emergency situation) ได้แก่ กัยอันตรายที่เกิดจากน้ำท่วม ไฟไหม้ และ พาหุ รถเคลื่อนย้ายวัสดุอันตรายเกิดพลิกคว่ำ ระเบิด การรั่วไหลของท่อส่งก๊าซ น้ำมัน สารเคมี เป็นต้น

ดังนั้นจึงต้องให้ความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องของเงื่อนไขของการปฏิบัติงานข้างต้นให้กับ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการระบุรายการกิจกรรมต่างๆ เพื่อรับประคัมป์ปัญหาสิ่งแวดล้อม ได้อย่างถูกต้อง และครบถ้วน แสดงให้เห็นสภาพปัจจุบันของปัญหาตลอดเวลา และจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ไว้ในระเบียบปฏิบัติอย่างครบถ้วน

3. การคืนหักอภูมาย่างต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากเป็นประเด็นที่ สำคัญในการที่จะต้องปฏิบัติตามข้อกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน โดยวิธีที่ชัดเจนที่สุด คือ ลงสำคัญที่สุด คือ การเข้าถึงข้อกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากเป็นประเด็นที่ สำคัญในการที่จะต้องปฏิบัติตามข้อกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน โดยวิธีที่ชัดเจนที่สุด คือ ตรวจสอบรายชื่อกฎหมายใหม่ ซึ่งการเป็นสมาชิกօกลารราชกิจจานุเบกษา มีราคาแพงและได้รับเอกสาร ราชลั่ช่า ในปัจจุบันการเป็นสมาชิกเว็บต่าง ๆ จะเป็นทางเลือกที่ดีกว่า เพราะทันสมัยและมีค่าใช้จ่ายถูก กว่ามาก โดยจะต้องรวบรวมเป็นรายเดือน และเมื่อได้รับกฎหมายแล้วจะต้องทำการตรวจสอบว่าเกี่ยวข้อง กับประเด็นปัญหาใดในองค์กร และจะต้องสื่อสารให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องในองค์กรทราบ เพื่อวางแผนในการ ปฏิบัติทุกเงื่อนไขที่กำหนดต่อไป เช่นเดียวกันจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขทุกข้อที่กำหนดไว้ในระเบียบ ปฏิบัติของระบบอย่างครบถ้วน และจะต้องมีระบบในการประเมินความสอดคล้อง รวมถึงการสร้างความ ตระหนักรู้ทุกคนมีจิตสำนึกรับผิดชอบในเรื่อง การป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นภายในองค์กร การและ

ภายนอกซึ่งมีโอกาสที่จะเกิดปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม และการควบคุมปัญหานั้นมีอาจเกิดขึ้น โดยการเลือกผู้รับน้ำบด/กำจัดขยะอันตรายที่มีใบอนุญาตถูกต้องไม่ใช้เลือกที่ค่าใช้จ่าย แต่ต้องมีการเน้นการศึกษาอบรมในเรื่องกฎหมายตัวใหม่ โดยมีการสร้างเครือค่ายกับหน่วยของรัฐ โรงงานที่ใช้กฎหมายร่วมกันเพื่อนในธุรกิจเดียวกัน เพื่อช่วยกันทำให้ทันสมัยต่อกฎหมายตัวใหม่และทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง

4. การสร้างความตระหนักในเรื่องความสำคัญของการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อทำให้เกิดความมีส่วนร่วมของพนักงาน พัฒนาทักษะความสามารถในการควบคุมเพื่อลด และกำจัดปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดในองค์กร จะต้องมีการสร้างระบบที่จะทำให้เข้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกคนมีจิตสำนึกในเรื่อง การป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในองค์กร โดยที่เรื่องดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งที่จะต้องมีการตรวจสอบจากผู้ตรวจประเมินภายนอกโดยจะมีการสัมภาษณ์และซักถามเจ้าหน้าที่ในเรื่องการควบคุมปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เกิดในระบบ และการป้องกันปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น โดยในการตรวจประเมินจะมีการตรวจสอบทั้งจากการฝึกอบรม และการพิจารณาการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามเงื่อนไขต่างๆ ที่กำหนดไว้หรือไม่ รวมทั้งการแสดงการปฏิบัติงานให้เห็นถึงความตระหนักในการควบคุมปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่มีอยู่ในระบบ

5. การกำหนดโครงสร้างเอกสารที่ใช้ในระบบ และการควบคุมเอกสารต่างๆ ที่อยู่ในระบบ จะต้องมีการกำหนดโครงสร้างเอกสารที่ใช้อย่างชัดเจนว่า เอกสารใดเป็นเอกสารในระดับนโยบาย เอกสารใดเป็นเอกสารที่เป็นกลยุทธ์ หรือแผนการในการปฏิบัติงาน เอกสารใดเป็นรายละเอียดในการปฏิบัติงานควบคุมเพื่อลดและกำจัดปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กร เนื่องจากกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อม ตามมาตรฐาน ISO 14001 การจัดระบบเอกสารที่ดีทำให้การดำเนินระบบเป็นไปได้อย่างดี มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามระบบอย่างชัดเจน ทำให้ทราบที่มาที่ไป และระบบดังกล่าวมีการปฏิบัติโดยใช้เอกสารเป็นตัวนำ และจะต้องมีการจัดระบบการควบคุมบันทึกต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระบบ เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานในการแสดงให้กับผู้ตรวจสอบประเมินทั้งภายในและภายนอก รวมทั้งเก็บไว้เพื่อทราบผลการปฏิบัติงานในอดีตเพื่อให้ทราบการทำงานในปัจจุบันมีความต่อเนื่อง รวมทั้งเป็นประวัติและข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาระบบทอย่างต่อเนื่องในอนาคตต่อไป

6. การจัดทำระเบียบปฏิบัติต่างๆ เพื่อควบคุมประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กรอย่างครบถ้วนตามปัญหาที่เกิดขึ้น คือจะต้องมีการจัดทำระเบียบปฏิบัติในการควบคุมปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยจะต้องพิจารณาทุกประเด็นที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้เป็นมาตรฐานในการจัดการอย่างเป็นระบบ และมีการเฝ้าระวังปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที รวมทั้งมีระบบการแก้ไข และป้องกันปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น โดยจะต้องกำหนดเงื่อนไขต่างๆ อย่างครบถ้วน และมีการปฏิบัติตามทุกเงื่อนไขที่กำหนดใน

ระเบียบปฏิบัติ และจะต้องจัดเก็บบันทึกต่างๆ เพื่อแสดงผลการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้เพื่อพิสูจน์ให้บุคคลภายนอกทราบว่าองค์กรมีความตระหนักในการจัดการสิ่งแวดล้อม

7. การตรวจติดตามระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายใน และเป็นกลไกที่สำคัญในการที่จะทราบสถานะในการปฏิบัติตามระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยที่การตรวจติดตามตั้งกล่าวจะทราบสถานะในการปฏิบัติอยู่มีความเหมาะสมหรือไม่ และมีประสิทธิผล ประสิทธิภาพหรือไม่ เนื่องจากการตรวจติดตามจะเข้าไปตรวจในทุกกิจกรรมที่กำหนดไว้ในองค์กร ซึ่งแน่นอนจะต้องมีการตรวจสอบการปฏิบัติงานจริงทุกส่วนงาน การตรวจสอบสารหลักฐานต่างๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจ รวมทั้งการทำความเข้าใจกับพนักงานในทุกๆ ส่วนงานเพื่อให้เห็นถึงความมีประสิทธิผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กร การเฝ้าติดตามและการวัดก็คือ คุณลักษณะที่สำคัญของการปฏิบัติการและกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรซึ่งมีผลกระทบที่มีนัยสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีข้อแนะนำดังนี้

- บังชีค่าปัจจัยหรือสิ่งที่ต้องมีการเฝ้าติดตามของแต่ละการปฏิบัติการและกิจกรรมตามที่ได้บังชีไว้แล้วในขั้นตอนการการวิเคราะห์ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ (4.3.1) เช่น การสูญเสียทรัพยากรที่ใช้ กิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กร ตัวสินค้าเอง และการบริการต่างๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กร ปริมาณของน้ำเสีย อากาศเสีย เสียงรบกวน กลิ่น การปนเปื้อนลงสู่ดิน

- กำหนดคุณลักษณะที่สำคัญของแต่ละการปฏิบัติการและกิจกรรมที่สำคัญซึ่งมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อสิ่งแวดล้อมด้วยลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมและผลกระทบที่มีนัยสำคัญ เช่น ค่าไฟฟ้า ปริมาณของอันตราย ค่าปีโอดี ค่าเชื้อโรค ค่าความเสี่ยงขั้นของสารเคมี ปริมาณสารเจือปนในอากาศที่ระบายนอกจากโรงงาน

- กำหนดตัวชี้วัดสำหรับแต่ละลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ เพื่อให้ง่ายต่อการเฝ้าติดตามและการวัด โดยข้างต้นกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น ปริมาณสารเจือปนในอากาศที่ระบายนอกจากโรงงาน คุณภาพน้ำ เสียงรบกวน ในกรณีที่ผลการตรวจเฝ้าติดตามและตรวจวัดไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ ให้ดำเนินการตามหัวข้อการแก้ไขสิ่งที่ไม่เป็นไปตามหัวข้อกำหนด

8. การปฏิบัติการแก้ไขและป้องกันปัญหาต่างๆ โดยการวิเคราะห์หาสาเหตุที่แท้จริง กำหนดวิธีการแก้ไขที่เป็นรูปธรรมในการจัดสาเหตุของปัญหา เพื่อการควบคุมประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในองค์กร โดยจะต้องมีการกำกับในการควบคุมปัญหาสิ่งแวดล้อมแต่ละปัญหาอย่างครบถ้วน การสร้างสิ่งที่จำเป็นในการควบคุมปัญหาต่างๆ ที่เกิดและโอกาสที่ปัญหานั้นๆ อาจจะเกิดขึ้นโดยจะต้องจัดทำเครื่องมือ อุปกรณ์ วัสดุ และสิ่งที่จำเป็นต่างๆ ในการลดและกำจัดปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างครบถ้วน และการบันทึกผลการแก้ไขของปัญหาที่เกิดขึ้น

9. การจัดเก็บบันทึกแสดงผลการปฏิบัติงานในทุกๆ ส่วนงาน และทุกกิจกรรมที่กำหนดในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ตามมาตรฐาน ISO 14001 ทั้งนี้เพื่อให้แน่ใจว่ามีการปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วน และเป็นหลักฐานรูปแบบหนึ่งที่จะต้องแสดงให้ผู้ตรวจสอบทั่วภายใน และภายนอกเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานตามระบบ หลักฐานที่สำคัญในระบบ คือหลักฐานการเกิดปัญหา สิ่งแวดล้อม การประเมินเพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหาแต่ละเรื่อง หลักฐานข้อกฎหมายสิ่งแวดล้อม ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง หลักฐานการจัดทำวัตถุประสงค์และเป้าหมาย และแผนการดำเนินงาน รวมทั้งผลการปฏิบัติงาน หลักฐานการปฏิบัติตามเงื่อนไขในการควบคุมปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดในทุกๆ ส่วนงาน หลักฐานการตรวจวัด และตรวจสอบความคุณภาพสิ่งแวดล้อม หลักฐานการปฏิบัติการแก้ไข และป้องกันปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระบบ หลักฐานการตรวจติดตามภายใน และหลักฐานการประชุมทบทวนระบบ โดยฝ่ายบริหาร หลักฐานจะต้องมีการจัดเก็บตามระบบการเก็บบันทึก ซึ่งจะต้องมีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบ คือ เมื่อเรียกคุณสามารถจะค้นหาได้ทันที กล่าวคือจะต้องมีระบบในการจัดเก็บ การจัดเรียง การเก็บรักษา และการสร้างเงื่อนไขระยะเวลาในการจัดเก็บ การทำลาย ซึ่งเมื่อต้องแสดงหลักฐานให้ผู้ตรวจสอบ ประเมินดู สามารถที่จะเรียกคุ้มได้อย่างครบถ้วน รวดเร็ว และผลการปฏิบัติงานตามเงื่อนไขต่างๆ ที่กำหนดในระบบอย่างครบถ้วน

10. ผู้บริหารจะต้องเข้าร่วมประชุมเพื่อปรึกษาหารือ ในเรื่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กรทั้งนี้ เพื่อทราบสถานะในการดำเนินระบบว่ามีความเหมาะสม และมีประสิทธิผล ประสิทธิภาพหรือไม่ โดยที่ผู้บริหารระดับสูงจะต้องให้ความสำคัญผลักดันวัตถุประสงค์และเป้าหมาย และแผนปฏิบัติการในการจัดการสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนกรณีเกิดปัญหาต่างๆ ในระบบซึ่งเรื่องต่างๆ ที่จะต้องมีการประชุมที่สำคัญ คือ ผลการปฏิบัติตามแผนการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อควบคุมลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิด และการพิจารณาประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมใหม่ที่เกิด ผลการปฏิบัติตามข้อกฎหมาย ผลการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย และการพิจารณาความเหมาะสมของนโยบายสิ่งแวดล้อมที่กำหนดผลการตรวจติดตามภายใน ผลการปฏิบัติการแก้ไขและป้องกันปัญหาต่างๆ สิ่งที่สำคัญคือ ผู้บริหารจะต้องให้การสนับสนุนในปัญหาทุกเรื่องที่เกิดขึ้นในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่ให้การรับรองระบบ ISO 14001

- การพิจารณาการยอมรับของหน่วยงานที่ให้การรับรองระบบ ISO 14001 ต่อแนวทางการแก้ไขขององค์กรหรือโรงงานได้รับการรับรองระบบ ISO 14001 ไม่ควรยอมรับแนวทางที่เน้นการ

แก้ไขเฉพาะหน้า แต่ควรเน้นที่การป้องกันการเกิดขึ้นมากกว่าซึ่งจะตรงกับนิยามของการแก้ไขในมาตรฐาน ISO 14001 (Corrective action : action to eliminate the cause of a detected nonconformity)

- หน่วยงานที่ให้การรับรองระบบ ISO 14001 ควรมีมาตรการที่ชัดเจนกับองค์กรหรือ โรงงานได้รับการรับรองระบบ ISO 14001 ที่มีปัญหาเกินขีน้ำๆ

3.3 ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวกับการออกกฎหมายและกำกับการบังคับใช้ในการออกกฎหมายใหม่

- หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวกับการกำกับการบังคับใช้ ควรให้องค์กรหรือ โรงงานที่ต้องเข้าข่ายการปฏิบัติตามกฎหมายมีส่วนร่วมในการร่างและวิจารณ์ ซึ่งปัจจุบันกรมโรงงานเปิดช่องทางการเสนอความคิดเห็นทางเว็บไซต์ของกรม โรงงานซึ่งไม่ถูกเป็นที่รู้จักมากนัก
- หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวกับการกำกับการบังคับใช้ ควรจัดให้มีการฝึกอบรมองค์กรหรือ โรงงานที่เข้าข่ายการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างทั่วถึงก่อนวันบังคับใช้

3.4 ข้อเสนอแนะสำหรับในการศึกษาครั้งต่อไป

- ควรเก็บข้อมูลจากหน่วยงานที่ให้การรับรองระบบมาตรฐาน ISO 14001 รายอื่น และใน อุตสาหกรรมประเภทอื่น เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมและปรับปรุงเทียบศึกษาข้อมูลสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อ กำหนดที่พบในแต่ละประเภทอุตสาหกรรม

บรรณาธิการ

สยาม อรุณศรีมรกต และวารพร สังเนตร “ความคิดเห็นด้วยระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 ของอาจารย์และนักศึกษาในมหาวิทยาลัย” คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล 2544

อนุก ดาวน์ "การศึกษาการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล "วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เกริก 2542

ธีระพันธ์ พลเมธี "ปัญหาที่พบจากการตรวจสอบประเมินของสถาบันผู้ให้การรับรองสำหรับบริษัทหรือองค์กรที่ได้รับการรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 แล้วในประเทศไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลักษณ์เกริก 2543

เกียรติศักดิ์ เลื่อนกุลพงษ์ "ความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดและการปฏิบัติการแก้ไขที่พบจาก การตรวจสอบ ISO 14001 ของสำนักรับรองระบบคุณภาพ" วิทยานิพนธ์ปริญญาสาขาวิชาผลกระทบสุขศาสตร์ มหาบัณฑิต วิชาเอกการจัดการสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2547

เทวนทร์ สิริโชคชัยกุล "ISO 14001 ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม" กรุงเทพมหานคร เอ็ม เพาเวอร์เม้นท์ 2542

สราช สุธรรมมาสา (2547) "แนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม" ใน ประมวลสาระ ชุดวิชาพฤติกรรมมนุษย์และสังคมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม 59704 หน้า 1-36 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาภysicsศาสตร์สุขภาพ

“มาตรฐานระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม: ข้อกำหนดและข้อแนะนำในการใช้ ISO 14001:1996 ฉบับภาษาไทย” (2539, 24 ธันวาคม) ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 113 ตอน 103 ง หน้า 1-18

International Organization for Standardization., **ISO 9001:2000 Quality management system –Requirements**, 2000.

International Organization for Standardization., **ISO 14001:2004 Environmental management system – Requirements**, 2004..

ภาคผนวก

ก. ข้อกำหนดระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001: 1996*

4.1 ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)

องค์กรต้องจัดทำและคงไว้ซึ่งระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมขึ้นมาให้สอดคล้องตาม
ข้อกำหนดทั้งหมดของข้อ 4

4.2 นโยบายสิ่งแวดล้อม (Environmental policy)

ผู้บริหารระดับสูงต้องกำหนดนโยบายสิ่งแวดล้อมขององค์กรและทำให้มั่นใจว่านโยบาย
สิ่งแวดล้อมนี้

- a) มีความเหมาะสมกับลักษณะของธุรกิจที่ทำ ขนาดและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของ
ผลิตภัณฑ์และบริการต่างๆ ขององค์กร
- b) ได้รวมถึงความมุ่งมั่นต่อการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และการป้องกันมลพิษ
- c) ได้รวมถึงความมุ่งหมายต่อการปฏิบัติให้ได้ตามข้อกำหนดของกฎหมายและ กฎระเบียบ
ด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง และปฏิบัติให้ได้ตามข้อกำหนดอื่นๆ ที่องค์กรเป็นสมาชิก
- d) มีขอบเขตงานสำหรับการกำหนด และบทบาทวัตถุประสงค์และเป้าหมายด้าน
สิ่งแวดล้อม
- e) จัดทำเป็นเอกสารไว้นำไปถือปฏิบัติและคงรักษาไว้ และมีการสื่อสารกับพนักงานทุกคน
- f) มีพร้อมไว้สำหรับสาธารณชนเพื่อตรวจสอบหรือขอได้

4.3 การวางแผน (Planning)

4.3.1 ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม (Environmental aspects)

องค์กรต้องจัดทำและคงไว้ซึ่งวิธีปฏิบัติในการบ่งชี้ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมของกิจกรรม
ผลิตภัณฑ์ หรือบริการต่างๆ ขององค์กรซึ่งเป็นลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่องค์กร สามารถควบคุมและ
รวมทั้งลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ หรือสามารถที่จะทำให้มั่นใจได้ว่าลักษณะปัญหาต่างๆ ที่
เกี่ยวพันกับผลกระทบที่มีนัยสำคัญเหล่านี้ได้นำมาพิจารณาในการกำหนดวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม
องค์กรต้องทำให้เข้าใจว่าสารเกี่ยวกับลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมนี้มีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

4.3.2 กฎหมายและข้อกำหนด กฎระเบียบอื่นๆ (Legal and other requirements)

องค์กรต้องจัดทำและคงไว้ซึ่ง วิธีปฏิบัติในการบ่งชี้และการเข้าถึงกฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ ที่องค์กรเห็นด้วย ซึ่งเหมาะสมกับลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมของกิจกรรม ผลิตภัณฑ์หรือบริการ ต่างๆ ขององค์กรโดยตรง

4.3.3 วัตถุประสงค์และเป้าหมาย (Objectives and targets)

องค์กรต้องจัดทำและคงไว้ซึ่ง วัตถุประสงค์และเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Objectives and Targets) ที่เขียนเป็นเอกสาร ไว้ที่เกี่ยวข้องกับแต่ละหน้าที่ และระดับภายในองค์กร

ในการจัดให้มีและทบทวนวัตถุประสงค์ขององค์กรนั้น องค์กรต้องพิจารณาถึงกฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญขององค์กร ทางเลือกด้านเทคนิคและการเงินขององค์กร ข้อกำหนดด้านปฏิบัติการและธุรกิจ และมุมมองของผู้ยังต่างๆ ที่สนใจ

วัตถุประสงค์และเป้าหมายต้องสอดคล้องกับนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมรวมทั้งความมุ่งมั่นต่อการป้องกันมลพิษ

4.3.4 โครงการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental management program)

องค์กรต้องจัดทำและคงไว้ซึ่งหนึ่งหรือมากกว่าหนึ่งโครงการที่จะทำให้มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรบรรลุผล โครงการนี้ต้องรวมถึง

a) การกำหนดความรับผิดชอบที่จะทำให้วัตถุประสงค์และเป้าหมายในแต่ละหน้าที่ และระดับที่เกี่ยวข้องขององค์กร

b) วิธีการ ระยะเวลาที่แต่ละวัตถุประสงค์และเป้าหมายจะบรรลุผล

โครงการต้องได้รับการแก้ไขถ้ามีแผนงานที่เกี่ยวพันกับการพัฒนาใหม่ๆ และกิจกรรม ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ใหม่หรือมีการดัดแปลงแก้ไข เพื่อที่จะทำให้มั่นใจได้ว่ามีการนำการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมไปใช้กับโครงการใหม่ๆ หรือโครงการที่มีการดัดแปลงแก้ไขเหล่านั้น

4.4 การนำไปปฏิบัติและกระบวนการ (Implementation and operation)

4.4.1 โครงสร้างการจัดการและหน้าที่ความรับผิดชอบ (Structure and responsibility)

บทบาท ความรับผิดชอบและอำนาจจะต้องมีการกำหนด เขียนเป็นเอกสารไว้ และมีการสื่อสารเพื่อที่จะก่อให้เกิดการจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิผล

ผู้บริหารต้องจัดให้มีทรัพยากรที่จำเป็นต่อการนำไปปฏิบัติและการควบคุมของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม รวมถึงทรัพยากรที่เป็นทรัพยากรมนุษย์และทักษะเฉพาะด้านเทคโนโลยีและการเงิน

ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรต้องแต่งตั้งตัวแทนฝ่ายบริหารหนึ่งหรือมากกว่าหนึ่งคน ซึ่งนอกเหนือจากความรับผิดชอบอื่นแล้ว ยังกำหนดให้ตัวแทนฝ่ายบริหารต้องมีบทบาท ความรับผิดชอบ และอำนาจในการ

a) ทำให้มั่นใจได้ว่าข้อกำหนดต่างๆ ของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมมีการจัดตั้ง นำไปปฏิบัติและคงรักษาไว้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานนี้

b) รายงานเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานด้านระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมต่อผู้บริหาร เพื่อทำการทบทวนและเป็นพื้นฐานสำหรับการปรับปรุงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

4.4.2 การฝึกอบรม จิตสำนึก และความสามารถ (Training awareness and competence)

องค์กรต้องบ่งชี้ความจำเป็นในการฝึกอบรม โดยที่องค์กรต้องกำหนดให้บุคลากรทั้งหมดที่อาจทำให้เกิดผลกระทบที่มีนัยสำคัญต่อสิ่งแวดล้อมจากการทำงานของเข้าได้รับการฝึกอบรมอย่างเหมาะสม

องค์กรต้องจัดทำและคงไว้ซึ่งวิธีปฏิบัติในการทำให้พนักงานหรือสมาชิกขององค์กรในแต่ละหน้าที่และระดับที่เกี่ยวข้องมีจิตสำนึกของ

a) ความสำคัญในการปฏิบัติให้ได้ตามนโยบายสิ่งแวดล้อม วิธีปฏิบัติและข้อกำหนด ต่างๆ ของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

b) ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญที่ได้เกิดขึ้นจริง หรือที่อาจเป็นไปได้จากกิจกรรมต่างๆ ที่พวกราบภัยบัตติอยู่ และประโยชน์ที่สิ่งแวดล้อมจะได้รับจากผลการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ได้รับการปรับปรุงแล้ว

c) บทบาทและความรับผิดชอบของพนักงานต่อความสำเร็จในการปฏิบัติให้ได้ตามนโยบายสิ่งแวดล้อม วิธีปฏิบัติ และข้อกำหนดต่างๆ ของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม รวมทั้งข้อกำหนดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมและการตอบสนองในภาวะฉุกเฉิน

d) ผลดีผลร้ายที่เป็นไปได้จากการที่พนักงานฝ่ายสนับสนุนที่ได้กำหนดไว้

บุคลากรผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญต้องเป็นบุคลากรที่มีความสามารถซึ่งขึ้นอยู่กับพื้นฐานการศึกษา การฝึกอบรม และ/หรือประสบการณ์ที่เหมาะสม

4.4.3 การสื่อสาร ถ่ายทอด ประชาสัมพันธ์ (Communication)

องค์กรต้องจัดทำและคงไว้ซึ่งวิธีปฏิบัติสำหรับ

- การสื่อสารภายในระหว่างระดับและผู้มีหน้าที่ต่างๆ ขององค์กร
  - การรับ การบันทึก และการตอบสนองที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารจากฝ่ายต่างๆ ที่สนใจซึ่งอยู่ภายนอกองค์กรที่เกี่ยวเนื่องกับลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมและระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม
- องค์กรต้องพิจารณาถึงกระบวนการสื่อสารสำหรับบุคคลภายนอกเกี่ยวกับลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ และบันทึกการติดสินใจขององค์กรไว้

4.4.4 เอกสารของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (EMS documentation)

องค์กรต้องจดท้าและคงไว้ซึ่งข่าวสารซึ่งอยู่ในรูปแบบที่เป็นเอกสารหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อ

- อธิบายข้อกำหนดหลักของระบบการจัดการ และความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันของข้อกำหนดหลักต่างๆ
- ทำให้มีทิศทางสำหรับเอกสารที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน

4.4.5 การควบคุมเอกสาร (Document control)

องค์กรต้องจัดทำและคงไว้ซึ่งวิธีปฏิบัติสำหรับการควบคุมเอกสารทั้งหมดที่ต้องการโดยมาตรฐานนี้ เพื่อที่จะทำให้มั่นใจได้ว่า

- เอกสารสามารถถูกกำหนดชุดหรือตำแหน่งได้
- เอกสารได้รับการตามช่วงเวลาที่ได้กำหนดไว้มีการปรับปรุงแก้ไขในกรณีที่จำเป็นและได้รับการอนุมัติในความเหมาะสมโดยบุคลากรที่มีอำนาจ
- เอกสารฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องมีอยู่ ณ ชุดปฏิบัติงานต่างๆ ที่ซึ่งจำเป็นต้องมีเอกสารนั้นๆ ต่อการนำระบบมาใช้งานให้มีประสิทธิผล
- เอกสารต่างๆ ที่ล้าสมัยแล้วถูกนำออกจากรากฐานที่ได้รับการแจกจ่าย และจุดที่นำไปใช้งานทันที เว้นแต่ว่ามีวิธีการประกันได้ว่า เอกสารที่ล้าสมัยนั้นไม่ถูกนำไปใช้โดยไม่ตั้งใจ

c) มีการบ่งชี้เอกสารต่างๆ ที่ล้าสมัย ให้มีการเก็บรักษาไว้อย่างเหมาะสมเพื่อยุคประยุคศักราช กฎหมาย และหรือเก็บไว้เพื่อเป็นความรู้

เอกสารต้องอ่านได้ชัดเจน ลงวันที่ (พร้อมด้วยวันที่ของการปรับปรุงแก้ไข) และบ่งชี้ได้อย่างไม่ยุ่งยาก รักษาไว้ในลักษณะที่เป็นระเบียบ และเก็บรักษาตามระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ ต้องจัดทำและคงไว้ซึ่งวิธีปฏิบัติและความรับผิดชอบในการกำหนดเอกสารขึ้นมาใหม่ และการเปลี่ยนแปลงเอกสาร

4.4.6 การควบคุมกระบวนการ (Operational control)

องค์กรต้องบ่งชี้การปฏิบัติการและกิจกรรมที่เกี่ยวเนื่องกับลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญซึ่งได้มีการบ่งชี้ไว้แล้วให้สอดคล้องกับนโยบายสิ่งแวดล้อม วัตถุประสงค์และเป้าหมาย องค์กรต้องทำการวางแผนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ รวมทั้งการบำรุงรักษา เพื่อที่จะทำให้มั่นใจได้ว่าการปฏิบัติการต่างๆ ได้มีการดำเนินการภายใต้เงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้ โดยการ

a) จัดทำวิธีการปฏิบัติเป็นเอกสารที่ครอบคลุมกิจกรรม สถานการณ์ต่างๆ ที่เมื่อหากไม่มีการปฏิบัติ และดำเนินการตามวิธีการดังกล่าวจะเสื่อม化 จะส่งผลทำให้ไม่สอดคล้องตามนโยบาย และวัตถุประสงค์ และมีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

บ) กำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับเกณฑ์สำหรับการปฏิบัติตามไว้ในวิธีปฏิบัติต่างๆ

ค) จัดทำและคงไว้ซึ่งวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวเนื่องกับลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญซึ่งบ่งชี้ได้ของสินค้าและบริการที่มีการนำไปใช้ในองค์กร และมีการสื่อสารกับผู้ส่งมอบและผู้รับเหมาในวิธีปฏิบัติและข้อกำหนดต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

4.4.7 การเตรียมพร้อมและตอบสนองในภาวะฉุกเฉิน (Emergency preparedness and response)

องค์กรต้องจัดทำและคงไว้ซึ่งวิธีปฏิบัติในการบ่งชี้และตอบสนองต่ออุบัติเหตุและสถานการณ์ฉุกเฉินต่างๆ ที่เป็นไปได้ และมีวิธีปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่อาจเกี่ยวเนื่องกับอุบัติเหตุและสถานการณ์ฉุกเฉินต่างๆ เกิดขึ้น

องค์กรต้องทำการทบทวนและปรับปรุงแก้ไขวิธีปฏิบัติต่างๆ สำหรับการเตรียมพร้อมและตอบสนองในภาวะฉุกเฉินตามความจำเป็น โดยเฉพาะภัยหลังจากที่ได้เกิดอุบัติเหตุ หรือสถานการณ์ฉุกเฉินต่างๆ แล้ว

หากเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ องค์กรต้องทำการทดสอบวิธีปฏิบัติต่างๆ ที่ได้กำหนดขึ้นเป็นระยะๆ

4.5 การตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุง (Checking and corrective action)

4.5.1 การตรวจสอบและการวัดผล (Monitoring and measurement)

องค์กรต้องจัดทำและคงไว้ ซึ่งระบบปฏิบัติที่เขียนเป็นเอกสาร ไว้สำหรับการฝึกอบรม และการวัดคุณลักษณะที่สำคัญของการปฏิบัติการและกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร ซึ่งมีผลกระทบที่มีนัยสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดให้มีการปฏิบัติเป็นประจำ การฝึกตามและการวัดนี้ต้องรวมถึง การบันทึกข่าวสารเพื่อที่จะติดตามผลการปฏิบัติงาน การควบคุมการปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร

เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกตามต้องได้รับการสอนเทียบไว้ตามวิธีปฏิบัติต่างๆ ขององค์กร บันทึกเกี่ยวกับการกระบวนการสอนเทียบไว้ตามวิธีปฏิบัติต่างๆ ขององค์กร

องค์กรต้องจัดทำและคงไว้ ซึ่งวิธีปฏิบัติที่เขียนเป็นเอกสาร ไว้สำหรับการประเมินผลเป็นระยะๆ ว่าปฏิบัติได้ตามข้อกำหนดของกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม

4.5.2 ข้อบกพร่อง การแก้ไข และการป้องกัน (Nonconformance and Corrective and Preventive Action)

องค์กรต้องจัดทำและคงไว้ ซึ่งวิธีปฏิบัติสำหรับความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ในการจัดการและสืบสานข้อบกพร่อง การปฏิบัติการเพื่อที่จะบรรเทาผลกระทบใดๆ ที่เป็นเหตุและการเริ่มงานเสริจสิ่นของการปฏิบัติการแก้ไขและป้องกัน

หลังการปฏิบัติการแก้ไขหรือป้องกันใดๆ ในกรณีจัดสภาพเหตุที่เป็นจริงหรือที่เป็นไปได้ของข้อบกพร่องต้องมีความเหมาะสมกับขนาดของปัญหา และมีความพยายามเพียงกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่ได้เกิดขึ้น

องค์กรต้องนำการเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่เป็นผลมาจากการปฏิบัติการแก้ไขและป้องกันไปปฏิบัติและบันทึกการเปลี่ยนแปลงนั้นๆ ในวิธีปฏิบัติที่เขียนเป็นเอกสารไว้

4.5.3 บันทึก (Record)

องค์กรต้องจัดทำและคงไว้ ซึ่งวิธีปฏิบัติในการบ่งชี้ คุณภาพรักษาและการทำลายบันทึกต่างๆ ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม บันทึกเหล่านี้ต้องรวมถึงบันทึกการฝึกอบรม ผลลัพธ์ของการตรวจสอบตามและการทบทวน

บันทึกที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมต้องอ่านได้ชัดเจน บ่งชี้ได้ และสอบกับบ้านไปยังกิจกรรม พลิตภัยที่หรือบริการที่เกี่ยวข้องได้ บันทึกที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมต้องได้รับการจัดเก็บและดูแลรักษาในลักษณะที่พร้อมที่จะเรียกคุ้มได้ และมีการป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหาย ชำรุด หรือสูญหาย ต้องมีการกำหนดและบันทึกระยะเวลาการจัดเก็บของบันทึกต่างๆ

บันทึกต้องได้รับการคุณภาพที่เหมาะสมกับระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม และมีความเหมาะสมกับองค์กร เพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่าปฏิบัติได้ตามข้อกำหนดต่างๆ ของมาตรฐานนี้

4.4.6 การควบคุมกระบวนการ (Operational control)

องค์กรต้องบ่งชี้การปฏิบัติการและกิจกรรมที่เกี่ยวเนื่องกับลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญซึ่งได้มีการบ่งชี้ไว้แล้วให้สอดคล้องกับนโยบายสิ่งแวดล้อม วัตถุประสงค์และเป้าหมาย องค์กรต้องทำการวางแผนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ รวมทั้งการบำรุงรักษา เพื่อที่จะทำให้มั่นใจได้ว่าการปฏิบัติการต่างๆ ได้มีการดำเนินการภายใต้เงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้ โดยการ

a) จัดทำวิธีการปฏิบัติเป็นเอกสารที่ครอบคลุมกิจกรรม สถานการณ์ต่างๆ ที่เมื่อหากไม่มีการปฏิบัติ และดำเนินการตามวิธีการดังกล่าวไม่แล้ว จะส่งผลทำให้ไม่สอดคล้องตามนโยบาย และวัตถุประสงค์ และมีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

b) กำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับเกณฑ์สำหรับการปฏิบัติงาน ไว้ในวิธีปฏิบัติต่างๆ

c) จัดทำและคงไว้ซึ่งวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวเนื่องกับลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญซึ่งบ่งชี้ได้ของสินค้าและบริการที่มีการนำไปใช้ในองค์กร และมีการสื่อสารกับผู้สั่งมอบและผู้รับเหมาในวิธีปฏิบัติและข้อกำหนดต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

4.4.7 การเตรียมพร้อมและตอบสนองในภาวะฉุกเฉิน (Emergency preparedness and response)

องค์กรต้องจัดทำและคงไว้ซึ่งวิธีปฏิบัติในการบ่งชี้และตอบสนองต่ออุบัติเหตุและสถานการณ์ฉุกเฉินต่างๆ ที่เป็นไปได้ และมีวิธีปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่อาจเกี่ยวเนื่องกับอุบัติเหตุและสถานการณ์ฉุกเฉินต่างๆ เกิดขึ้น

องค์กรต้องทำการทบทวนและปรับปรุงแก้ไขวิธีปฏิบัติต่างๆ สำหรับการเตรียมพร้อมและตอบสนองในภาวะฉุกเฉินตามความจำเป็น โดยเฉพาะภัยหลังจากที่ได้เกิดอุบัติเหตุ หรือสถานการณ์ฉุกเฉินต่างๆ แล้ว

หากเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ องค์กรต้องทำการทดสอบวิธีปฏิบัติต่างๆ ที่ได้กำหนดขึ้นเป็นระยะๆ

4.5 การตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุง (Checking and corrective action)

4.5.1 การตรวจสอบและการวัดผล (Monitoring and measurement)

องค์กรต้องจัดทำและคงไว้ ซึ่งระบบปฏิบัติที่เขียนเป็นเอกสาร ไว้สำหรับการเฝ้าติดตาม และการวัดคุณลักษณะที่สำคัญของการปฏิบัติการและกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร ซึ่งมีผลกระทบที่มีนัยสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดให้มีการปฏิบัติเป็นประจำ การเฝ้าติดตามและการวัดนี้ต้องรวมถึง การบันทึกข่าวสารเพื่อที่จะติดตามผลการปฏิบัติงาน การควบคุมการปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร

เครื่องมือที่ใช้ในการเฝ้าติดตามต้องได้รับการสอบเทียบ ไว้ตามวิธีปฏิบัติต่างๆ ขององค์กร บันทึกเกี่ยวกับการกระบวนการสอบเทียบ ไว้ตามวิธีปฏิบัติต่างๆ ขององค์กร

องค์กรต้องจัดทำและคงไว้ ซึ่งวิธีปฏิบัติที่เขียนเป็นเอกสาร ไว้สำหรับการประเมินผลเป็นระยะๆ ว่าปฏิบัติได้ตามข้อกำหนดของกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม

4.5.2 ข้อบกพร่อง การแก้ไข และการป้องกัน (Nonconformance and Corrective and Preventive Action)

องค์กรต้องจัดทำและคงไว้ ซึ่งวิธีปฏิบัติสำหรับความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ในการจัดการและสืบสานข้อบกพร่อง การปฏิบัติการเพื่อที่จะบรรเทาผลกระทบใดๆ ที่เป็นเหตุและการริเริ่มงานเสริมสิ่งของการปฏิบัติการแก้ไขและป้องกัน

หลังการปฏิบัติการแก้ไขหรือป้องกันใดๆ ในการจัดสภาพเหตุที่เป็นจริงหรือที่เป็นไปได้ของข้อบกพร่องต้องมีความเหมาะสมสมกับขนาดของปัญหา และมีความพอดีกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่ได้เกิดขึ้น

องค์กรต้องนำการเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่เป็นผลมาจากการปฏิบัติการแก้ไขและป้องกันไปปฏิบัติและบันทึกการเปลี่ยนแปลงนั้นๆ ในวิธีปฏิบัติที่เขียนเป็นเอกสาร ไว้

4.5.3 บันทึก (Record)

องค์กรต้องจัดทำและคงไว้ ซึ่งวิธีปฏิบัติในการบ่งชี้ คุณภาพรักษาและการทำลายบันทึกต่างๆ ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม บันทึกเหล่านี้ต้องรวมถึงบันทึกการฝึกอบรม ผลลัพธ์ของการตรวจสอบตามและการทบทวน

บันทึกที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมต้องอ่านได้ชัดเจน บ่งชี้ได้ และสอบคลับไปปั้งกิจกรรม ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่เกี่ยวข้องได้ บันทึกที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมต้องได้รับการจัดเก็บและดูแลรักษาในลักษณะที่พร้อมที่จะเรียกคุ้มได้ และมีการป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหาย ชำรุด หรือสูญหาย ต้องมีการกำหนดและบันทึกระยะเวลาการจัดเก็บของบันทึกต่างๆ

บันทึกต้องได้รับการคุณภาพที่เหมาะสมกับระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม และมีความเหมาะสมกับองค์กร เพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่าปฏิบัติได้ตามข้อกำหนดต่างๆ ของมาตรฐานนี้

4.5.4 การตรวจสอบระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental management system audit)

องค์กรต้องจัดทำและคงไว้ ซึ่งแผนการและวิธีปฏิบัติสำหรับการตรวจสอบตามระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ให้บรรลุผลสำเร็จ เพื่อที่จะ

a) บอกให้ทราบได้ว่าระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมนั้น

1.) สอดคล้องกับการจัดการต่างๆ ที่ได้วางแผนไว้สำหรับการจัดการสิ่งแวดล้อม รวมถึงข้อกำหนดต่างๆ ของมาตรฐานนี้

2.) ทำให้มีการนำไปอีกปฏิบัติ และคงรักษาไว้อย่างเหมาะสม

b) จัดให้มีข่าวสารเกี่ยวกับผลของการตรวจสอบตามให้แก่ผู้บริหาร

แผนการตรวจสอบ ซึ่งรวมถึงกำหนดการนี้จะต้องขึ้นอยู่กับความสำคัญของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม และผลการตรวจสอบตามในครั้งที่ผ่านมา เพื่อทำให้เกิดการตรวจสอบเป็นที่เข้าใจได้ยิ่งขึ้น วิธีปฏิบัติสำหรับการตรวจสอบตามต้องครอบคลุมขอบข่าย ความถี่ และวิธีการตรวจสอบ ตามทั้งการกำหนดความรับผิดชอบและข้อกำหนดต่างๆ สำหรับการดำเนินการตรวจสอบตาม และการรายงานผลการตรวจสอบ

4.6 การทบทวนโดยผู้บริหาร (Management review)

ผู้บริหารสูงสุดขององค์กร ต้องมีการทบทวนระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามช่วงเวลาที่กำหนดไว้ เพื่อที่จะทำให้มั่นใจได้ว่าระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมนี้ยังคงมีความเหมาะสม ความเพียงพอ และมีประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง กระบวนการทบทวนของผู้บริหารนี้ ต้องทำให้มั่นใจได้ว่าข่าวสารที่จำเป็นได้ถูกรวบรวมเพื่อให้ผู้บริหารทำการประเมินผล ได้ การทบทวนนี้ต้องจัดทำเป็นเอกสารไว้

กระบวนการทบทวนของผู้บริหาร ต้องพิจารณาถึงความจำเป็นที่เป็นไปได้ที่จะเปลี่ยนแปลง นโยบาย วัตถุประสงค์และข้อกำหนดด้านๆ ของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม มีการพิจารณาถึงผลของการตรวจคิดตามระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม สภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง และความมุ่งมั่นต่อการปรับปรุงต่อเนื่อง

(* ที่มา: ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๒๒๐๗ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ เรื่อง กำหนดมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม: ข้อกำหนดและข้อแนะนำในการใช้ ISO 14001:1996/นอกร. ๑๔๐๐๑:๒๕๓๕ ฉบับภาษาไทย" (๒๕๓๙, ๒๔ ธันวาคม) ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๓ ตอน ๑๐๓ ง หน้า ๑-๑๘

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๓๓๘๔ (พ.ศ. ๒๕๔๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ เรื่อง ยกเลิกและกำหนดมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม : ข้อกำหนดและข้อแนะนำในการใช้

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๒๒๐๗ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ เรื่อง กำหนดมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม : ข้อกำหนดและข้อแนะนำในการใช้

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๓๓๘๔ (พ.ศ. ๒๕๔๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ เรื่อง ยกเลิกและกำหนดมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม : ข้อกำหนดและข้อแนะนำในการใช้

๔. ข้อกำหนดระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001: 2004*

4 Environmental management system requirements

4.1 General requirements

The organization shall establish, document, implement, maintain and continually improve an environmental management system in accordance with the requirements of this International Standard and determine how it will fulfil these requirements.

The organization shall define and document the scope of its environmental management system.

4.2 Environmental policy

Top management shall define the organization's environmental policy and ensure that, within the defined scope of its environmental management system, it

- a) is appropriate to the nature, scale and environmental impacts of its activities, products and services,
- b) includes a commitment to continual improvement and prevention of pollution,
- c) includes a commitment to comply with applicable legal requirements and with other requirements to which the organization subscribes which relate to its environmental aspects,
- d) provides the framework for setting and reviewing environmental objectives and targets,
- e) is documented, implemented and maintained,
- f) is communicated to all persons working for or on behalf of the organization, and
- g) is available to the public.

4.3 Planning

4.3.1 Environmental aspects

The organization shall establish, implement and maintain a procedure(s)

- a) to identify the environmental aspects of its activities, products and services within the defined scope of the environmental management system that it can control and those that it can influence taking into account planned or new developments, or new or modified activities, products and services, and
- b) to determine those aspects that have or can have significant impact(s) on the environment (i.e. significant environmental aspects).

The organization shall document this information and keep it up to date.

The organization shall ensure that the significant environmental aspects are taken into account in establishing, implementing and maintaining its environmental management system.

4.3.2 Legal and other requirements

The organization shall establish, implement and maintain a procedure(s)

- a; to identify and have access to the applicable legal requirements and other requirements to which the organization subscribes related to its environmental aspects, and
- b; to determine how these requirements apply to its environmental aspects

The organization shall ensure that these applicable legal requirements and other requirements to which the organization subscribes are taken into account in establishing, implementing and maintaining its environmental management system.

4.3.3 Objectives, targets and programme(s)

The organization shall establish, implement and maintain documented environmental objectives and targets, at relevant functions and levels within the organization.

The objectives and targets shall be measurable, where practicable, and consistent with the environmental policy, including the commitments to prevention of pollution, to compliance with applicable legal requirements and with other requirements to which the organization subscribes, and to continual improvement.

When establishing and reviewing its objectives and targets, an organization shall take into account the legal requirements and other requirements to which the organization subscribes, and its significant environmental aspects. It shall also consider its technological options, its financial, operational and business requirements, and the views of interested parties.

The organization shall establish, implement and maintain a programme(s) for achieving its objectives and targets. Programme(s) shall include

- a; designation of responsibility for achieving objectives and targets at relevant functions and levels of the organization and
- b; the means and time-frame by which they are to be achieved.

4.4 Implementation and operation

4.4.1 Resources, roles, responsibility and authority

Management shall ensure the availability of resources essential to establish, implement, maintain and improve the environmental management system. Resources include human resources and specialized skills, organizational infrastructure, technology and financial resources.

Roles, responsibilities and authorities shall be defined, documented and communicated in order to facilitate effective environmental management.

The organization's top management shall appoint a specific management representative(s) who, irrespective of other responsibilities, shall have defined roles, responsibilities and authority for

- a; ensuring that an environmental management system is established, implemented and maintained in accordance with the requirements of this International Standard
- b; reporting to top management on the performance of the environmental management system for review, including recommendations for improvement

4.4.2 Competence, training and awareness

The organization shall ensure that any person(s) performing tasks for it or on its behalf that have the potential to cause a significant environmental impact(s), identified by the organization is (are) competent, on the basis of appropriate education, training or experience, and shall retain associated records.

The organization shall identify training needs associated with its environmental aspects and its environmental management system. It shall provide training or take other action to meet these needs, and shall retain associated records.

The organization shall establish, implement and maintain a procedure(s) to make persons working for it or on its behalf aware of:

- a) the importance of conformity with the environmental policy and procedures and with the requirements of the environmental management system,
- b) the significant environmental aspects and related actual or potential impacts associated with their work and the environmental benefits of improved personal performance
- c) their roles and responsibilities in achieving conformity with the requirements of the environmental management system, and
- d) the potential consequences of departure from specified procedures

4.4.3 Communication

With regard to its environmental aspects and environmental management system, the organization shall establish, implement and maintain a procedure(s) for:

- a) internal communication among the various levels and functions of the organization
- b) receiving, documenting and responding to relevant communication from external interested parties.

The organization shall decide whether to communicate externally about its significant environmental aspects, and shall document its decision. If the decision is to communicate, the organization shall establish and implement a method(s) for this external communication.

4.4.4 Documentation

The environmental management system documentation shall include

- a) the environmental policy, objectives and targets
- b) description of the scope of the environmental management system,
- c) description of the main elements of the environmental management system and their interaction, and reference to related documents,
- d) documents including records required by this International Standard, and
- e) documents including records, determined by the organization to be necessary to ensure the effective planning, operation and control of processes that relate to its significant environmental aspects

4.4.5 Control of documents

Documents required by the environmental management system and by this International Standard shall be controlled. Records are a special type of document and shall be controlled in accordance with the requirements given in 4.5.4

The organization shall establish, implement and maintain a procedure(s) to:

- a) approve documents for adequacy prior to issue
- b) review and update as necessary and re-approve documents
- c) ensure that changes and the current revision status of documents are identified
- d) ensure that relevant versions of applicable documents are available at points of use
- e) ensure that documents remain legible and readily identifiable

- i:** ensure that documents of external origin determined by the organization to be necessary for the planning and operation of the environmental management system are identified and their distribution controlled, and
- ii:** prevent the unintended use of obsolete documents and apply suitable identification to them if they are retained for any purpose.

4.4.6 Operational control

The organization shall identify and plan those operations that are associated with the identified significant environmental aspects consistent with its environmental policy, objectives and targets, in order to ensure that they are carried out under specified conditions by

- a:** establishing, implementing and maintaining a documented procedure(s) to control situations where the absence could lead to deviation from the environmental policy, objectives and targets, and
- b:** situating the operating criteria in the procedures; and
- c:** establishing, implementing and maintaining procedures related to the identified significant environmental aspects of goods and services used by the organization and communicating applicable procedures and requirements to suppliers, including contractors.

4.4.7 Emergency preparedness and response

The organization shall establish, implement and maintain a procedure(s) to identify potential emergency situations and potential accidents that can have an impact on the environment and how it will respond to them.

The organization shall respond to actual emergency situations and accidents and prevent or mitigate associated adverse environmental impacts.

The organization shall periodically review and, where necessary, revise its emergency preparedness and response procedures, in particular, after the occurrence of accidents or emergency situations.

The organization shall also periodically test such procedures where practicable.

4.5 Checking

4.5.1 Monitoring and measurement

The organization shall establish, implement and maintain a procedure(s) to monitor and measure, on a regular basis, the key characteristics of its operations that can have a significant environmental impact. The procedure(s) shall include the documenting of information to monitor performance, applicable operational controls and conformity with the organization's environmental objectives and targets.

The organization shall ensure that calibrated or verified monitoring and measurement equipment is used and maintained and shall retain associated records.

4.5.2 Evaluation of compliance

4.5.2.1 Consistent with its commitment to compliance, the organization shall establish, implement and maintain a procedure(s) for periodically evaluating compliance with applicable legal requirements.

The organization shall keep records of the results of the periodic evaluations.

4.5.2.2 The organization shall evaluate compliance with other requirements to which it subscribes. The organization may wish to combine this evaluation with the evaluation of legal compliance referred to in 4.5.2.1 and establish a separate procedure(s).

The organization shall keep records of the results of the periodic evaluations.

4.5.3 Nonconformity, corrective action and preventive action

The organization shall establish, implement and maintain a procedure(s) for dealing with actual and potential nonconformity(ies) and for taking corrective action and preventive action. The procedure(s) shall define requirements for:

- a) identifying and correcting nonconformity(ies); and taking actions to mitigate the environmental impacts;
- b) investigating nonconformity(ies), determining their causes; and taking actions in order to avoid their recurrence;
- c) evaluating the need for action(s) to prevent nonconformity(ies); and implementing appropriate actions designed to avoid their occurrence;
- d) recording the results of corrective action(s) and preventive action(s) taken; and
- e) reviewing the effectiveness of corrective action(s) and preventive action(s) taken.

Actions taken shall be appropriate to the magnitude of the problem and the environmental impacts encountered.

The organization shall ensure that any necessary changes are made to environmental management system documentation.

4.5.4 Control of records

The organization shall establish and maintain records as necessary to demonstrate conformity to the requirements of its environmental management system and of this International Standard, and the results achieved.

The organization shall establish, implement and maintain a procedure(s) for the identification, storage, protection, retrieval, retention and disposal of records.

Records shall be and remain legible, identifiable and traceable.

4.5.5 Internal audit

The organization shall ensure that internal audits of the environmental management system are conducted at planned intervals:

- a) determine whether the environmental management system:
  - 1. conforms to planned arrangements for environmental management including the requirements of this International Standard; and
  - 2. has been properly implemented and is maintained; and
- b) provide information on the results of audits to management.

Audit programme(s) shall be planned, established, implemented and maintained by the organization taking into consideration the environmental importance of the operation(s) concerned and the results of previous audits.

Audit procedures shall be established, implemented and maintained that address:

- the responsibilities and requirements for planning and conducting audits, reporting results and retaining associated records;
- the determination of audit criteria, scope, frequency and methods.

Selection of auditors and conduct of audits shall ensure objectivity and the impartiality of the audit process.

4.6 Management review

Top management shall review the organization's environmental management system at planned intervals to ensure its continuing suitability, adequacy and effectiveness. Reviews shall include assessing opportunities for improvement and the need for changes to the environmental management system, including the environmental policy and environmental objectives and targets. Records of the management reviews shall be retained.

Input to management reviews shall include

- a: results of internal audits and evaluations of compliance with legal requirements and with other requirements to which the organization subscribes;
- b: communication(s) from external interested parties, including complaints;
- c: the environmental performance of the organization;
- d: the extent to which objectives and targets have been met;
- e: status of corrective and preventive actions;
- f: follow-up actions from previous management reviews;
- g: changing circumstances, including developments in legal and other requirements related to its environmental aspects; and
- h: recommendations for improvement.

The outputs from management reviews shall include any decisions and actions related to possible changes to environmental policy, objectives, targets and other elements of the environmental management system, consistent with the commitment to continual improvement.

(* ที่มา: ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๑๓๘๔ (พ.ศ. ๒๕๔๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๐ เรื่อง กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม: ข้อกำหนดและข้อแนะนำในการใช้ ISO 14001:2004/มอก ๑๔๐๐๑:๒๕๔๘” (2548, ๑ ธันวาคม) ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๒๒๒ ตอน ๑๐๙ ง หน้า ๖-๑๑

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายทิพรชัย ปราการพิลาศ
วัน เดือน ปีเกิด	13 ตุลาคม 2506
สถานที่เกิด	อำเภอป้อมปราบศัตรูพ่าย จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	วิศวกรรมศาสตร์มนุษย์บัณฑิต วิชาเอกวิศวอุตสาหการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาระนักศึกษาสู่ศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกอาชีวอนามัยและความปลอดภัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราษฎร์
สถานที่ทำงาน	บูโร เออริทัส เชอร์ทิฟิเคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด โทรศัพท์ 0 2670 4800 โทรสาร 0 2670 0511 E-mail: .tipornchai.prakarnpilas@th.bureuveritascom
ตำแหน่ง	SHESA Trible Leader: หัวหน้ากลุ่มผู้ตรวจสอบประเมินความปลอดภัย, อาชีวอนามัย, สิ่งแวดล้อม และความรับผิดชอบต่อสังคม บริษัทบูโร เออริทัส เชอร์ทิฟิเคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด
ประวัติการทำงาน	วิศวะอุตสาหการ ผู้จัดการฝ่ายวิศวกรรมและควบคุมคุณภาพ ผู้จัดการฝ่ายประกันคุณภาพ หัวหน้ากลุ่มผู้ตรวจสอบประเมินความปลอดภัย, อาชีวอนามัย, สิ่งแวดล้อม และ ความรับผิดชอบต่อสังคมในการให้การรับรองระบบมาตรฐานสากล ISO 14001, OHSAS 18001 และ SA 8000
ประวัติการฝึกอบรม	ISO 9001:2000 Auditor/Lead Auditor, IRCA Registered ISO 14001: 2004 Assessor / Lead Assessor, IRCA Registered OHSAS 18001:1999 Assessor / Lead Assessor, IRCA Registered OHSAS 18001:2007 Upgrade Trainer Training Course. CDM Lead Verifier Training Courser, Clean Development Mechanism, UN Registered SA 8000 Auditor/Lead Auditor Training Course, SAI Registered. Advanced SA 8000 training course, SAI Registered Thai Labour Standard Auditor/Lead auditor, Ministry of Labour Thailand

Disney Codes of Conduct & WRAP Training Course

TS Core tools, Plexa Registered.

TS 16949 Specification and IATF rule